

EUROBAROMETRI 72

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

SYKSY 2009

KANSALLINEN RAPORTTI

FINLAND

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Euroopan komission lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima.

Raportti on Euroopan komission Suomen-edustustolle tehty selvitys.

Raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

EUROBAROMETRI 72

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

1	Johdanto	2
2	Näkemykset sosiaalis-taloudellisista olosuhteista	2
2.1	Yleiskuva talous- ja työllisyystilanteesta eri näkökulmista	2
2.2	Mitkä ovat maamme tärkeimmät ratkaisua vaativat ongelmat?	5
2.3	Ovatko itselle henkilökohtaisesti suurimmat ongelmat samoja kuin koko maan ongelmat?	12
3	Näkemykset Euroopan unionista	12
3.1	Näkemykset jäsenyydestä Euroopan unionissa	12
3.2	Luottamus Euroopan unioniin ja muihin instituutioihin	17
3.3	Mitä Euroopan unioni merkitsee itselle henkilökohtaisesti?	22
3.4	Mistä asioista päätettävä Suomen hallituksessa ja mistä yhteisesti EU:ssa?	27
3.5	Näkemykset demokratian toimivuudesta	27
3.6	Kansalaisten yleiskuva EU:n tulevaisuudesta	33
3.7	Mihin asioihin EU:n pitäisi keskittyä tulevaisuudessa?	35
3.8	Uuden komission tärkeimmät tehtävät	35
3.9	Näkemykset yhteisestä valuutasta ja laajentumisesta	39
4.	Näkemykset globalisaatiosta ja talouskriisistä	43
4.1	Näkemykset globalisaatiosta	43
4.2	Miten oman yhteiskunnan tulisi kohdata globalisaation haasteet?	48
4.3	Näkemykset talouskriisistä	48
4.4	Ensisijaiset EU:n toimenpiteet autettaessa ihmisiä selviytymään talous- ja rahoituskriisin vaikutuksista	51
5.	Loppuyhteenveto	56
	LIITTEET: Technical specifications ja kyselylomake	60

Tämän yhteenvedon on Euroopan komission Suomen edustustolle tehnyt Juhani Pehkonen ja kuviot on laatinut Pentti Kiljunen

1 Johdanto

Tässä raportissa esitetään keskeiset tulokset tutkimuksesta, jolla on selvitetty kansalaisten suhtautumista Euroopan unioniin, globalisaatioon ja muihin yhteiskunnallisesti tärkeisiin asioihin. Tutkimuksen kysymyksenasettelu on laaja ja kattaa lukuisia teemakokonaisuuksia. Tutkimuksessa sivutaan oman maan suurimpia ongelmia sekä suhtautumista Euroopan unionin toimintaan, tavoitteisiin ja tulevaisuuteen. Tutkimuksen yksi erityisteema on suhtautuminen globalisaatioon ja meneillään olevaan talouskriisiin.

Eurobarometri-kysely toteutettiin 27 jäsenvaltiossa, kolmessa jäsenehdokasmaassa ja Pohjois-Kyproksella viime vuoden lokakuun 23. ja marraskuun 18. päivän välisenä aikana. Kyselyyn osallistui kaiken kaikkiaan 30 238 yli 15-vuotiasta eurooppalaista, joista 26 731 oli EU:n jäsenmaiden kansalaisia. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1 018 suomalaista, jotka muodostavat edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan unionin tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi TNS Opinion & Social, johon kuuluvat TNS (Taylor Nelson Sofres) ja EOS Gallup Europe. Suomessa haastattelut suoritti TNS Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ja kussakin maassa maan omilla kielillä.

Raportti on yhteenveto tutkimuksen päätuloksista. Aineiston laajuudesta ja lähtökohtaisesta moniulotteisuudesta johtuen kaikista tuloksista ei ole järkevää systemaattisesti raportoida. Yhteenvedon tehtävänä on jäsentää laajaa aineistoa sekä johdattaa lukijaa omien havaintojen ja tulkintojen tekoon.

Tutkimuksen tuloksia tulkittaessa tulee kuitenkin pitää mielessä se, että tutkimus on toteutettu aikana, jossa maan työllisyyskehitys on ollut huono. Tällä seikalla on vaikutusta kansalaisten odotuksiin ja näkemyksiin Euroopan unionista.

2 Näkemykset sosiaalis-taloudellisista olosuhteista

2.1 Yleiskuva talous- ja työllisyystilanteesta eri näkökulmista

Suomen työllisyystilanne huolestuttaa mutta itsellä menee hyvin

Tutkimuksen muiden tema-alueiden taustoittamiseksi seuraavassa tarkastellaan kansalaisten arvioita talous- ja työllisyystilanteesta eri näkökulmista. Suomalaiset arvioivat tilanteen joko hyväksi tai melko hyväksi kolmessa seitsemästä kysytystä asiasta. Näitä kutakuinkin kohdallaan olevia asioita ovat oman perheen taloudellinen tila (88 %), ympäristön tila (86 %) ja henkilökohtainen työllisyystilanne (73 %).

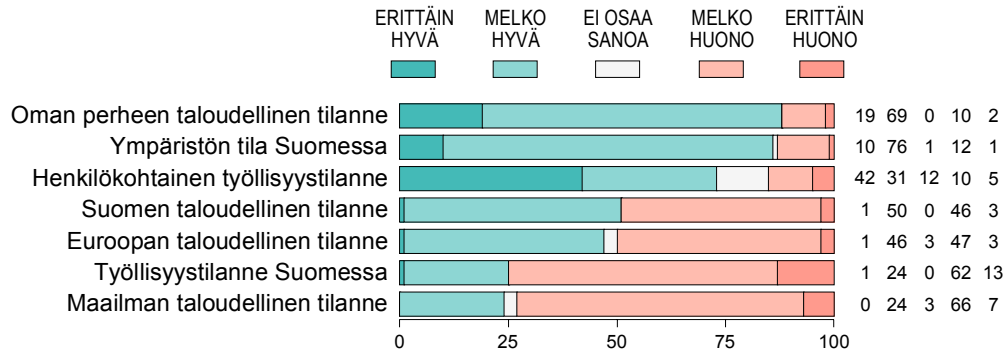
Sen sijaan Suomen työllisyystilannetta suomalaiset pitävät melko tai erittäin huonona (75 %). Heikon suuntaan painuvat myös näkemykset maailman (73 %), Euroopan (50 %) ja Suomen (49 %) taloudellisesta tilasta.

Suomalaisten käsitykset eivät ole viime kesäkuusta muuttuneet kovin suuresti. Tulosten peruselment on sama. Aiempaa hieman valoisammin arvioidaan kuitenkin oman maan ja Euroopan taloudellista tilaa.

Verrattaessa tuloksia vuoden takaisiin ovat käsitykset oman maan talous- ja työllisyystilanteesta kuin eri maailmasta. Syksyllä 2008 suomalaiset olivat vielä melko huolettomia.

Kuvio QA2a.

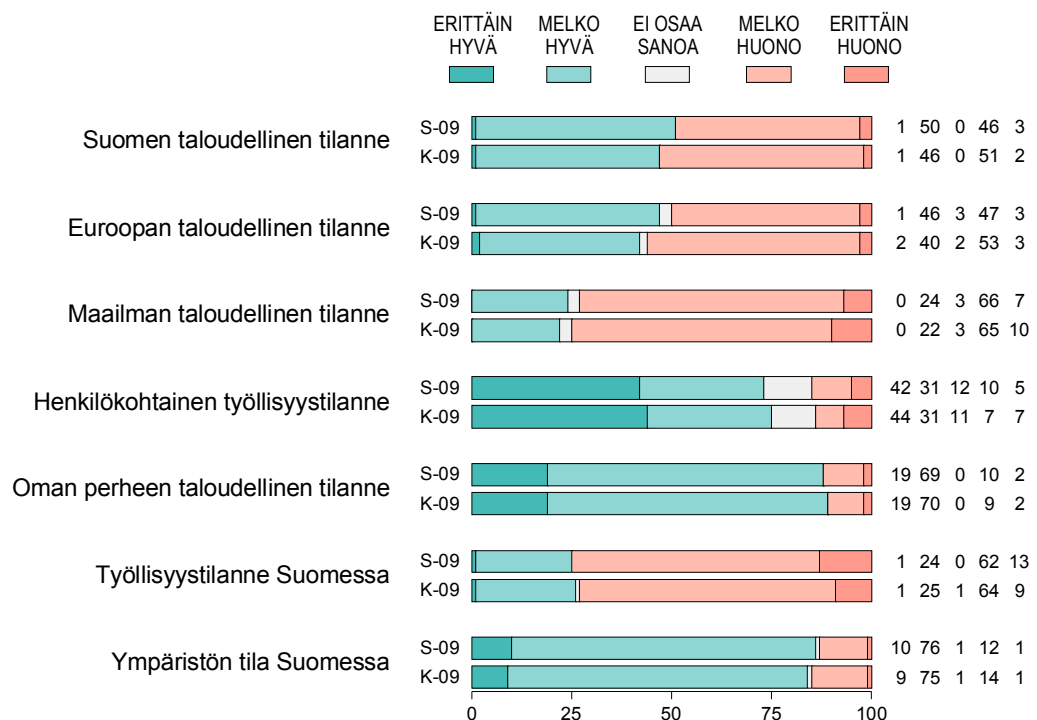
MILLAISEKSI ARVIOI TÄMÄNHETKISEN TILANTEEN SEURAAVIEN ASIOIDEN KOHDALLA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA2a.

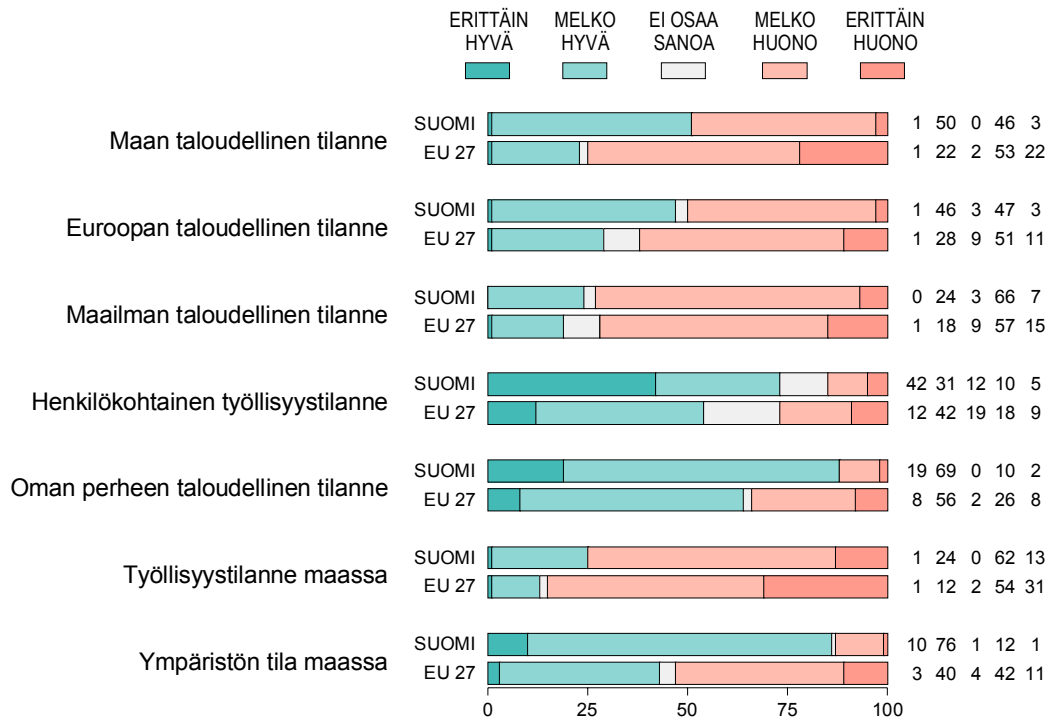
MILLAISEKSI ARVIOI TÄMÄNHETKISEN TILANTEEN SEURAAVIEN ASIOIDEN OSALTA SUOMESSA: MUUTOKSET KEVÄÄSTÄ 2009 (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA2a.

MILLAISEKSI ARVIOI TÄMÄNHETKISEN TILANTEEN SEURAAVIEN ASIOIDEN OSALTA [SUOMESSA/OMASSA MAASSA] (%).

Suomalaiset näkevät talous- ja työllisyystilanteen, näkökulmasta riippumatta, selvästi myönteisemmässä valossa kuin EU:n kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten mielestä oman maan ja perheen taloudellinen tila sekä oma työllisyystilanne ovat selvästi turvatumia kuin mitä EU-kansalaiset ajattelevat keskimäärin. Etenkin Pohjoismaissa kansalaiset pitävät perheensä taloustilannetta ja omaa työllisyystilannettaan hyvinä.

Elämänlaatu on Suomessa hyvä, energian hinta liian korkea

Vastaajilta kysyttiin tutkimuksessa, millaiseksi he arvioivat oman maan asioiden tilan verrattuna Euroopan unionin maiden tilanteeseen keskimäärin. Suomalaiset ovat taipuvaisia näkemään oman maansa ympäristön tilan, elämänlaadun, maan taloudellisen ja työllisyystilanteen paremmaksi kuin muissa unionimaissa keskimäärin.

Sensijaan energian hinta ja elinkustannukset ovat asioita, jotka suomalaisten mielestä ovat omassa maassa korkeampia kuin muissa Euroopan unionin maissa keskimäärin.

Suomalaisten käsitykset ovat muuttuneet vuoden 2008 syksystä varauksellisemmiksi etenkin silloin, kun kysytään arviota Suomen taloudellisesta ja työllisyystilanteesta verrattuna EU-maihin keskimäärin.

Verrattaessa suomalaisten näkemyksiä muiden unionimaiden kansalaisten näkemyksiin havaitaan sekä yhtäläisyyksiä että eroja. Lähes kaikissa EU-maissa kansalaiset olettavat energian hintatason olevan omassa maassa korkeampi kuin muissa EU-maissa. Suomalaiset näkevät oman maansa talouden, työllisyyden, elämänlaadun ja ympäristön tilan ongelmattommaksi verrattuna siihen, miten EU-maissa keskimäärin ajatellaan. Energian hinta ja elinkustannukset huolettavat suomalaisia enemmän kuin EU-maiden kansalaisia keskimäärin.

2.2 Mitkä ovat maamme tärkeimmät ratkaisua vaativat ongelmat?

Työttömyys on kohonnut koko maata koskevaksi ykköshuoleksi

Suomalaisille lueteltiin erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia ja pyydettiin nimeämään näistä kaksi tärkeintä, jotka heidän mielestään tulisi ratkaista ensisijaisesti omassa maassa. Kysymyksenasettelu mittaa kansalaisten huolista yleisimmin tunnistettavissa olevia.

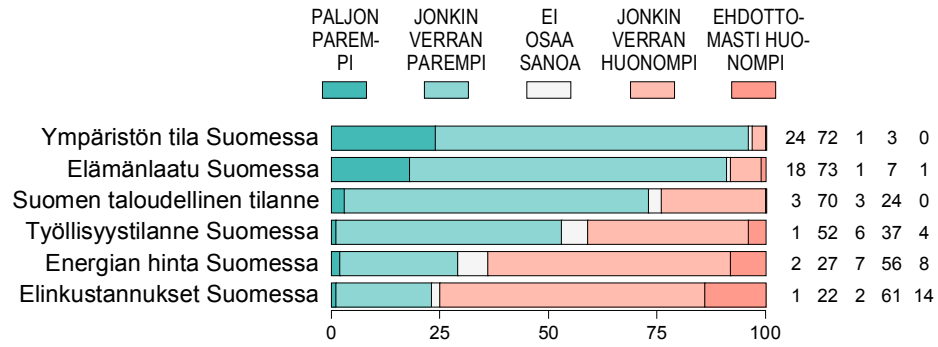
Suomalaisten huolilistalla nousee esille kolme asiaa ylitse muiden. Ensisijainen ongelma, johon odotetaan ratkaisua, on työttömyys. Huolilistan kakkoseksi asettuu terveydenhuollon tila ja kolmanneksi kipeimpänä ongelmana pidetään taloustilannetta. Vähemmässä määrin suomalaisia huolettavat terrorismi, koulutusjärjestelmä ja asuminen.

Viime kesäkuusta suomalaisten näkemykset ovat muuttuneet aika vähän. Työttömyys koetaan hieman kipeämmäksi ongelmaksi kuin aiemmin. Sensijaan vuoden 2007 syksystä suomalaisten käsitykset ovat muuttuneet tuntuvasti. Aiempaa isommiksi ongelmiksi nähdään työttömyys, maan taloudellinen tilanne ja terveydenhuoltojärjestelmä. Aiempaa vähemmän kansalaisia huolettavat hintojen nousu, eläkkeet, rikollisuus ja ympäristönsuojelu.

Verrattaessa suomalaisten näkemyksiä EU-maiden kansalaisten keskimääräiseen suhtautumiseen nousee polttopisteeseen etenkin terveydenhuoltojärjestelmä. Suomalaisten keskuudessa se koetaan selvästi useammin ratkaisua vaativaksi asiaksi ja suureksi huolenaiheeksi. Yhdessäkään muussa EU-maassa kansalaiset eivät kannu huolta terveydenhuoltojärjestelmästä samassa määrin kuin Suomessa.

Kuvio QA3a.

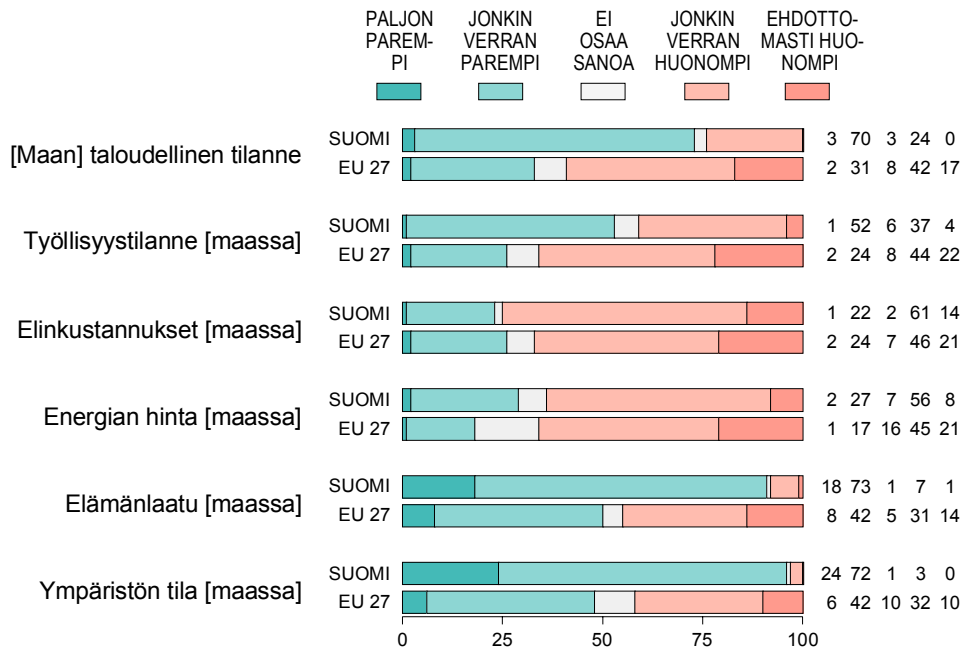
ONKO SUOMEN TILANNE SEURAAVISSA ASIOISSA PAREMPI VAI HUONOMPI KUIN EUROOPAN UNIONIN MAIDEN TILANNE KESKIMÄÄRIN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA3a.

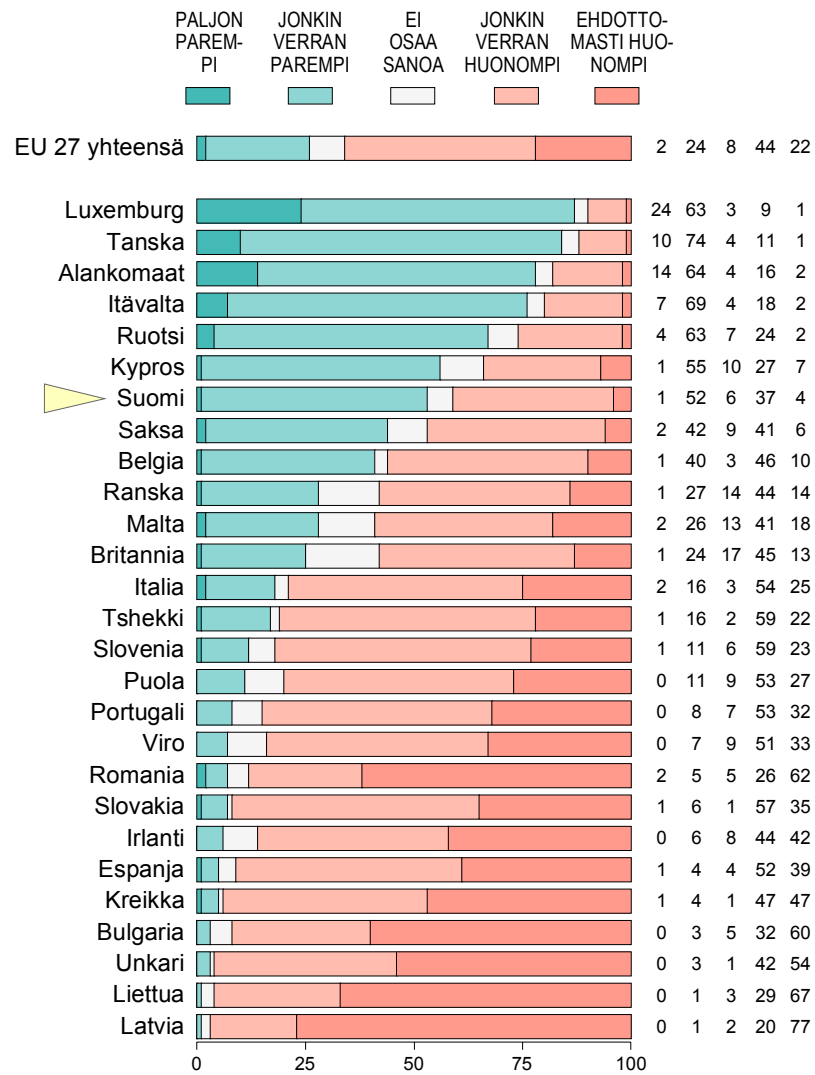
ONKO SUOMEN [OMAN MAAN] TILANNE SEURAAVISSA ASIOISSA PAREMPI VAI HUONOMPI KUIN EUROOPAN UNIONIN MAIDEN TILANNE KESKIMÄÄRIN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA3-2.

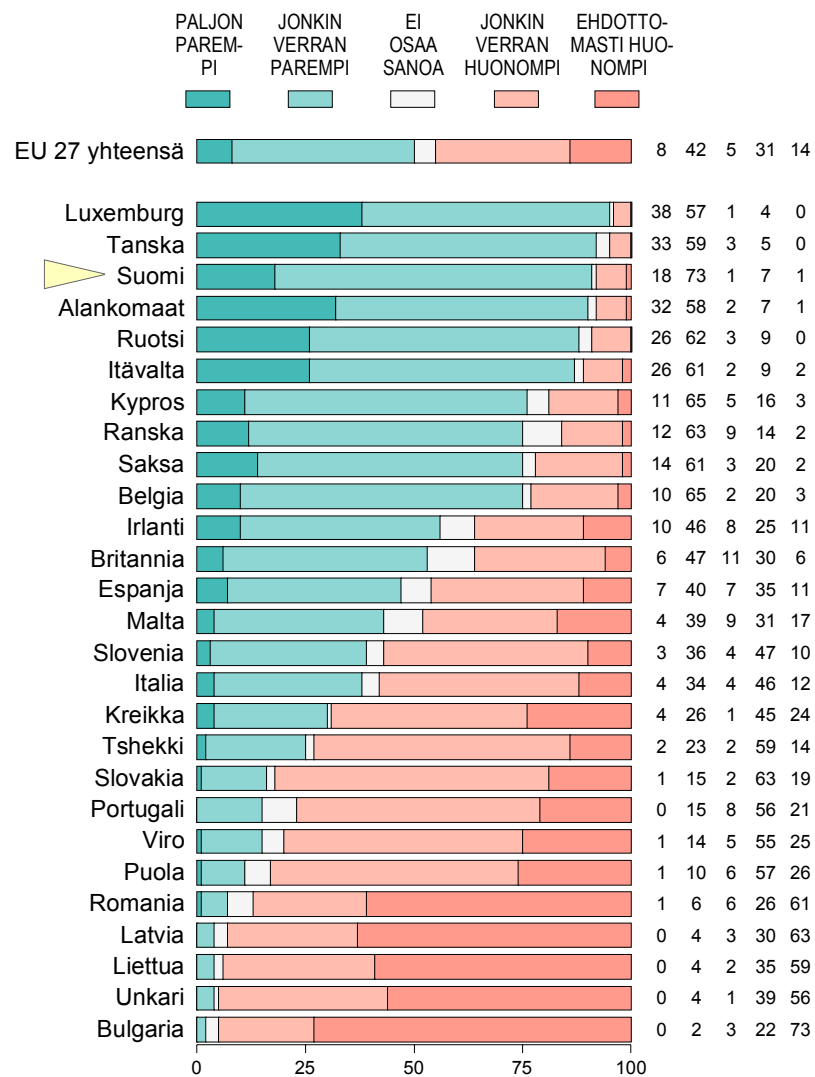
ONKO OMAN MAAN TILANNE PAREMPI VAI HUONOMPI KUIN EUROOPAN UNIONIN MAIDEN TILANNE KESKIMÄÄRIN: TYÖLLISYYSTILANNE (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA3-5.

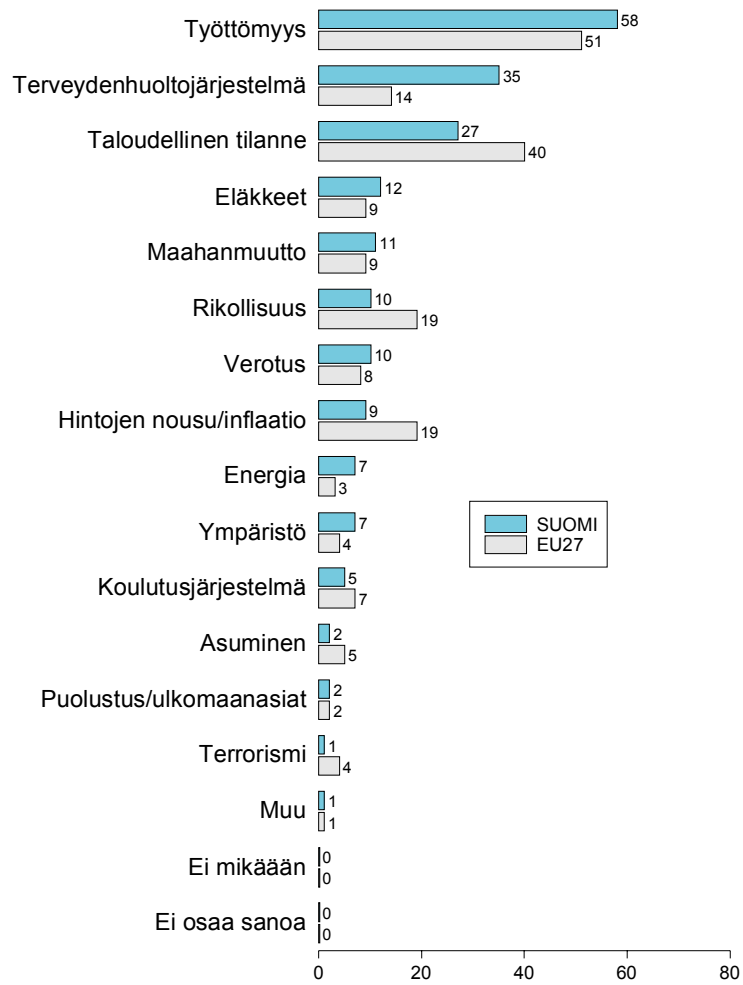
ONKO OMAN MAAN TILANNE PAREMPI VAI HUONOMPI KUIN EUROOPAN UNIONIN MAIDEN TILANNE KESKIMÄÄRIN: ELÄMÄNLAATU (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

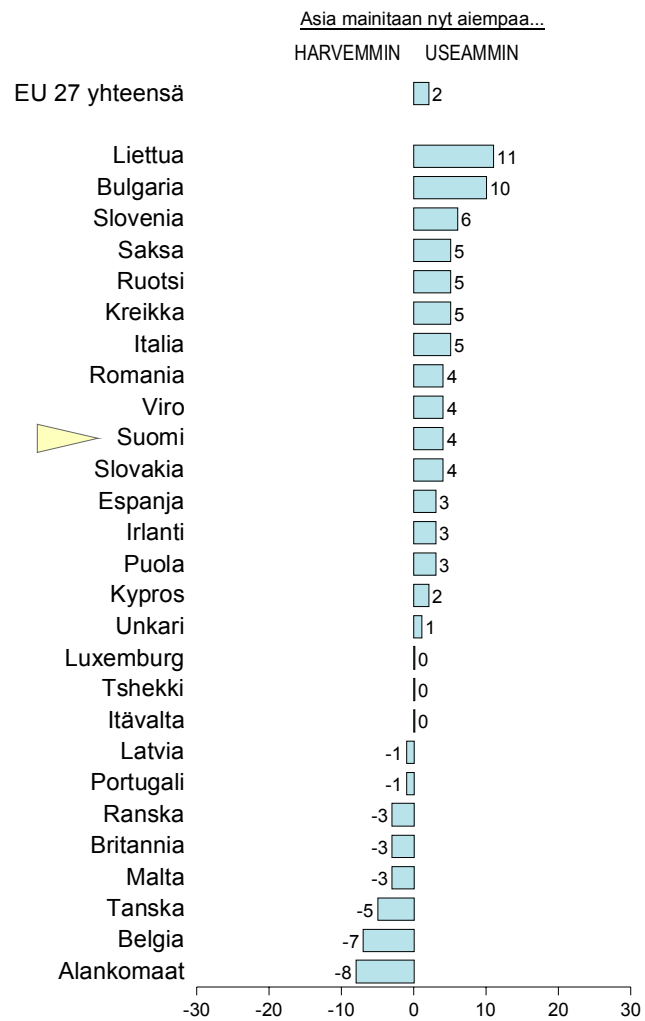
Kuvio QA5a.

MITKÄ OVAT TÄLLÄ HETKELLÄ [OMASSA MAASSA] KAKSI TÄRKEINTÄ KYSYMYSTÄ, JOTKA VAATIVAT RATKAISUA (%).

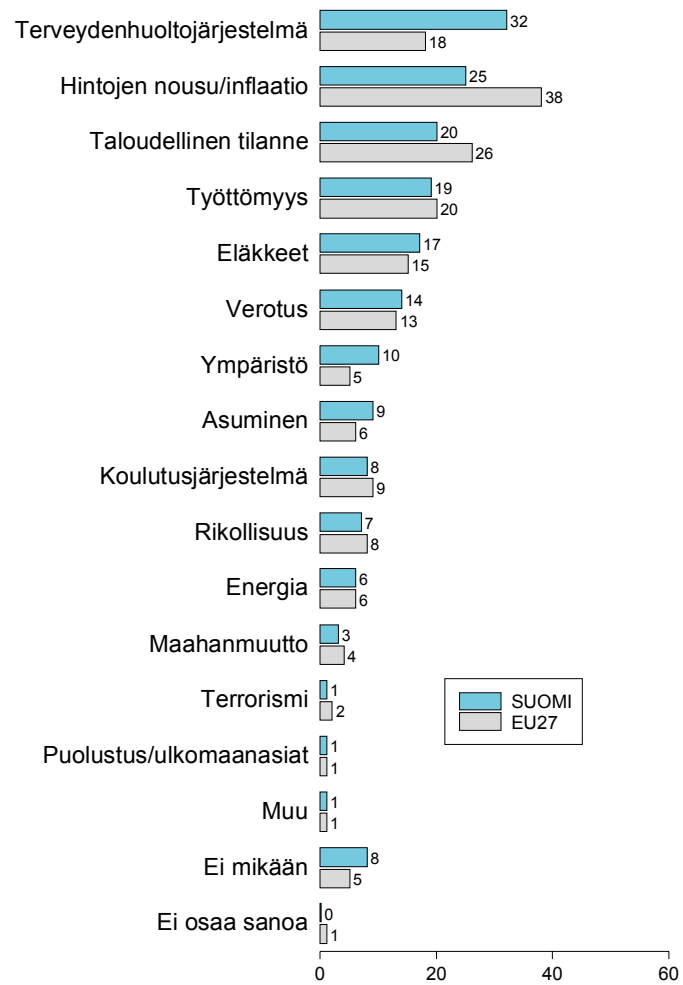
Kuvio QA5a5.

TÄRKEIMMÄT RATKAISUA VAATIVAT KYSYMYKSET:
 TYÖTTÖMYYS; ARVIoidEN MUUTOS KEVÄÄSTÄ 2009
 SYKSYYN 2009 (asian maininneiden osuuksien erotuk-
 set, %).

Kuvio QA6a.

MITKÄ SEURAAVISTA OVAT ITSELLE HENKILÖKOHTAISESTI KAKSI TÄRKEINTÄ ONGELMAA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

2.3 Ovatko henkilökohtaisesti suurimmat ongelmat samoja kuin koko maan ongelmat?

Terveydenhuolto koetaan omalla kohdalla kipeimmäksi ongelmaksi

Kansalaisilta kysyttiin tutkimuksessa tällä kertaa näkemystä myös siitä, mitkä ongelmat ovat tärkeimpiä vastaajan näkökulmasta. Tällä tavalla kysyttynä suurimmaksi huolenaiheeksi nousee terveydenhuoltojärjestelmä. Hintojen nousu on toiseksi merkittävin henkilökohtainen huolenaihe. Huolilistan kärkipäähän kipuavat myös taloudellinen tilanne ja työttömyyden uhka.

Verrattaessa suomalaisten henkilökohtaisia huolia käsityksiin koko maan ongelmista huomataan, että järjestys ei ole aivan samanlainen. Omalla kohdalla terveydenhuolto on ykköshuoli ja koko maan osalta toiseksi kipein asia. Työttömyys puolestaan koetaan omakohtaisesti selvästi pienemmäksi uhkaksi kuin koko maata ajatellen. Henkilökohtaisesti hintojen nousua koskevat pelot ovat suurempia kuin koko maan suurimpia ongelmia kysyttäessä.

Henkilökohtaisella tasolla terveydenhuolto koetaan keskimääräistä suuremmaksi ongelmaksi verrattaessa suomalaisten arvioita EU-maiden kansalaisten näkemyksiin. Hintojen nousu taas arveluttaa suomalaisia vähemmän kuin EU-maissa keskimäärin. Suomalaisten näkemykset suurimmista henkilökohtaisista ongelmista eivät ole muuttuneet viime kesäkuusta.

3 Näkemykset Euroopan unionista

3.1 Näkemykset jäsenyydestä Euroopan unionissa

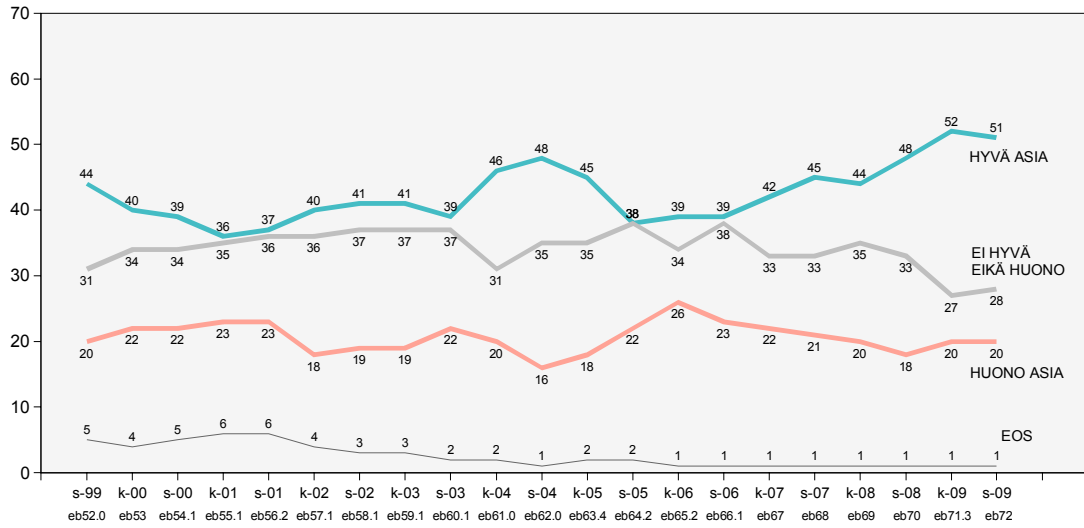
Enemmistö suomalaisista näkee Suomen EU-jäsenyyden hyväksi asiaksi

Seuraavassa tarkastellaan Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa eri näkökulmista. Luvussa tarkastellaan sitä, onko Suomen EU-jäsenyys kansalaisten mielestä yleisesti ottaen hyvä vai huono asia, uskovatko suomalaiset Suomen hyötynneen jäsenyydestään, luottavatko he Euroopan unioniin, mitä EU merkitsee suomalaisille henkilökohtaisesti, missä asioissa päätöksenteon suotaisiin tapahtuvan EU:n tasolla ja mihin asioihin EU:n tulisi keskittyä vastaisuudessa.

Enemmistö (51 %) suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Vain viidennes (20 %) arvioi jäsenyyden huonoksi asiaksi. Tuki Suomen EU-jäsenyydelle on ollut noususuuntainen vuoden 2006 syksystä lähtien aina tähän saakka. Nyt saatu tulos on sama kuin edellisessä tutkimuksessa viime kesäkuussa. Jäsenyyttä vieroksuvien osuus on pieniä poikkeuksia lukuunottamatta pysytellyt kutakuinkin vakiona, noin viidenneksen tasolla.

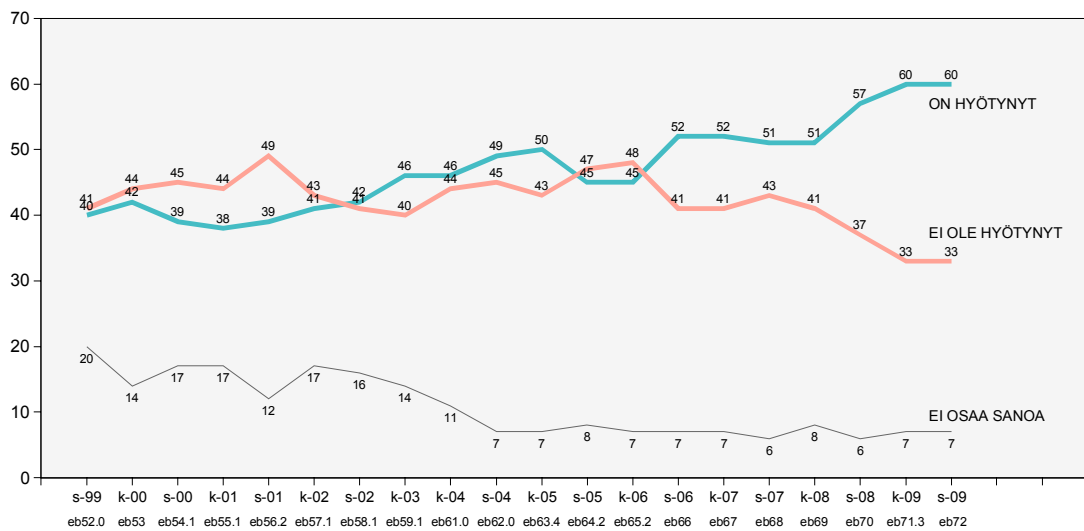
Verrattaessa suomalaisten käsityksiä jäsenyydestä muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin havaitaan suomalaisten asettuvan lähelle EU:n keskiarvoa. Kaikista EU-kansalaisista niukka enemmistö (53 %) pitää jäsenyyttä hyvänä asiana. Eniten jäsenyyttä hyvänä asiana pitäviä löytyy Luxemburgista, Hollannista ja Irlannista ja vähiten Latviasta ja Iso-Britanniasta. Monina aiempina vuosina Suomi kuului tällä mittarilla samaan kastiin Iso-Britannian ja muiden keskimääräistä varauksellisemmin suhtautuvien maiden kansalaisten kanssa.

Kuvio QA7a. ONKO SUOMEN JÄSENYYS EUROOPAN UNIONISSA... (%).

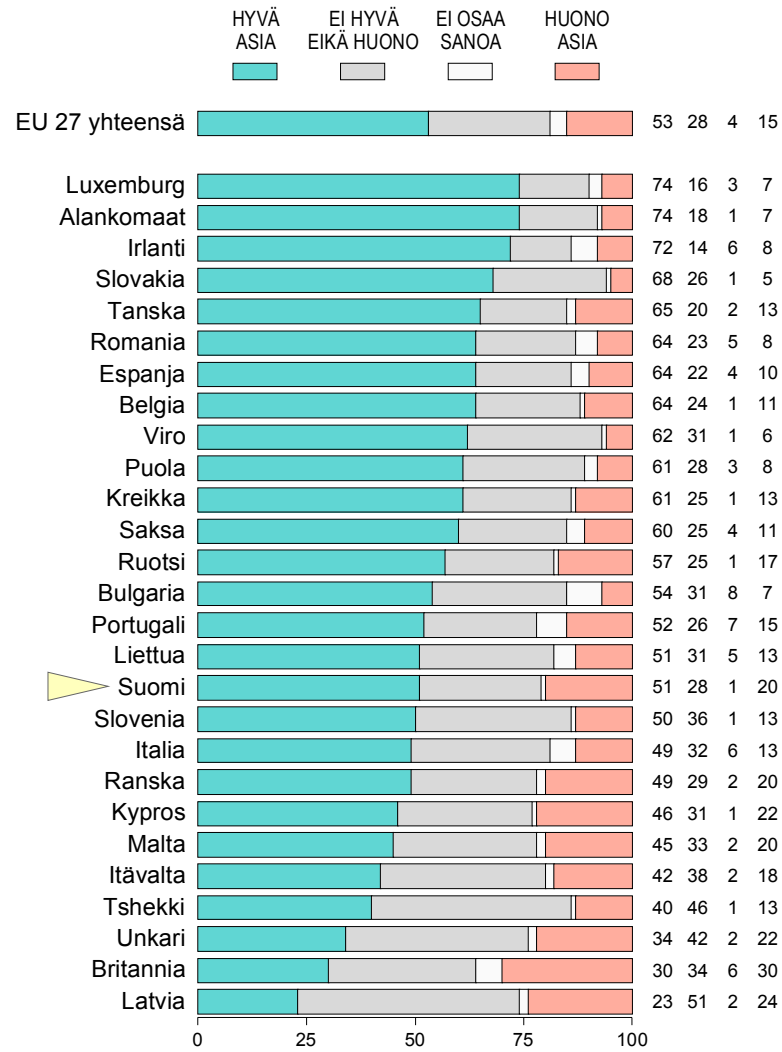
Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA8a. ONKO SUOMI HYÖTYNYT JÄSENYYDESTÄÄN EUROOPAN UNIONISSA (%).

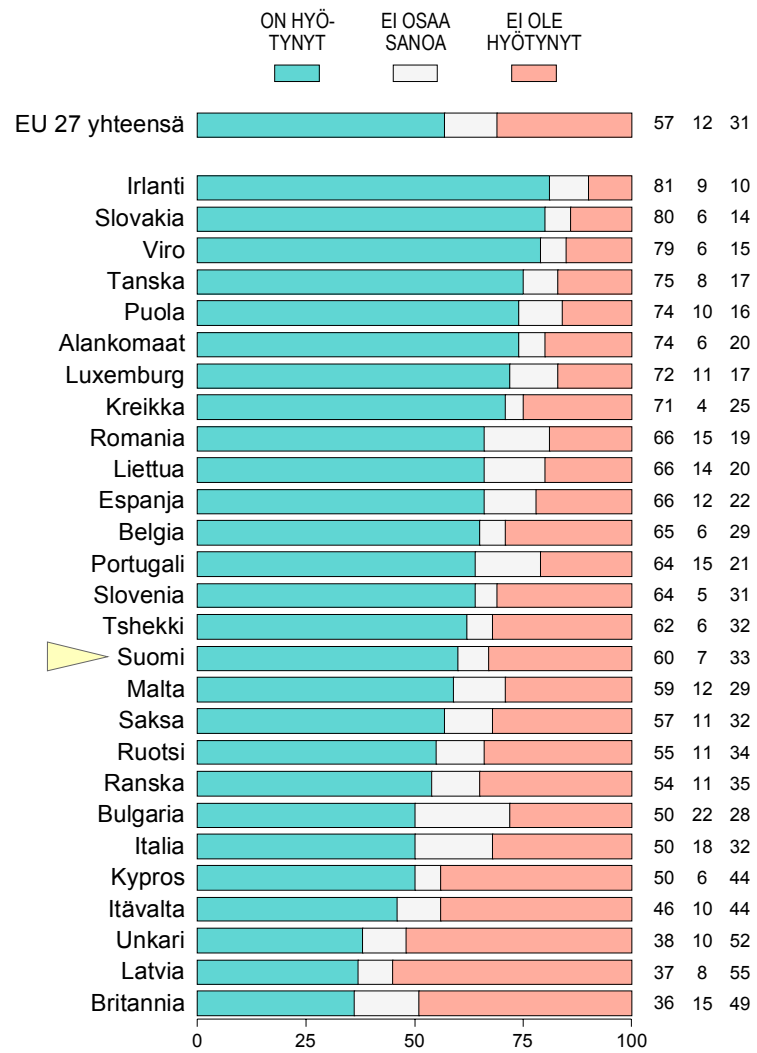
Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA7a.

ONKO SUOMEN/OMAN MAAN JÄSENYYS EUROOPAN UNIO-
NISSA YLEISESTI OTTAEN... (%)

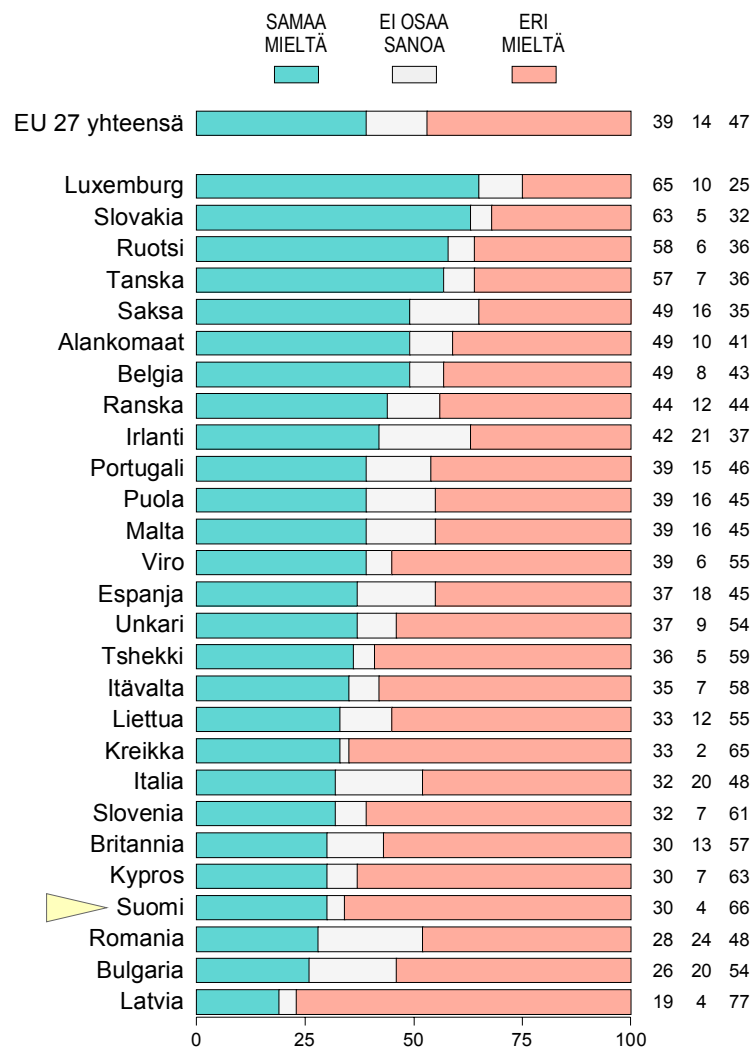
Kuvio QA8a.

ONKO SUOMI/OMA MAA KAIKKI NÄKÖKOHDAT HUOMIOON OTTAEN HYÖTYNYT EUROOPAN UNIONIN JÄSENYYDESTÄ (%).

Kuvio QA19a-2.

"SUOMEN/OMAN MAAN EDUT OTETAAN HYVIN HUOMIOON EUROOPAN UNIONISSA" (suhtautuminen väittämään, %).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Enemmistö uskoo Suomen hyötynneen jäsenyydestä mutta ei riittävästi

Selvä enemmistö (60 %) suomalaisista arvioi Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä. Niitä, jotka epäilevät hyötynä, löytyy kolmasosan (33 %) verran. Suomalaisten tyytyväisyys jäsenyyteen on tälläkin mittarilla ollut kasvu-uralla verrattuna aiempiin vuosiin. Suhtautuminen ei ole muuttunut viime kesäkuusta. Sen sijaan keväästä 2008 on niiden osuus, jotka arvioivat Suomen hyötynneen jäsenyydestä, lisääntynyt yhdeksällä prosenttiyksiköllä. Vastaavasti hyötynä epäilevien osuus on vähentynyt kahdeksalla prosenttiyksiköllä.

Suomalaisten suhtautuminen on tällä mittarilla lähellä EU:n keskiarvoa. Kaikista EU-maiden kansalaisista 57 % arvioi oman maan hyötynneen jäsenyydestä. Monina aiempina vuosina suomalaiset kuuluivat EU-maiden epäilevimpien joukkoon.

Huolimatta siitä, että suomalaiset sanovat hyötynneensä EU-jäsenyydestä, he eivät ole taipuvaisia uskomaan, että Suomen edut otettaisiin hyvin huomioon EU:ssa (66 %). Suomalaisten mielestä Suomi on siis hyötynyt jäsenyydestä, mutta vaatimustaso on korkeammalla. Suomalaisten odotukset EU:n suuntaan ovat selvästi suurempia kuin EU-maiden kansalaisten keskimäärin. Suomalaisten näkemykset eivät ole muuttuneet viime kesästä.

Vaikka enemmistö suomalaisista pitää jäsenyyttä EU:ssa hyvänä asiana ja uskoo Suomen hyötynneen jäsenyydestä, vain reilu kolmannes (35 %) sanoo EU:n antavan itsestään positiivisen vaikutelman. Lähes puolet (45 %) suomalaisista katsoo EU:n antavan itsestään lähinnä neutraalin kuvan. Viidesosa (19 %) arvioi EU:ta lähinnä negatiivisvävytteisesti. Suomalaiset ovat selvästi neutraalimpia kuin EU-kansalaiset keskimäärin.

Suomalaisten näkemykset EU:n julkisesta kuvasta ovat jonkin verran myönteisempiä kuin viime kesäkuussa ja etenkin syksyllä 2008. Viime kesänä kolmannes (33 %) arvioi EU:n antavan itsestään lähinnä myönteisen kuvan. Syksyllä 2008 tällä tavalla suhtautuvia oli vain reilu neljännes (28 %). Kehityssuunta on ollut neutraalista myönteiseen arvioon kielteisten näkemysten pysyessä vakiona.

3.2 Luottamus Euroopan unioniin ja muihin instituutioihin

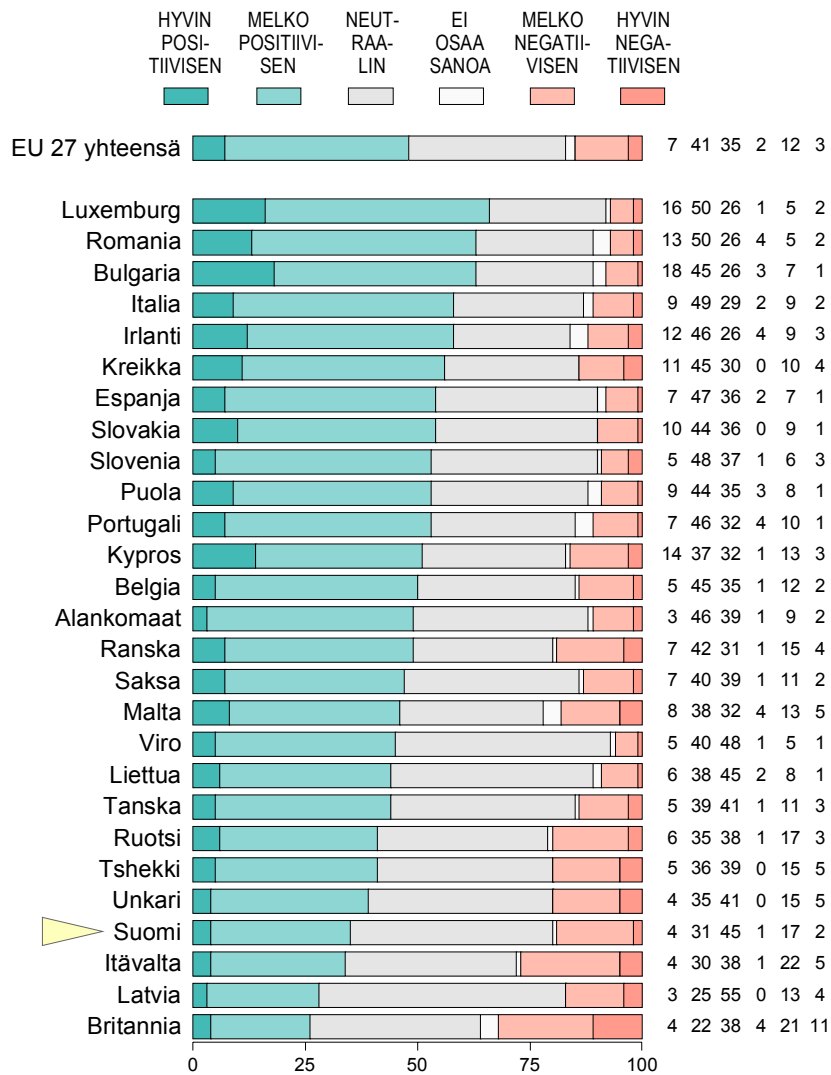
Enemmistö suomalaisista luottaa Euroopan unioniin

Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa luottamukseen keskeisiä yhteiskunnallisia instituutioita kohtaan Suomessa ja maan ulkopuolella. Kaikkiaan arvioitavia instituutioita oli kolmetoista. Suomalaisista yli puolet (55 %) luottaa Euroopan unioniin. Suomalaisten luottamus on hieman suurempaa kuin EU-maissa keskimäärin (48 %). Luottamus Euroopan unioniin on Suomessa lisääntynyt kolmella prosenttiyksiköllä viime kesäkuusta ja kahdellatoista kahden vuoden takaisesta. Vuonna 2007 suomalaisista reilu kaksi viidesosaa (43 %) ilmoitti luottavansa Euroopan unioniin.

Vaikka enemmistö suomalaisista luottaakin Euroopan unioniin, niin enemmän luottamusta nauttivat oman maan puolustusvoimat (90 %) Yhdistyneet Kansakunnat (76 %), oman maan (Suomen) oikeuslaitos (74 %). Puolueet ja Nato saavat osakseen vähemmän luottamusta kuin Euroopan unioni.

Kuvio QA11.

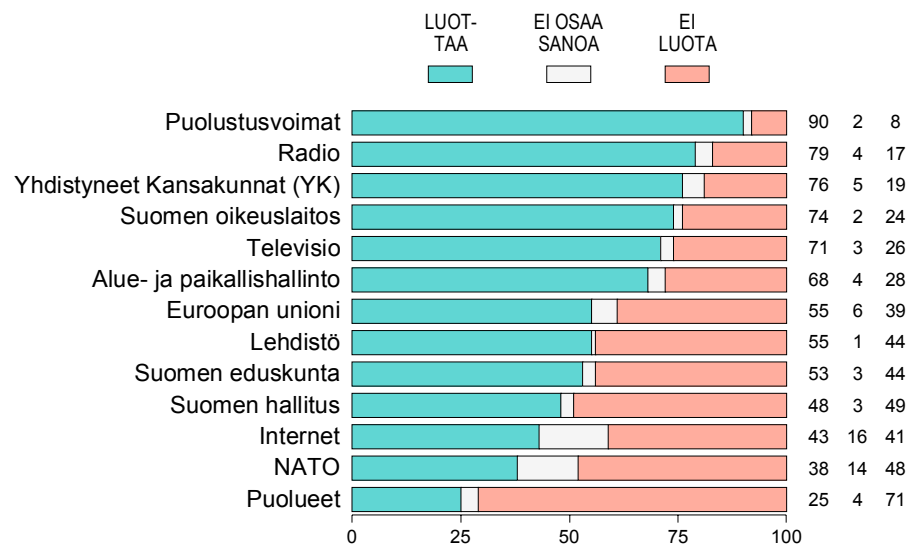
KUINKA POSITIIVISEN TAI NEGATIIVISEN VAIKUTELMAN EU-ROOPAN UNIONI ANTAA ITSESTÄÄN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA10a.

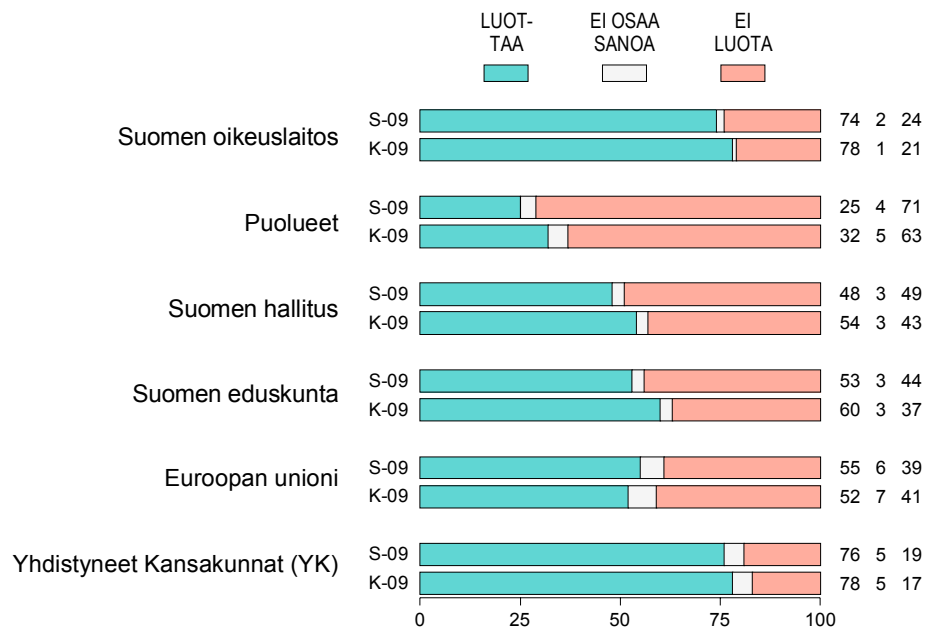
LUOTTAMUS YHTEISKUNNALLISIIN INSTITUUTIOIHIN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA10a.

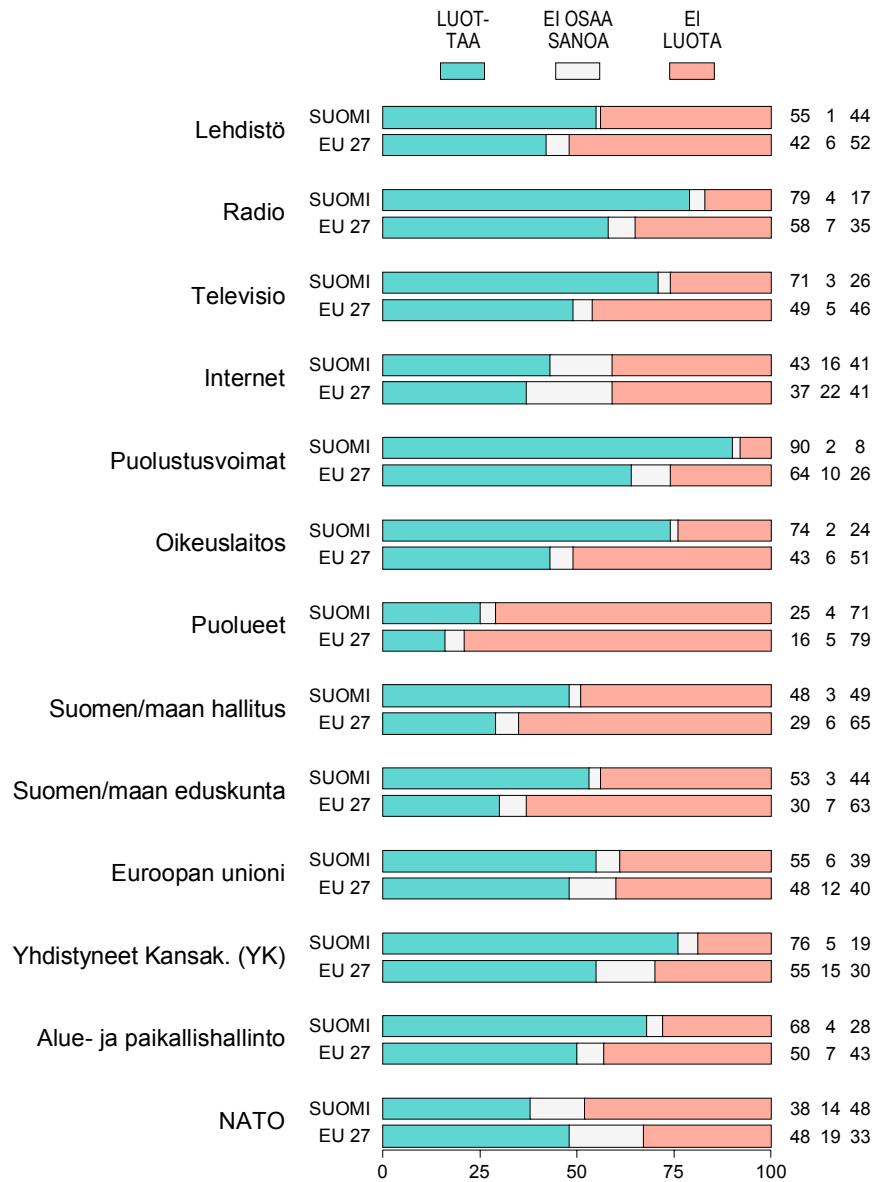
SUOMALAISTEN LUOTTAMUS YHTEISKUNNALLISIIN INSTITUUTIOIHIN KEVÄÄLLÄ JA SYKSYLLÄ 2009 (yhteiset arviointikohteet, %).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA10a.

LUOTTAMUS YHTEISKUNNALLISIIN INSTITUUTIOIHIN (%).

Suomalaisista vain neljännes (25 %) luottaa puolueisiin. Kuitenkin luku on suurempi kuin EU-maissa keskimäärin. Vähiten puolueisiin luottavat latvialaiset, liettualaiset ja puolalaiset. Tanskassa, Luxemburgissa ja Hollannissa luottamus puolueisiin on selvästi suurempaa kuin Suomessa tai muissa EU-maissa. Suomessa luottamus puolueisiin on vähentynyt viime kesäkuusta. Syksyn puoluerahoituskohu on heikentänyt kansalaisten luottamusta puolueisiin.

Noin puolet suomalaisista luottaa maan hallitukseen (48 %) ja eduskuntaan (53 %). Suomalaiset luottavat poliittisiin päätöksentekijöihin enemmän kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten suhtautuminen on hieman varauksellisempaa kuin viime kesänä. Luottamus oman maan hallitukseen ja eduskuntaan on vähentynyt johdonmukaisesti vuoden 2007 syksystä lähtien.

Suomalaiset luottavat EU:n toimielimiin keskimääräistä enemmän

Tutkimuksessa selvitettiin myös luottamusta Euroopan unionin keskeisiin toimielimiin, Euroopan parlamenttiin, Euroopan komissioon, Euroopan unionin neuvostoon ja Euroopan keskuspankkiin. Enemmistö luottaa näihin kaikkiin neljään toimielimeen. Suurin luottamus kohdentuu Euroopan keskuspankkiin (71 %). Euroopan parlamenttiin luottavia on 61 % ja komissioon 57 %. Merkillepantavaa on se, että toimielimiin luotetaan enemmän kuin Euroopan unioniin yleensä.

Suomalaisten luottamus Euroopan komissioon on vaihdellut tutkimuksissa 48 ja 59 prosentin välillä. Luottamus on vahvempaa kuin EU-maiden kansalaisten keskuudessa keskimäärin. Vähiten Euroopan komissioon luottavat britit ja itävaltalaiset ja eniten slovakialaiset ja virolaiset.

Myös Euroopan parlamenttiin suomalaiset luottavat enemmän kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. Belgialaiset ja luxemburgilaiset kohdistavat uskoa parlamenttiin. Britit edustavat suhtautumisen toista ääripäätä.

Luottamus Euroopan keskuspankkiin on Suomessa huipussaan. EU-maista tähän toimielimeen luotetaan Suomessa kaikkein eniten. Britit eivät noteeraa Euroopan keskuspankkia juuri miksiäkään.

Suomalaisten suhtautumisessa EU:n toimielimiin ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia viime kesäkuusta. Luottamus Euroopan parlamenttiin saattaa kuitenkin olla lievästi lisääntymään päin.

3.3 Mitä Euroopan unioni merkitsee itselle henkilökohtaisesti?

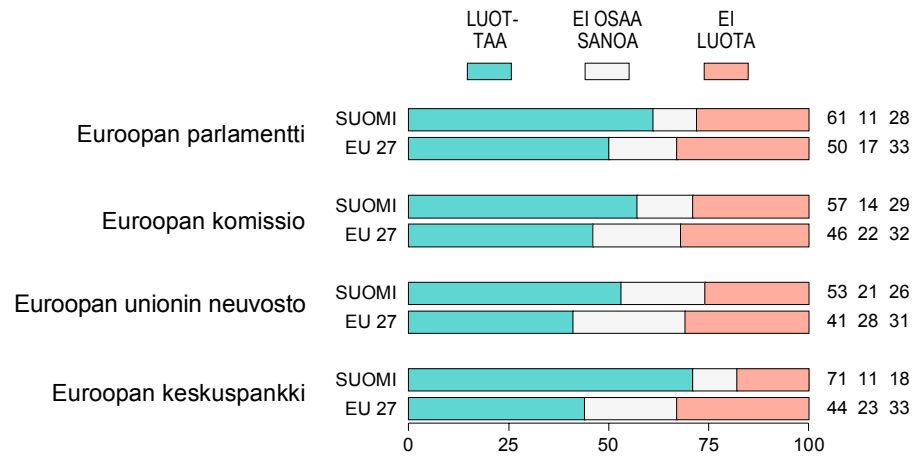
EU merkitsee suomalaisille vapaata liikkumista, yhteistä valuuttaa ja byrokratiaa

Monivalintakysymyksellä suomalaisilta tiedusteltiin tutkimuksessa, mitä Euroopan unioni merkitsee heille henkilökohtaisesti. EU merkitsee suomalaisille ennen muuta vapautta matkustaa, opiskella ja työskennellä kaikkialla EU:n alueella sekä yhteistä rahaa. Kaksi viidesosaa suomalaisista kuitenkin kokee, että EU merkitsee heille itselleen byrokratiaa (virkavaltaisuutta). Vähemmässä määrin Euroopan unioniin liitetään sellaisia ominaisuuksia kuin työttömyys, sosiaaliturva tai kulttuuri-identiteetin menettäminen.

Kun saatuja tuloksia verrataan EU:n keskiarvoon käy ilmi, että keskimääräistä useammin EU on suomalaisille vapautta matkustaa, opiskella ja työskennellä kaikkialla EU:n alueella. Tämä näkyy myös siinä, että vain muutamassa muussa EU-maassa tämä asia nousee yhtä voimakkaasti esille kuin Suomessa. Toinen keskimääräistä merkittävämpi asia suomalaisille on yhteinen raha. Samaan hengenvetoon suomalaiset kuitenkin valittavat EU:n byrokraattisuutta. Suomalaiset myös pitävät EU:ta vähemmän demokraattisena kuin EU-kansalaiset keskimäärin.

Kuvio QA14.

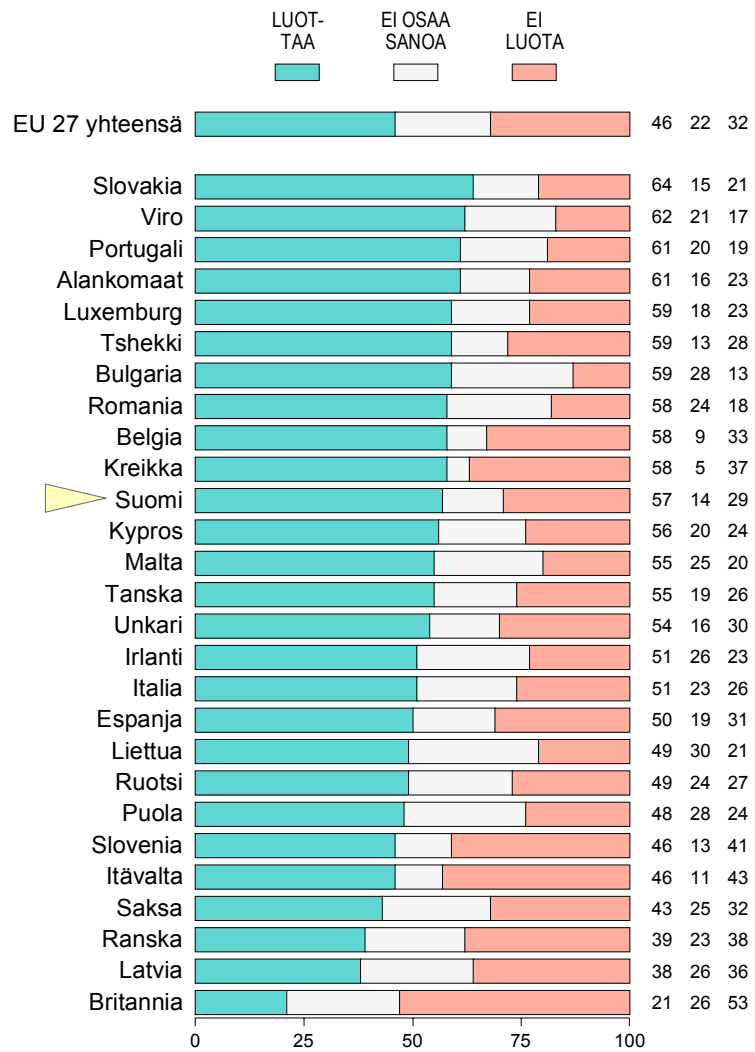
KATSOOKO LUOTTAVANSA EUROOPAN UNIONIN ERI TOIMIELIMIIN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

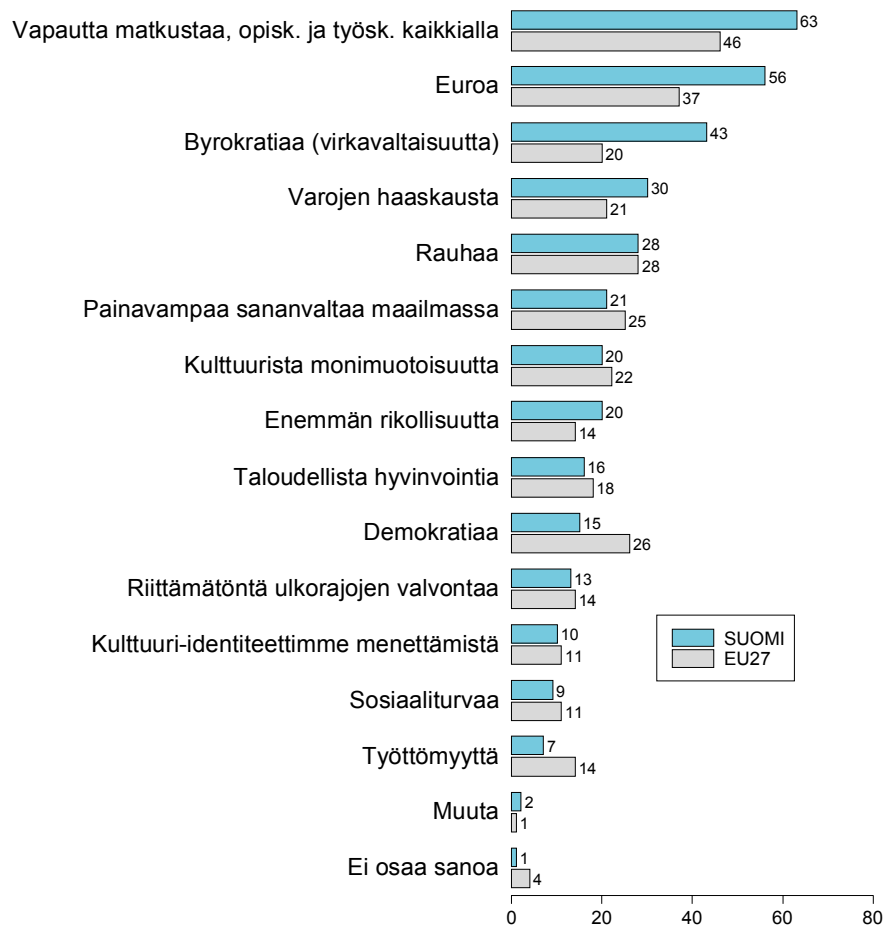
Kuvio QA14-2.

KATSOOKO LUOTTAVANSA EUROOPAN UNIONIN ERI TOIMIELIMIIN: EUROOPAN KOMISSIO (%).

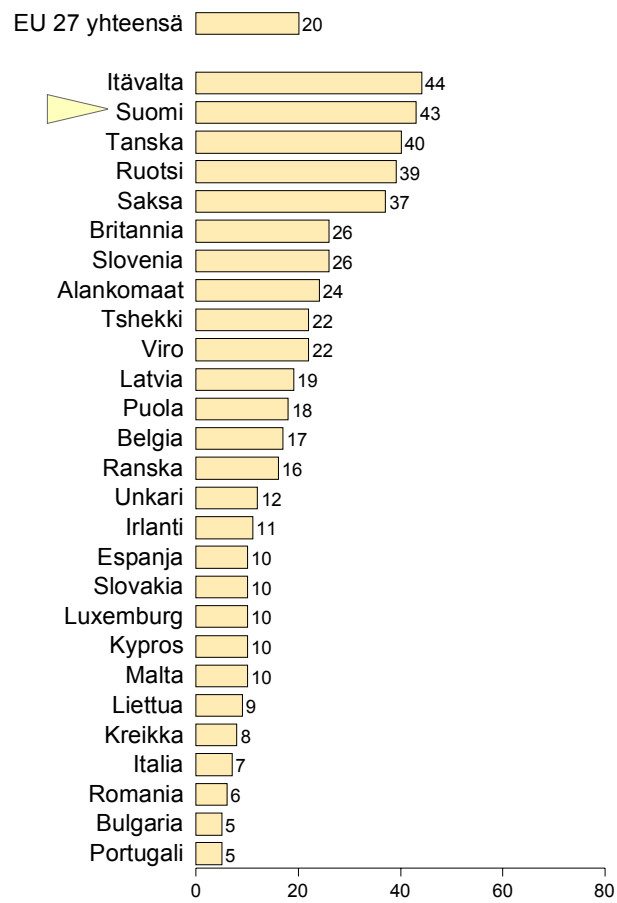
Kuvio QA12.

MITÄ EUROOPAN UNIONI MERKITSEE ITSELLE HENKILÖKOHTAISESTI (monivalintakysymys, %).

Kuvio QA12-10.

MITÄ EUROOPAN UNIONI MERKITSEE ITSELLE HENKILÖKOHTAISESTI: BYROKRATIAA (VIRKAVALTAISUUTTA) (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Näkemykset ovat jonkin verran muuttuneet viime kesäkuusta. Käsitukset EU:n byrokraattisuudesta ja taipumuksesta rahan tuhlaamiseen ovat jonkin verran yleistyneet.

3.4 Mistä asioista päätettävä Suomen hallituksessa ja mistä yhteisesti EU:ssa?

Suomalaiset suhtautuvat EU-tasoiseen päätöksentekoon keskimääräistä varauksellisemmin

Tutkimuksessa vastaajille lueteltiin lista asioita ja kysyttiin, mistä asioista pitäisi päättää Suomen hallituksessa ja mistä taas yhteisesti Euroopan unionissa. Enemmistö suomalaisista soisi yhteisesti EU:ssa päätettäväksi kahdeksan asiaryhmää kahdestakymmenestä kysytyistä.

Nämä olivat:

Kamppailu terrorismia vastaan	85 %
Inflaation torjunta	67 %
Rikollisuuden torjunta	65 %
Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	63 %
Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	62 %
Ympäristönsuojelu	56 %
Kilpailuasiat	51 %
Energia-asiat	51 %

Eläkkeet, verotus, sosiaaliturva, koulutus, terveydenhuolto, maanpuolustus ja maatalous ovat asioita, joita koskevat päätökset tulisi kansalaisten mielestä tehdä oman maan hallituksessa. Eniten suomalaiset vastustavat EU-tason päätöksentekoa eläkkeistä. Vain kuusi prosenttia kansalaisista soisi eläkeasioita koskevan päätöksenteon tapahtuvan EU:ssa.

Mielipiteet ovat muuttuneet vuoden 2008 syksystä. Pääsääntöisesti usko EU-tasoiseen yhteiseen päätöksentekoon on lisääntynyt. Aiempaa useampi suomalainen soisi EU:ssa päätettävän työttömyyden torjunnasta, maahanmuutosta, energia-asioista, inflaation vastustamisesta ja ympäristönsuojelusta.

Suomalaiset suhtautuvat useimmissa kysytyissä asioissa EU-maiden kansalaisia innottomammin yhteiseen päätöksentekoon. Suomalaiset kannattavat kaikkein voimakkaimmin kansallista päätöksentekoa silloin kun on kyse eläkkeistä, terveydenhuollosta, sosiaaliturvasta, energia-asioista, verotuksesta ja maahanmuutosta.

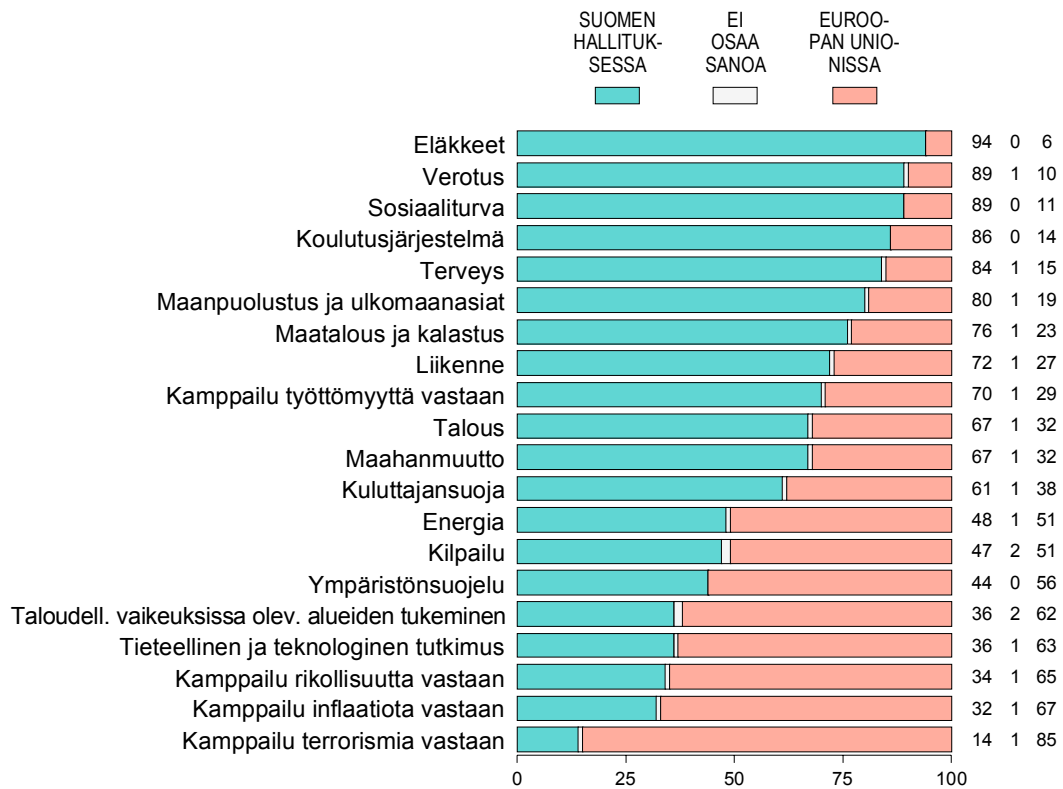
3.5 Näkemykset demokratian toimivuudesta

Lähes puolet suomalaisista tyytyväinen demokratian toimivuuteen EU:ssa

Vastaajilta tiedusteltiin tutkimuksessa mielipidettä demokratian toimivuudesta Euroopan unionissa. Vertailun vuoksi vastaajat ottivat kantaa myös siihen, miten tyytyväisiä he ovat demokratian toimivuuteen omassa maassa.

Kuvio QF3&F4.

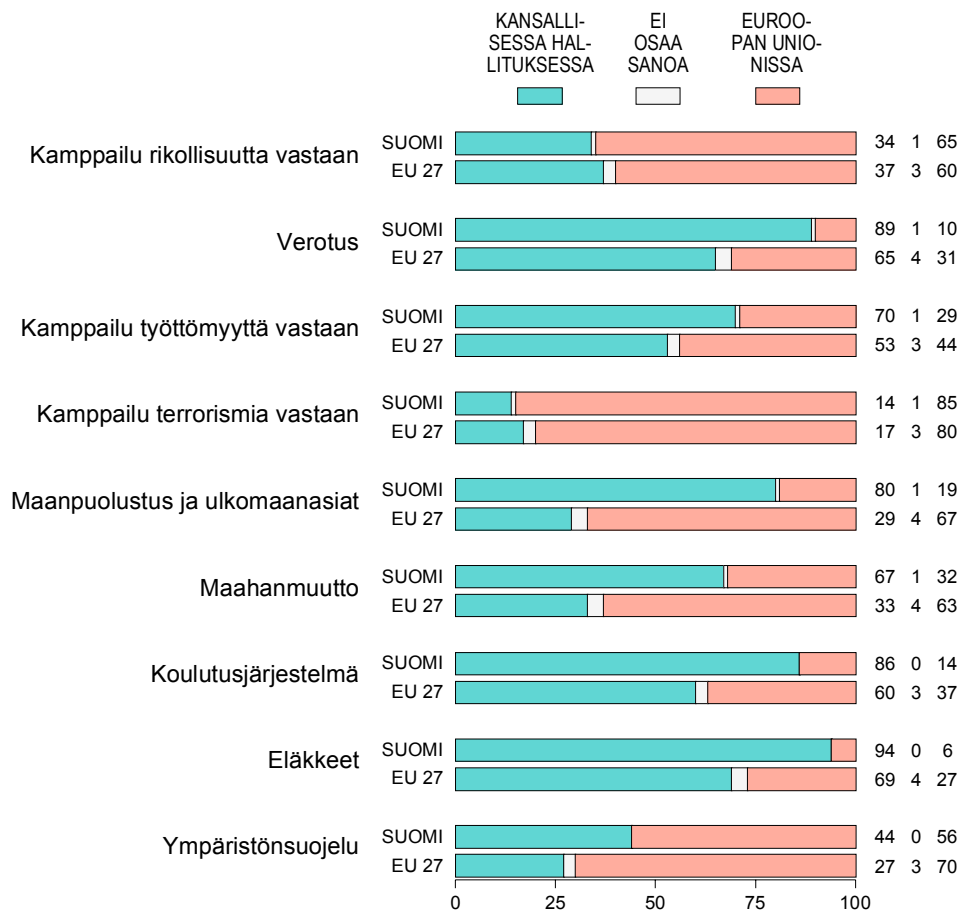
MISTÄ SEURAAVISTA ASIOISTA PITÄISI PÄÄTTÄÄ SUOMEN HALLITUKSESSA
JA MISTÄ TAAS YHTEISESTI EUROOPAN UNIONISSA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

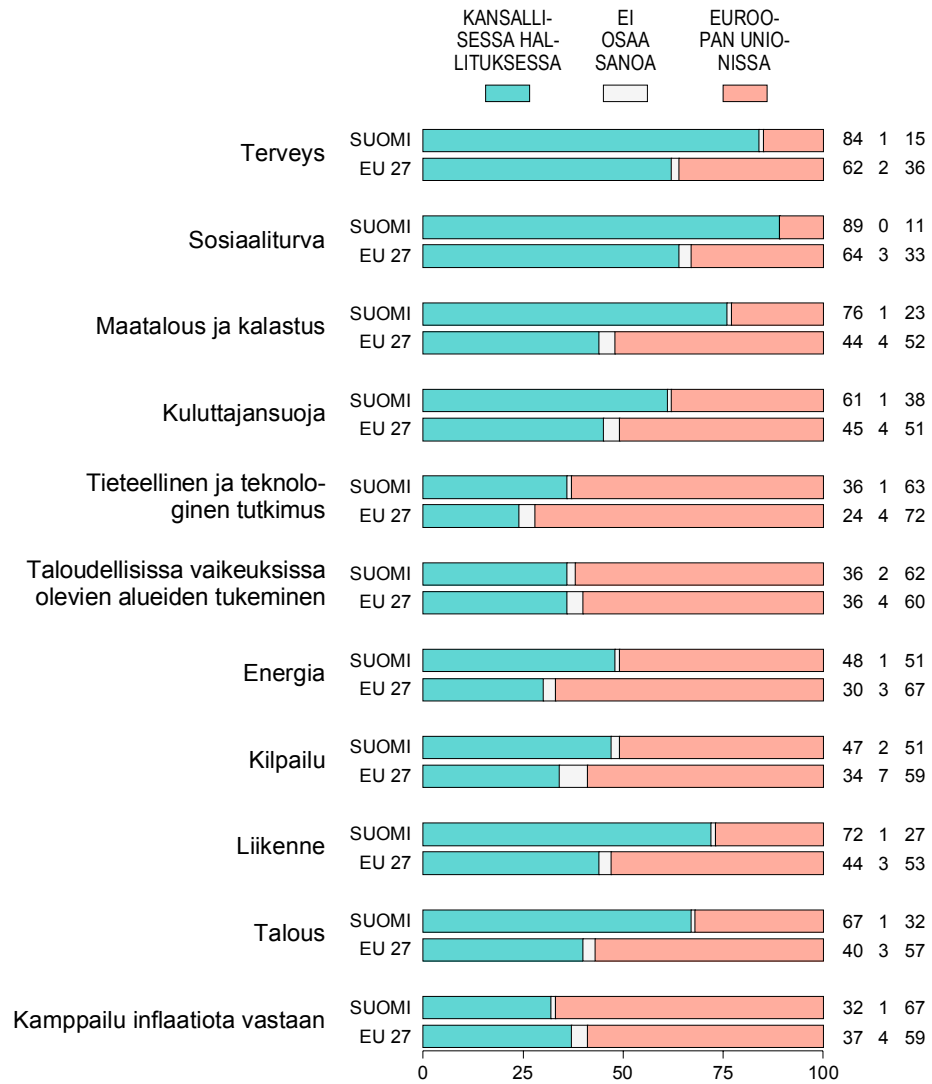
Kuvio QF3.

MITKÄ SEURAAVISTA ASIOISTA PITÄISI PÄÄTTÄÄ SUOMEN [OMAN MAAN KANSALLISESSA] HALLITUKSESSA JA MITKÄ TAAS YHTEISES- TI EUROOPAN UNIONISSA (%).

Kuvio QF4.

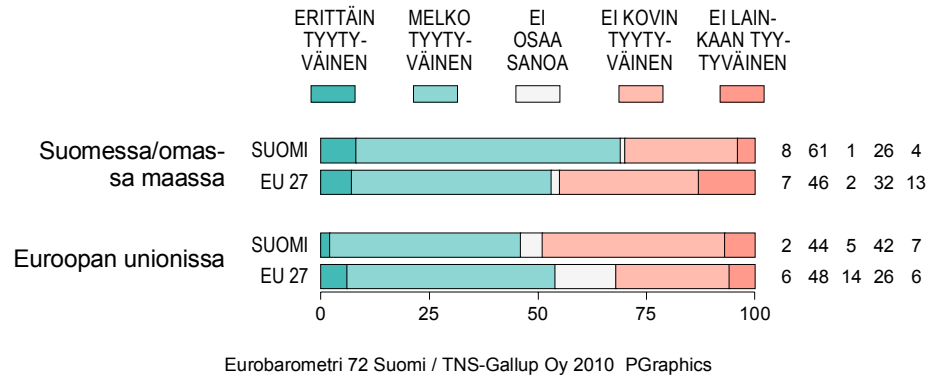
MISTÄ SEURAAVISTA ASIOISTA PITÄISI PÄÄTTÄÄ SUOMEN [OMAN MAAN KANSALLISESSA] HALLITUKSESSA JA MISTÄ TAAS YHTEISESTI EUROOPAN UNIONISSA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

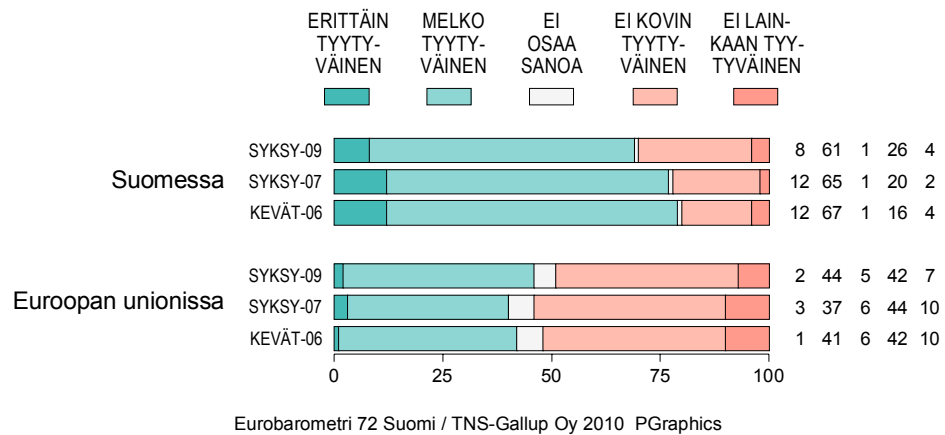
Kuvio QA18a&b.

KUINKA TYYTYVÄINEN KAIKEN KAIKKIAAN ON DEMOKRATIAN TOIMIVUUTEEN (%).

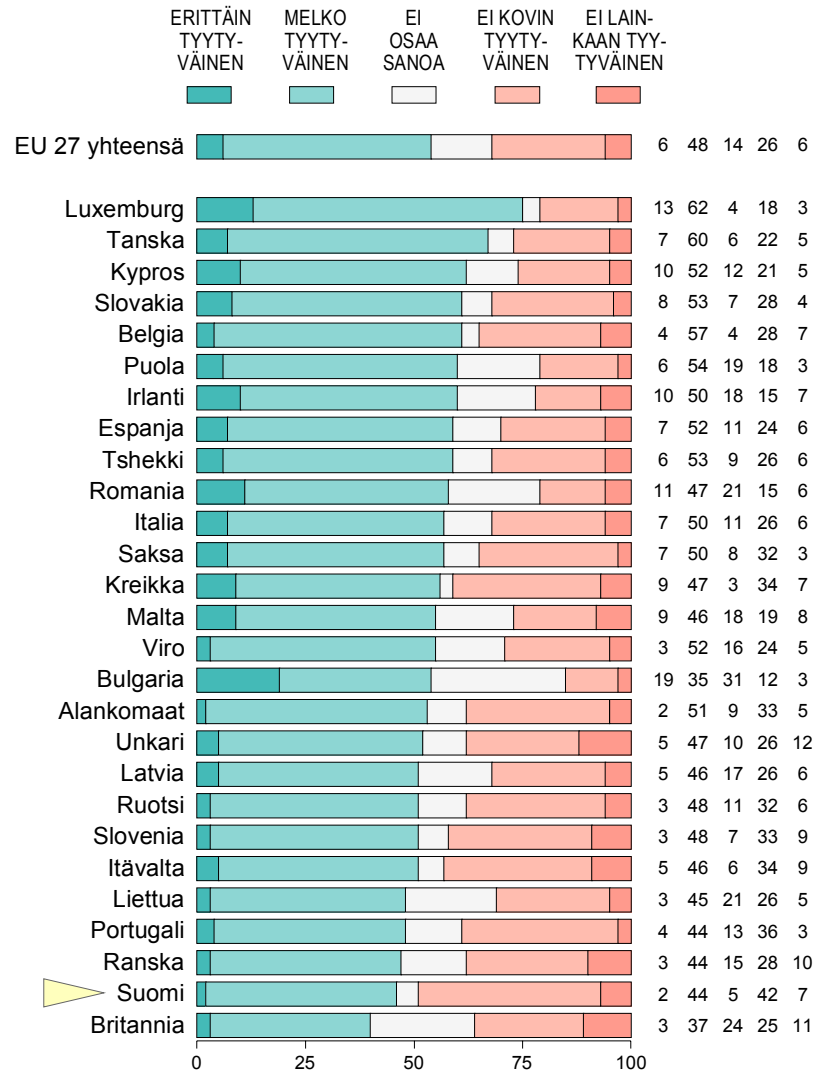
Kuvio QA18a&b.

KUINKA TYYTYVÄINEN ON DEMOKRATIAN TOIMIVUUTEEN: MUUTOKSET SUOMALAISTEN ARVIOISSA KEVÄÄSTÄ 2006 SYKSYYN 2009 (%).

Kuvio QA18b.

KUINKA TYYTYVÄINEN ON DEMOKRATIAN TOIMIVUUTEEN
EUROOPAN UNIONISSA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Vajaat puolet (46 %) suomalaisista on vähintäänkin melko tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa. Enemmän tai vähemmän tyytymättömiä on likimain samansuuruinen joukko (49 %). Suomalaiset ovat tyytyväisempiä demokratian toimivuuteen omassa maassaan kuin Euroopan unionissa yleensä. Suomalaisista enemmän kuin kaksi kolmesta (69 %) ilmaisee tyytyväisyytensä oman maansa demokratiaan. Tasoero on ollut silmiinpistävä kaikissa aiemmissakin tutkimuksissa.

Suomalaisten tyytyväisyys demokratian toimivuuteen EU:ssa on nyt suurempaa kuin vuonna 2007, jolloin asiaa kysyttiin edellisen kerran (40 % -> 46 %). Sen sijaan tyytyväisyys demokratian toimivuuteen omassa maassa näyttäisi hieman vähentyneen aiemmasta (76 % -> 69 %).

Suomalaiset ovat vähemmän tyytyväisiä demokratian toimivuuteen EU:ssa kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. Tyytymättömiä on Suomessa enemmän kuin yhdessäkään muussa EU-maassa.

Tyytyväisyys demokratian tilaan omassa kotimaassa on suomalaisten keskuudessa suurempaa kuin EU-maiden kansalaisten keskuudessa keskimäärin. Tyytymättömyys oman maan demokratian toimivuuteen on leimallista nimenmaan entisissä Itä-Euroopan sosialistimaissa.

3.6 Kansalaisten yleiskuva EU:n tulevaisuudesta

Aiempaa suurempi osa kansalaisista luottaa EU:n olevan menossa hyvään suuntaan

EU:n tulevaisuutta koskevien kannanottojen selvittämiseksi vastaajilta kysyttiin, mihin suuntaan Euroopan unionissa ollaan menossa. Vertailun vuoksi kysyttiin myös näkemystä, mihin suuntaan asiat ovat menossa omassa maassamme ja Yhdysvalloissa.

Vajaat puolet suomalaisista (46 %) luottaa siihen, että EU on menossa hyvään suuntaan. Selvästi pienempi osa (36 %) väestöstä uskoo asioiden EU:ssa kehittyvän huonoon suuntaan. Merkillepantavaa suomalaisten vastauksissa on se, että oman maan asioiden kehitykseen suhtaudutaan kutakuinkin samalla tavoin kuin EU:n.

Suomalaisten usko Yhdysvaltojen tulevaan kehitykseen on suurempaa kuin oman maan tai Euroopan unionin. Enemmistö (56 %) kansalaisista näkee asioiden USA:ssa olevan menossa hyvään suuntaan.

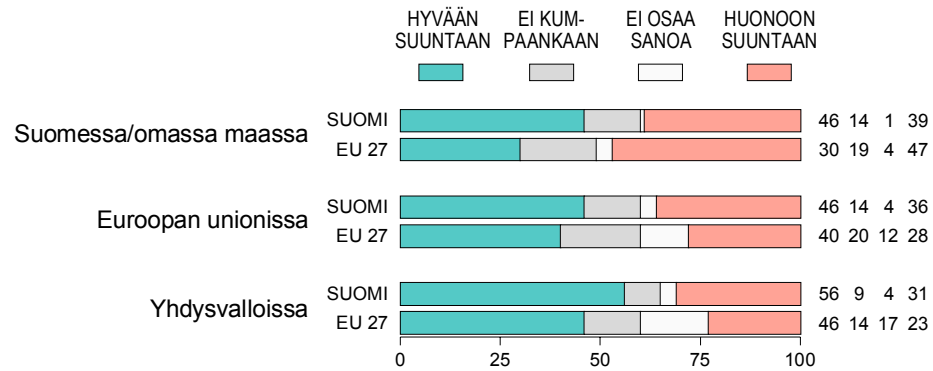
Suomalaiset näkevät EU:n kehityksen astetta myönteisemmässä valossa kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. EU-kansalaisista vain vajaa kolmannes (30 %) arvioi unionin kehityksen suunnan hyväksi.

Suomalaisten näkemykset Euroopan unionin suunnasta ovat muuttuneet viimeksi kuluneen vajaan vuoden aikana. Syksyllä 2008 enemmistö (54 %) suomalaisista katsoi EU:n olevan yleisesti ottaen menossa huonompaan suuntaan. Viime tammi-helmikuussa näin ajatteli myös enemmistö (55 %). Viime kesänä pessimistejä oli enää reilu kaksi viidesosaa (43 %). Viime kesästä kehitystä kielteisenä pitävien osuus on vähentynyt seitsemällä prosenttiyksiköllä ja vuoden takaisesta peräti kahdeksallatoista.

Suomessa myönteiset näkemykset ovat sidoksissa ikään ja sosiaaliseen asemaan. EU:n suunnan hyväksi arvioivat ovat etenkin nuorempaa osaa väestöstä ja suhteellisen hyvin toimeentulevia. Kielteiset näkemykset yleistyvät ikääntyneimpien suuntaan. Myös heikommassa taloudellisessa asemassa olevat kokevat EU:n olevan menossa huonoon suuntaan.

Kuvio QA9a.

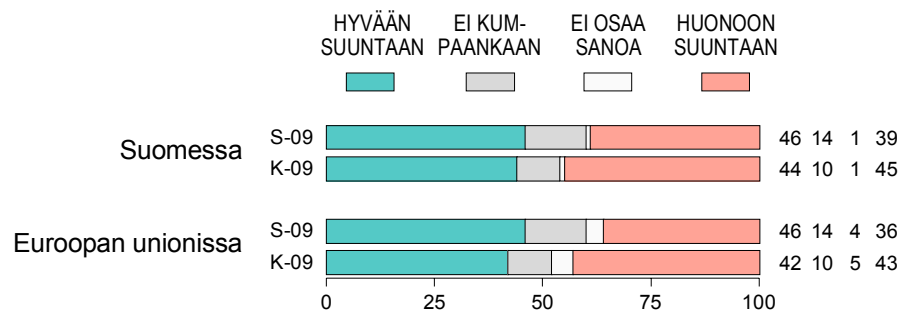
OVATKO ASIAT NYT YLEISESTI OTTAEN MENOSSA HYVÄÄN VAI HUONOON SUUNTAAN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA9a.

OVATKO ASIAT YLEISESTI OTTAEN MENOSSA HYVÄÄN VAI HUONOON SUUNTAAN: SUOMALAISTEN ARVIOT KEVÄÄLLÄ JA SYKSYLLÄ 2009 (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

3.7 Mihin asioihin EU:n pitäisi keskittyä tulevina vuosina?

Talousasiat ovat suomalaisten odotuksissa ykkössijalla

Seuraavaksi otetaan askel kohti EU:n tulevaisuutta. Kansalaisilta kysyttiin tutkimuksessa, mitä asioita Euroopan unionin toimielinten tulisi painottaa tulevina vuosina, jotta EU vahvistuisi tulevaisuudessa. Koska kaikki vaihtoehtoina olleet asiat ovat sinällään tärkeitä, vastaajan tuli valita viisitoista asiaa sisältäneeltä listalta korkeintaan kolme tärkeimpänä pitämäänsä.

Tärkeistä tärkeimmiksi asioiksi nousevat suomalaisten keskuudessa talousasiat (41 % valitsee kolmen tärkeimmän joukkoon). Toiseksi keskeisimmäksi asiaksi nousevat sosiaali- ja terveysasiat (33 %) ja kolmanneksi suomalaiset panostaisivat ympäristöasioihin (31 %). Listan tyveen jääviä eli vähemmässä määrin keskeisiä asioita ovat liikenne- ja energiainfrastruktuuri, kulttuuri- ja koulutuspolitiikka.

Edellisen kerran kysymys esitettiin vertailukelpoisessa muodossa kuluvan vuoden kesäkuussa sekä tammi-helmikuussa, joten mitään pidempiaikaista muutoskehitystä odotuksissa ei ole mahdollista raportoida. Viime kesäkuusta näkemykset eivät ole juurikaan muuttuneet.

Sensijaan tammi-helmikuusta on havaittavissa, että aiempaa enemmän suomalaiset painottaisivat talousasioita (21 % → 41 %). Samanaikaisesti myös ympäristöasioiden (25 % → 31 %) ja sosiaali- ja terveysasioiden (20 % → 33 %) painoarvo on kohonnut suomalaisten keskuudessa. Tammi-helmikuuhun verrattuna aiempaa vähemmän suomalaiset kohdentavat odotuksia Euroopan unionin ulko- ja puolustuspolitiikkaan sekä kulttuuriasioihin. Taloudellisen taantuman syventyminen on saanut aikaan muutoksia suomalaisten suhtautumisessa EU:n tavoitteenasetteluun.

Verrattaessa suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden yhteenlaskettuihin vastauksiin, voidaan todeta tärkeimpien asioiden profiiliin olevan pääpiirteissään yhdenmukainen. Järjestyksessä ja painoarvoissa ilmenee kuitenkin selkeitä eroavaisuuksia. Suomalaiset painottavat etenkin talous-, sosiaali- ja ympäristöasioita muita EU-kansalaisia enemmän. Myös ilmastonmuutoksen torjunta ja energia-asiat ovat suomalaisille tärkeämpiä kuin EU-kansalaisille keskimäärin.

Keskimääräistä vähemmän suomalaisilla on odotuksia koulutuspolitiikkaa sekä liikenne- ja infrastruktuuria kohtaan.

3.8 Uuden komission tärkeimmät tehtävät

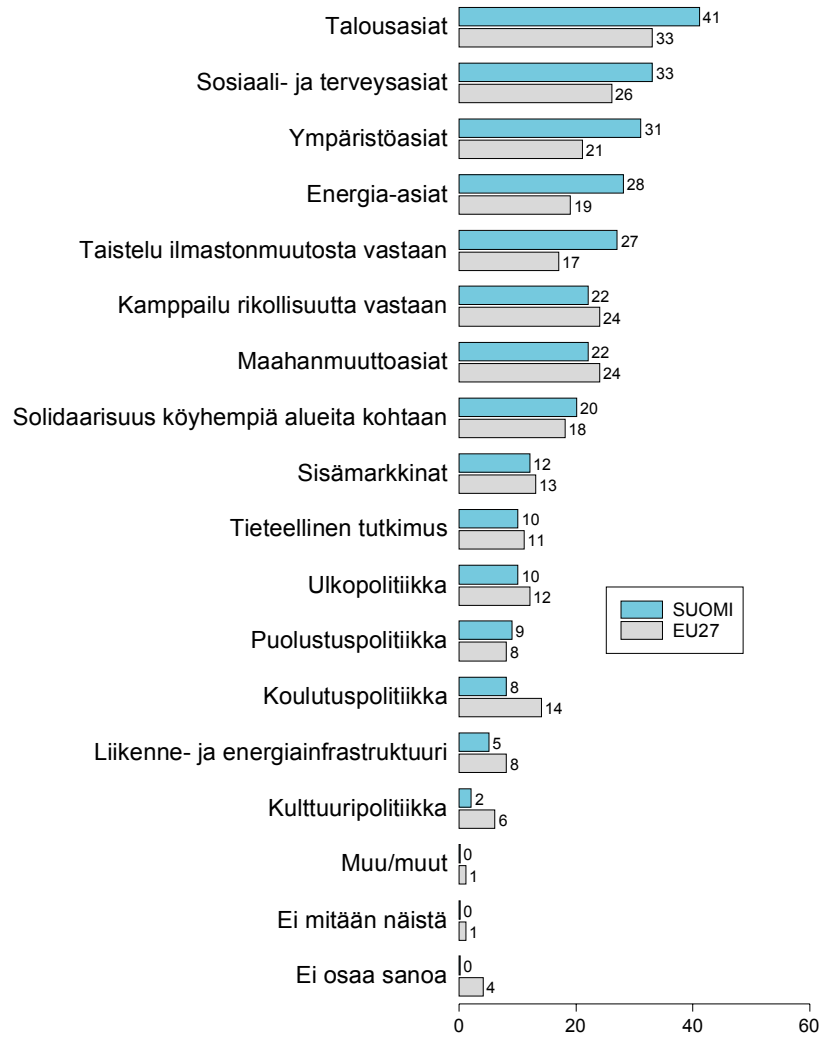
Uuden komission tulisi kyetä elvyttämään taloutta Euroopassa

Tutkimuksessa vastaajat kertoivat näkemyksensä siitä, mitkä ovat Euroopan komission tärkeimmät tehtävät tulevina vuosina. Koska kaikki tiedustellut asiat ovat sinällään tärkeitä, pyydettiin valitsemaan enintään kolme keskeisintä.

Keskeisimmäksi asiaksi suomalaisten ja muidenkin EU-maiden kansalaisten keskuudessa nousee talouden elvyttäminen. Suomalaiset ovat tavoitteissaan vaativampia kuin muiden EU-maiden kansalaiset. Suomalaisille ei ole tuottanut tuskia valita kolmea tärkeintä. Monissa muissa EU-maissa kansalaisille on riittänyt kaksi tavoitetta.

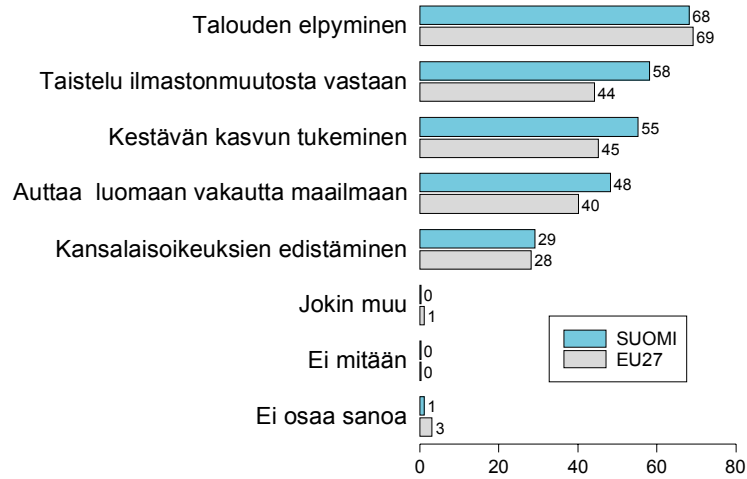
Kuvio QA16.

MITÄ ASIOITA EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN TULISI PAINOTAA TULEVINA VUOSINA, JOTTA EUROOPAN UNIONI VAHVISTUISI TULEVAISUUDESSA (monivalintakysymys, %).

Kuvio QG1.

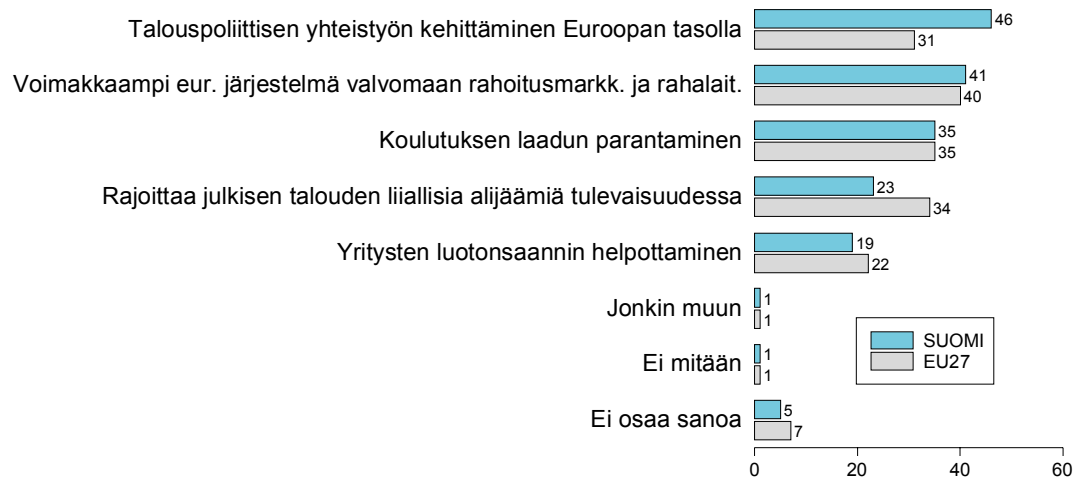
MITKÄ ASIAT EUROOPAN UNIONIN PITÄISI ASETTAA ETUSIJALLE TULEVINA VUOSINA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QG2.

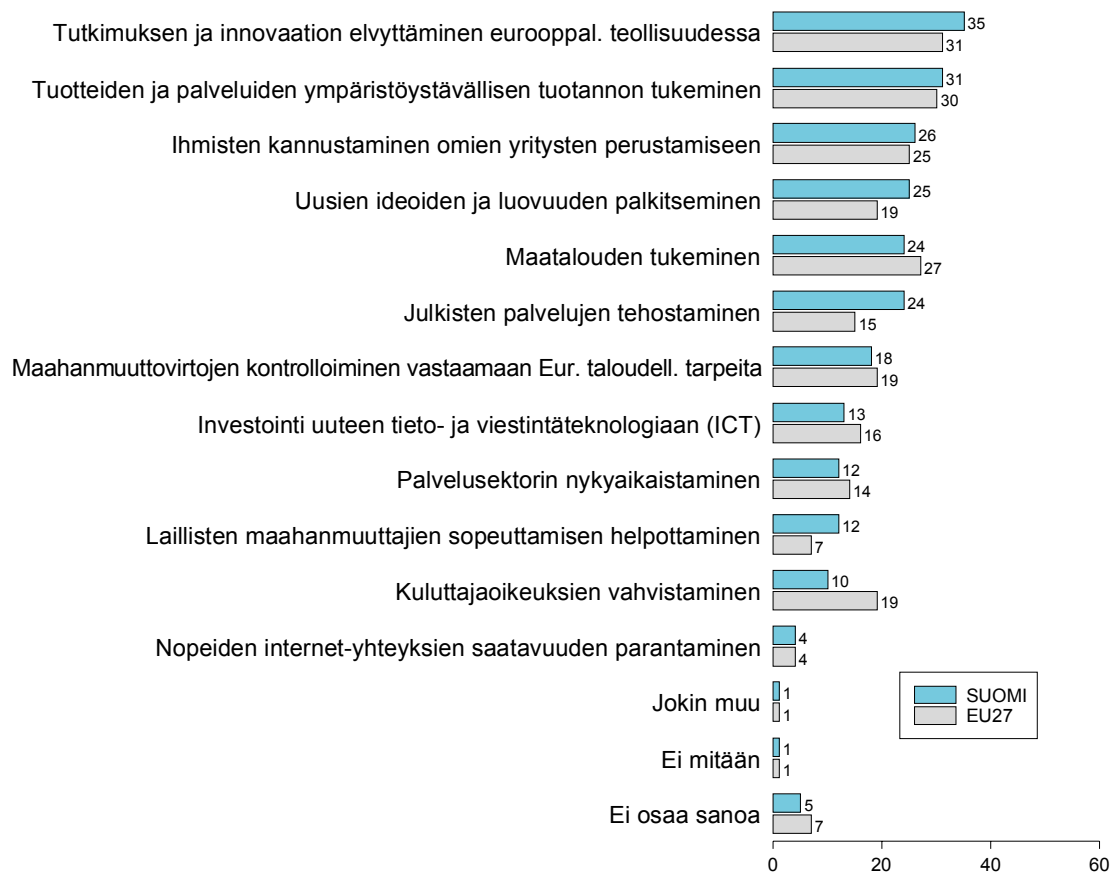
MITKÄ ASIAT EUROOPAN UNIONIN TULISI ASETTAA ETUSIJALLE TALOUDEN ELPYMISEN VARMISTAMISEKSI (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QG4.

MITKÄ ASIAT EUROOPAN UNIONIN TULISI ASETTAA ETUSIJALLE EDISTÄÄKSEEN VAKAALLA POHJALLA OLEVAA KASVUA (%).

Talouden elpymisen varmistamisessa keskeisimmäksi toimenpiteeksi suomalaiset valitsevat talouspoliittisen yhteistyön kehittämisen Euroopan tasolla (46 %). Toinen keskeinen keino suomalaisten mielestä on pystyttää voimakkaampi eurooppalainen järjestelmä valvomaan rahoitusmarkkinoita (41 %).

Suomalaiset suosivat muita EU-kansalaisia enemmän talouspoliittisen yhteistyön kehittämistä Euroopan tasolla. Sensijaan julkisen talouden alijäämien rajoittaminen tulevaisuudessa ei ole suomalaisten keskuudessa samassa määrin toivottava asia kuin EU-maiden kansalaisten keskuudessa keskimäärin.

Kansalaisten mielestä ei ole ylivertaista keinoa edistää vakaata kasvua

Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa vakaan kasvun edistämistä koskeviin keinoihin. Kaksitoista asiaa sisältävältä listalta tuli valita korkeintaan kolme merkittävintä.

Suomalaisten mielestä ei ole yhtä ylivertaista keinoa turvata vakaa kasvu Euroopassa. Mikä on yhdelle hyvä keino, ei ole sitä enää toiselle. Näin ajattelevat myös muiden EU-maiden kansalaiset. Suomalaisten keskuudessa suosituimmat keinot vakaan kasvun tavoittelemiseksi ovat tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan edistäminen yritystoiminnassa (35 %), tuotteiden ja palveluiden ympäristöystävällisyyden tukeminen (31 %) sekä ihmisten kannustaminen perustamaan yrityksiä (28 %). Vähemmässä määrin suomalaiset näkevät hyviksi keinoiksi kuluttajaoikeuksien vahvistamisen ja nopeiden internet-yhteyksien saatavuuden parantamisen.

Suomalaiset poikkeavat eräiltä osin muista EU-maiden kansalaisista. Suomessa keskimääräistä tärkeämpänä pidetään julkisten palveluiden tehostamista sekä uusien ideoiden ja luovuuden palkitsemista. EU-maiden kansalaisia vähemmän suomalaiset arvostavat kuluttajaoikeuksien vahvistamista keinona edistää vakaata kasvua.

3.9 Näkemykset yhteisestä valuutasta ja laajentumisesta

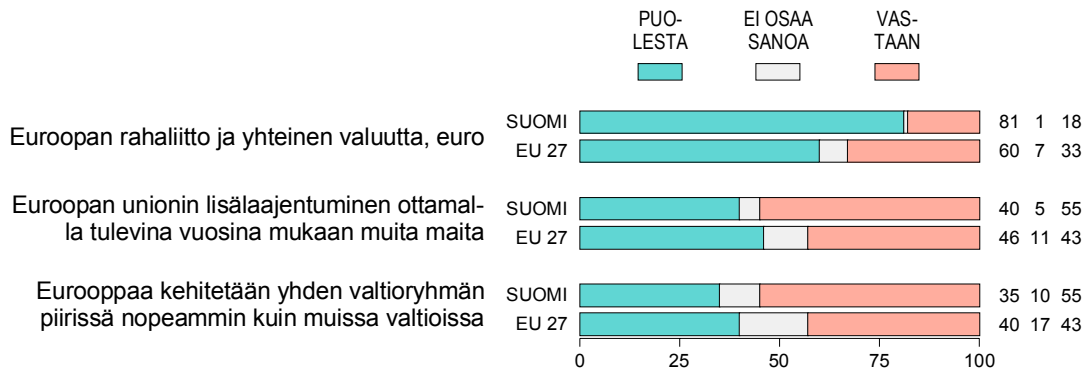
Suomalaiset yhteisen valuutan puolesta mutta lisälaajentuminen hiertää

Tutkimuksessa vastaajilta tiedusteltiin näkemyksiä yhteisestä valuutasta ja lisälaajentumisesta. Valtaosa (81 %) suomalaisista on yhteisen valuutan, euron puolesta. Alle viidesosa suhtautuu yhteiseen valuuttaan kielteisesti. Suomalaisten näkemyksissä ei ole tapahtunut muutoksia viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Suomalaiset suhtautuvat yhteiseen valuuttaan suopeammin kuin kansalaiset EU-maissa keskimäärin. EU-maiden kansalaisista 60 prosenttia asettuu puolustamaan yhteistä valuuttaa, euroa. Yhteiseen valuuttaan kielteisesti suhtautuvia löytyy etenkin Tanskasta, Ruotsista ja Iso-Britanniasta selvästi keskimäärää enemmän.

Kuvio QA15.

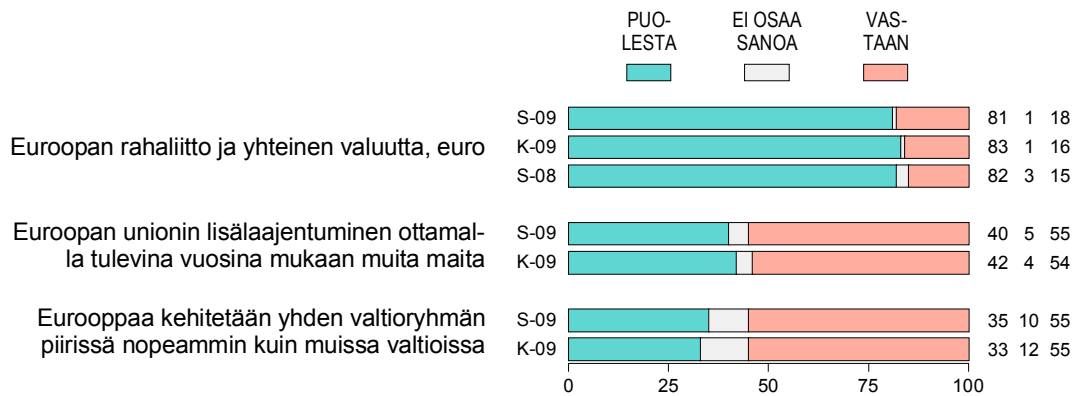
SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIA KOSKEVIIN EHDOTUKSIIN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA15.

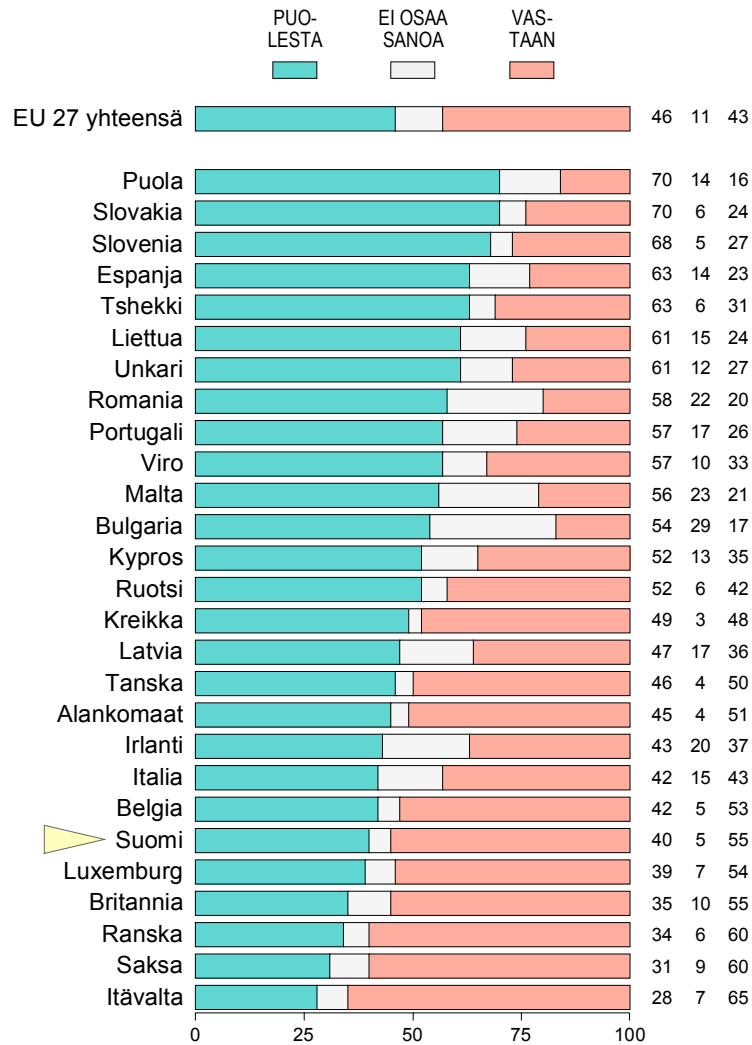
SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIA KOSKEVIIN EHDOTUKSIIN: MUUTOKSET SUOMALAISTEN ARVIOISSA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA15-2.

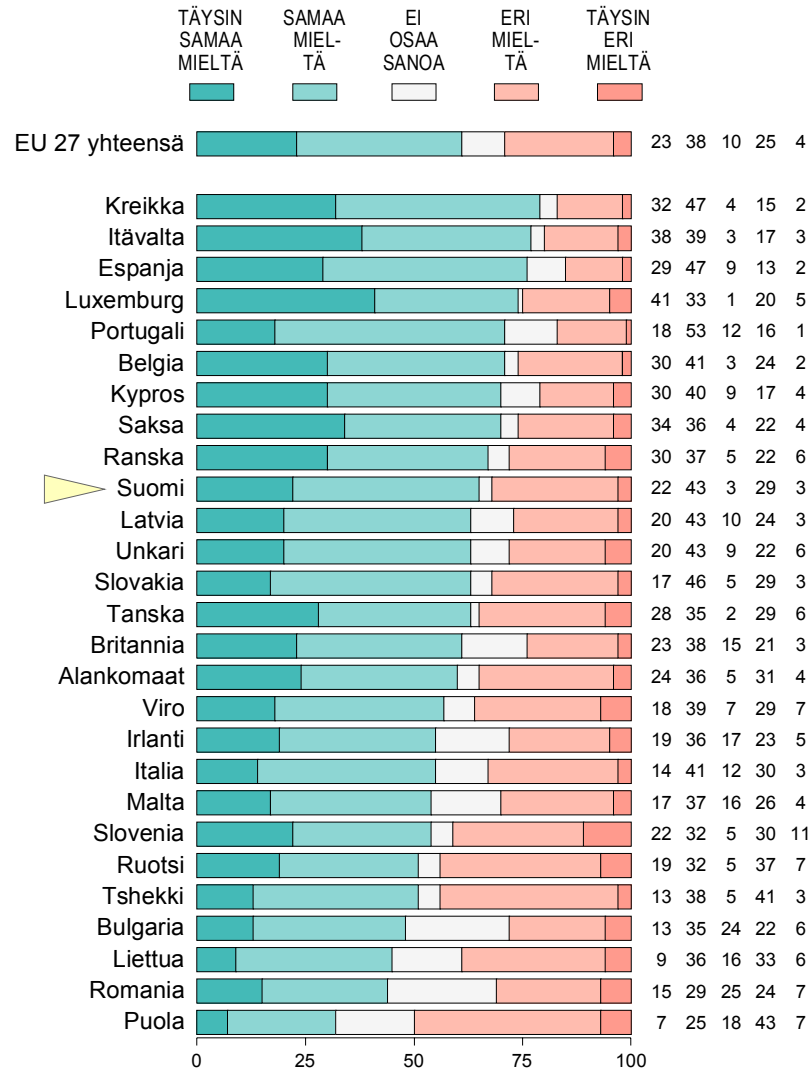
SUHTAUTUMINEN EHDOTUKSIIN: EUROOPAN UNIONIN LISÄLAAJENTUMINEN OTTAMALLA TULEVINA VUOSINA MUKAAN MUITA MAITA (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QA20-1.

"EU ON KASVANUT LIIAN NOPEASTI" (suhtautuminen väittämään, %).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Enemmistö (55 %) suomalaisista torjuu sen, että EU ottaisi tulevina vuosina lisää jäsenmaita. Kaksi viidestä (40 %) on kuitenkin lisälaajentumisen puolesta. Näkemykset eivät ole muuttuneet viime kesästä.

Suomalaisten näkemykset EU:n lisälaajentumisesta ovat jonkin verran varauksellisempia kuin EU-maiden kansalaisten keskimäärin. Lisälaajentumista toivotaan etenkin EU:n uusissa jäsenmaissa. Suomalaisten lisäksi britit, hollantilaiset, itävaltalaiset, ranskalaiset ja saksalaiset asettuvat vastahankaan.

Suomalaisten ja monien muidenkin maiden kansalaisten varauksellisuutta selittää se, että valtaosa näkee EU:n kasvaneen nykyiselleen liian nopeasti. Suomalaisista kaksi kolmesta (65 %) kritisoi EU:ta liian nopeasta kasvamisesta.

Euroopan unionin toimintamuotoja on mahdollista kehittää eritahtisesti siten, että kaikki jäsenmaat eivät osallistu hankkeisiin. Muut seuraavat sitten perässä aikanaan. Tällaisia yhteistyömuotoja ovat olleet esim. yhteinen valuutta ja Schengenin-sopimus. Teemaan liittyen kysyttiin mielipidettä asiasta.

Enemmistö (55 %) suomalaisista vastustaa ajatusta siitä, että Eurooppaa kehitettäisiin yhden valtioryhmän piirissä nopeammin kuin muissa jäsenvaltioissa. Kansalaisten mielipiteet eivät ole juurikaan muuttuneet viime kesäkuusta. Suomalaiset suhtautuvat ajatukseen jonkin verran torjuvammin kuin EU:n jäsenmaiden kansalaiset keskimäärin.

4. Näkemykset globalisaatiosta ja talouskriisistä

Suhtautumista globalisaatioon ja talouskriisiin lähestyttiin tutkimuksessa useasta eri näkökulmasta. Tutkimuksessa sivuttiin globalisaatiota koskevia asenteita yleensä ja EU:n mahdollisuuksia vaikuttaa globalisaatioon. Osassa kysymyksenasetteluja sivuttiin käsityksiä siitä, miten meneillään olevasta talouskriisistä selviydytään.

4.1 Näkemykset globalisaatiosta

Joka toisen mielestä globalisaatio uhkaa työllisyyttä ja yritystoimintaa Suomessa

Onko globalisaatio mahdollisuus vai uhka? Tätä asiaa lähestyttiin tutkimuksessa kysymyksenasettelulla, jossa asetettiin vastakkain se, tarjoaako globalisaatio oman maan yrityksille mahdollisuuksia markkinoilla vai uhkaako globalisaatio työllisyyttä ja yrityksiä. Suomalaisten näkemykset jakaantuvat kahtia. Lähes joka toinen (46 %) kokee globalisaation mahdollisuutena. Joka toinen (50 %) arvioi sen olevan enemmänkin uhkatekijä.

Viime kesäkuuhun verrattuna aiempaa useampi suomalainen kokee globalisaation uhkatekijäksi työllisyyden ja yritystoiminnan kannalta (45 % -> 50 %). Mielipiteet ovat samansuuntaisia kuin keväällä 2008. Suomessa globalisaatio on mahdollisuus etenkin nuoremmalle osalle väestöä, pidemmälle koulutetuille ja toimihenkilöille. Ikääntyvät ja vähemmät koulutetut tuntevat muita useammin uhkaa.

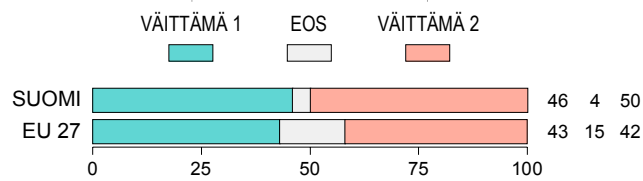
Suomalaiset poikkeavat EU-maiden kansalaisista lähinnä siinä, että epätietoisia on selvästi keskimäärää vähemmän. Suomalaisista vain neljä prosenttia ei kyennyt ottamaan kantaa kysymykseen, kun taas muissa maissa tällaisia löytyy keskimäärin yksi kuudesta.

Kuvio QB4a.

KUMPI KAHDESTA VÄITTÄMÄSTÄ ON LÄHEMPÄNÄ OMAA MIELIPIDETTÄ GLOBALISAATIOSTA (%).

"Globalisaatio tarjoaa suomalaisille [oman maan] yrityksille hyviä mahdollisuuksia markkinoiden avautumisen myötä"

"Globalisaatio uhkaa työllisyyttä ja yrityksiä Suomessa [omassa maassa]"

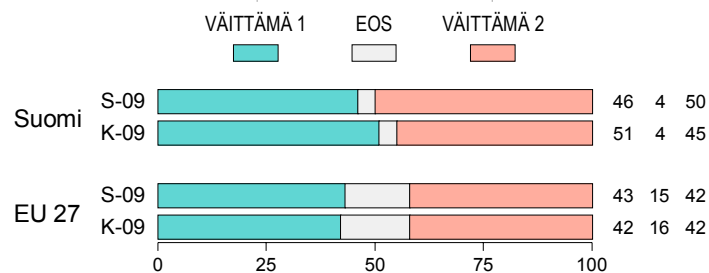
Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QB4a.

KUMPI KAHDESTA VÄITTÄMÄSTÄ ON LÄHEMPÄNÄ OMAA MIELIPIDETTÄ GLOBALISAATIOSTA (%).

"Globalisaatio tarjoaa suomalaisille [oman maan] yrityksille hyviä mahdollisuuksia markkinoiden avautumisen myötä"

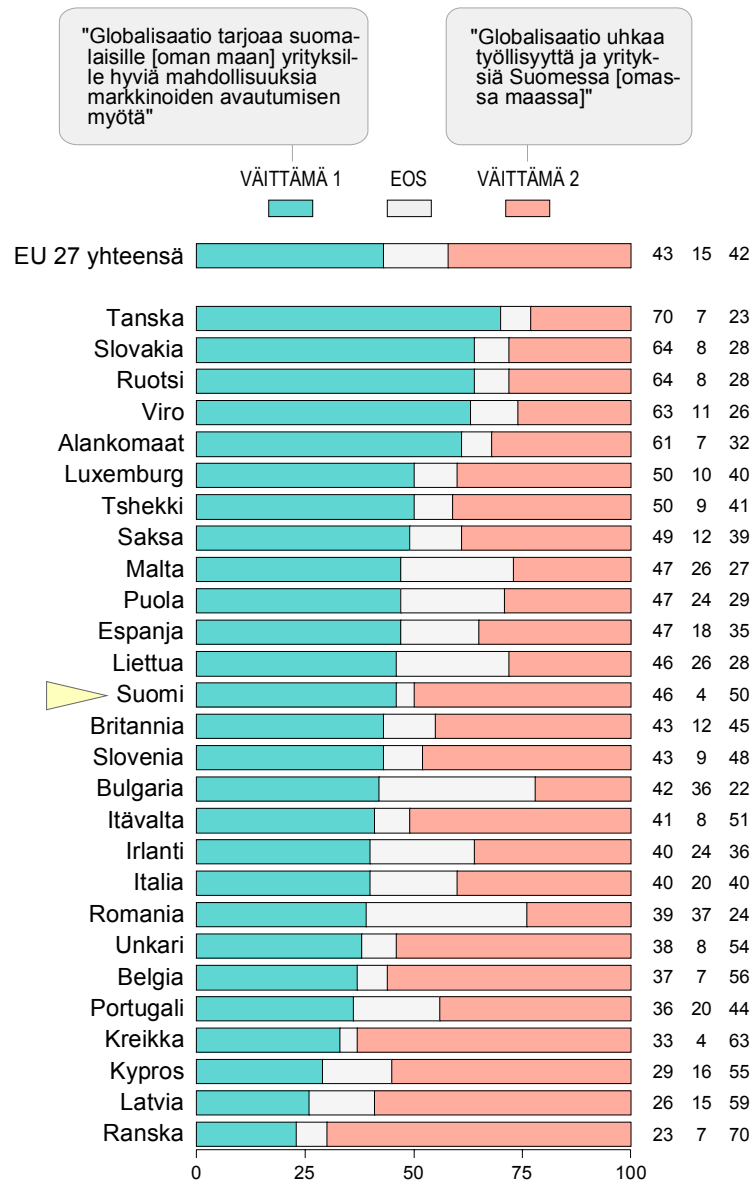
"Globalisaatio uhkaa työllisyyttä ja yrityksiä Suomessa [omassa maassa]"

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QB4a.

KUMPI KAHDESTA VÄITTÄMÄSTÄ ON LÄHEMPÄNÄ OMAA
MIELIPIDETTÄ GLOBALISAATIOSTA (%).

Suomalaisten mielestä globalisaatio mahdollistaa taloudellisen kasvun mutta lisää eriarvoisuutta

Valtaosa (73 %) suomalaisista katsoo, että globalisaatio mahdollistaa taloudellisen kasvun. Samaan hengenvetoon vajaa kaksi kolmesta (60 %) ilmoittaa, että globalisaatio lisää sosiaalista eriarvoisuutta.

Osaksi juuri viimeksi mainitun uskomuksen takia lähes kolme neljästä suomalaisesta (73 %) sanoo, että globalisaatio tekee yhteiset maailmanlaajuiset säännöt välttämättömiksi. Suomalaiset haluavat, että globalisaatiota voitaisiin säännellä. Suomalaisten näkemykset poikkeavat EU:n kansalaisten keskiarvosta vain siten, että suomalaisten on ollut helpompi ottaa kantaa.

Suomalaisten näkemykset eivät ole suuresti muuttuneet viime kesäkuusta. Aiempaa hieman useampi suomalainen on vakuuttunut siitä, että globalisaatio mahdollistaa taloudellisen kasvun (70 % -> 73 %). Vastaavasti aiempaa pienempi osuus arvioi, että globalisaatio lisää sosiaalista epätasa-arvoa (66 % -> 60 %). Aiempaa hieman pienempi osa suomalaisista on vakuuttunut siitä, että globalisaatio tarvitsisi sääntelyä (78 % -> 73 %).

Suomalaisten mielestä EU on turvaverkko globalisaation kielteisiä vaikutuksia vastaan

Enemmistö (55 %) suomalaisista arvioi EU:n auttavan kansalaisia puolustautumaan globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta. Tämä käsitys on Suomessa yleisempi kuin EU-maissa keskimäärin. Monissa maissa kansalaisten on ollut vaikea muodostaa mielipidettä asiasta. Näin etenkin monissa uusissa EU:n jäsenmaissa.

Enemmistö (60 %) suomalaisista on myös sitä mieltä että EU:lla on riittävästi valtaa ja keinoja taloudellisten intressiensä puolustamiseen globaalissa taloudessa. Tässä asiassa suomalaiset eivät suuresti poikkea EU-maiden kansalaisten keskimääräisestä suhtautumisesta. Suomalaiset olivat vielä viime kesäkuussa hieman vakuuttuneempia asiasta kuin nyt (74 % -> 60 %).

Melko varmoja suomalaiset ovat myös kannastaan siihen, auttaako EU kansalaisia hyötymään enemmän globalisaation myönteisistä vaikutuksista. Suomalaisista 61 % arvioi hyötävänsä paremmin globalisaation myönteisistä vaikutuksista EU:n avulla. Suomalaiset ovat vakuuttuneempia asiasta kuin EU-kansalaiset keskimäärin.

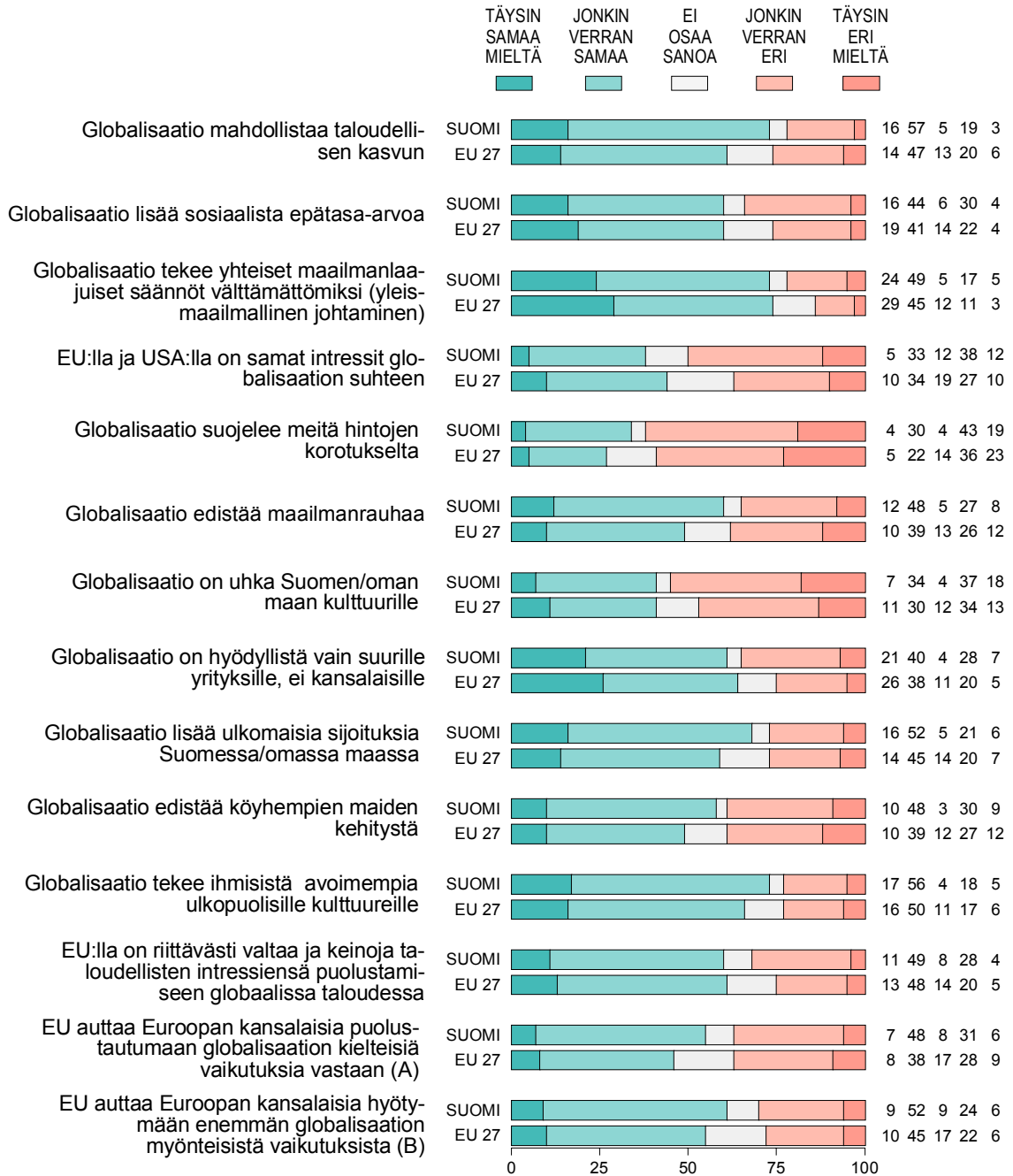
Suomalaiset osoittavat tiettyä luottamusta EU:n mahdollisuuksiin puolustaa taloudellisia etujaan globaalitaloudessa. Valtaosa (74 %) suomalaisista sanoo, että EU:lla on riittävästi valtaa ja välineitä puolustaa etujaan. Suomalaiset ovat hieman luottavaisempia kuin EU:n kansalaiset keskimäärin.

Puolet (50 %) suomalaisista näkee EU:n ja USA:n intressit erilaisiksi globalisaation suhteen. Vähemmän kuin kaksi viidestä luottaa siihen, että EU:n ja USA:n intressit ovat samansuuntaisia. Suomalaiset ovat vakuuttuneempia EU:n ja USA:n intressien erilaisuudesta kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin.

Kokonaisuudessaan suomalaiset arvioivat globalisaation vaikutukset myönteisiksi silloin, kun kyse on taloudellisesta kasvusta, yritysten edusta ja kulttuurisesta avautumisesta. Uhkaksi koetaan ennen muuta sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntyminen etenkin omassa maassa. Sensijaan köyhempien maiden kehitystä globalisaatio edistää.

Kuvio QB3.

SUHTAUTUMINEN GLOBALISAATIOTA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

4.2 Miten oman yhteiskunnan tulisi kohdata globalisaation haasteet?

Suomalaiset toivovat enemmän sosiaalista tasa-arvoa

Tutkimuksessa lähestyttiin globalisaatiota myös siitä näkökulmasta, mitä asioita oman yhteiskunnan pitäisi painottaa vastatakseen tärkeimpiin globalisaation haasteisiin. Kuudesta sinällään tärkeästä asiasta oli mahdollisuus valita korkeintaan kaksi ensisijaisinta. Suomalaiset nostavat kaksi asiaa muiden edelle. Nämä ovat sosiaalinen tasa-arvo ja solidaarisuus sekä kehitys ja uudistukset.

Vaikka kehityksen nopeuttaminen ja uudistusten toteuttaminen nostetaankin valokeilaan, suomalaisten rohkeaan kannanottoon tulee suhtautua lievällä varauksella. Käytännössä suomalaiset ovat suhtautuneet yhteiskunnallisiin uudistuksiin varauksellisesti, ainakin silloin kun vaarana on puuttuminen joidenkin yhteiskunnallisten ryhmien saavutettuihin etuuksiin tai yhteiskunnallisiin rakenteisiin.

Suomalaisten mielipiteet ovat muuttuneet viime kesäkuusta siten, että aiempaa enemmän odotuksia kohdentuu sosiaalisen tasa-arvon edistämiseen. Samanaikaisesti aiempaa pienempi osa kansalaisista panostaisi uudistuksiin sekä vapaan kaupan ja markkinatalouden edistämiseen.

Suomalaisten käsitykset poikkeavat muiden EU-maiden kansalaisten näkemyksistä siinä, että sosiaalisen tasa-arvon edistäminen koetaan Suomessa keskimääräistä tärkeämmäksi asiaksi. Järjestyksessä ei ole eroja. Sekä Suomessa että muualla EU:ssa toivotaan, että sosiaalisen tasa-arvoisuuden edistäminen on keskeisin asia vastattaessa globalisaation haasteisiin.

4.3 Näkemykset talouskriisistä

Ei yksimielistä näkemystä siitä, mikä taho pystyy parhaiten hoitamaan talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia

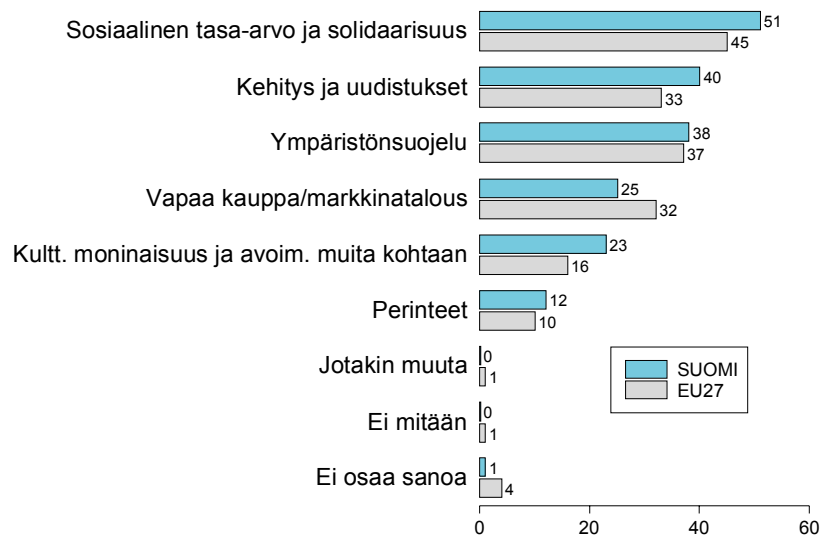
Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa talouskriisiin ja sen hoitamiseen eri näkökulmista. Suomalaisilla, sen enempää kuin EU:n kansalaisilla muutoinkaan, ei ole yksimielistä näkemystä siitä, mikä taho pystyy parhaiten hoitamaan talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia.

Neljännes (23 %) suomalaisista luottaa eniten kansainväliseen valuuttarahastoon, reilu viidennes G20-maihin (22 %) ja viidennes Euroopan unioniin (20 %). Usko Yhdysvaltojen kykyyn on melko alhainen (13 %). Vuoden 2009 kesäkuussa toteutetusta tutkimuksesta usko kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) kykyyn on hieman vähentynyt. Suomalaisten luottamus oman maan hallituksen mahdollisuuksiin on voimistunut.

Verrattuna EU:n kansalaisten keskiarvoon suomalaiset uskovat keskimääräistä enemmän IMF:n ja keskimääräistä vähemmän oman maan hallituksen vaikutusvoimaan. Kantaa ottamattomien osuus on ollut alempi Suomessa kuin muissa EU-maissa keskimäärin.

Kuvio QB6.

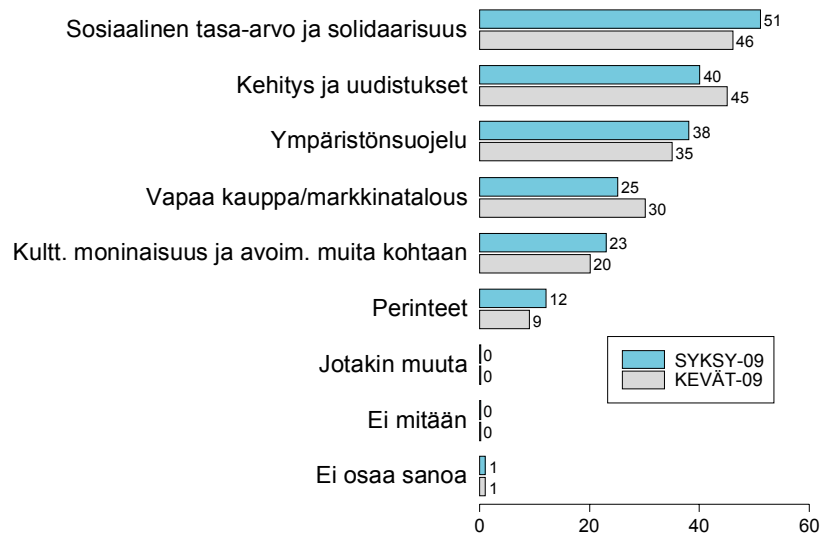
MITÄ KAHTA ASIAA YHTEISKUNTAMME PITÄISI PAINOTTAA KOHDATAKSEEN TÄRKEIMMÄT GLOBAALIT HAASTEET (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QB6.

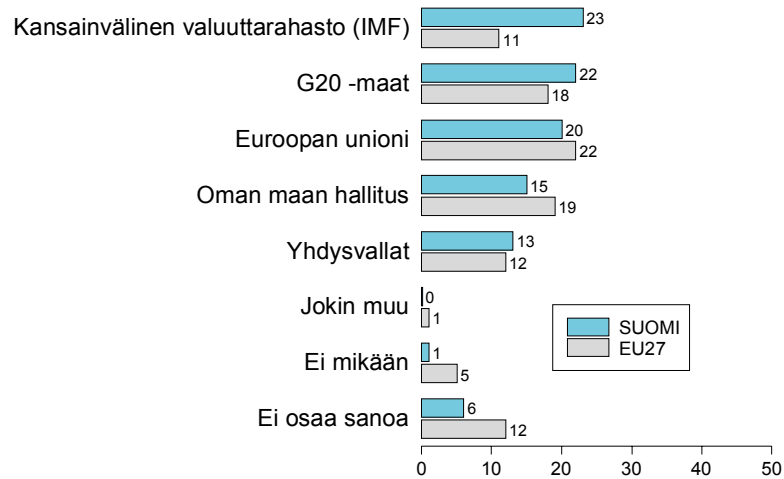
MITÄ KAHTA ASIAA YHTEISKUNTAMME PITÄISI PAINOTTAA KOHDATAKSEEN TÄRKEIMMÄT GLOBAALIT HAASTEET: SUOMALAISTEN ARVIOT KEVÄÄLLÄ JA SYKSYLLÄ 2009 (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QC3.

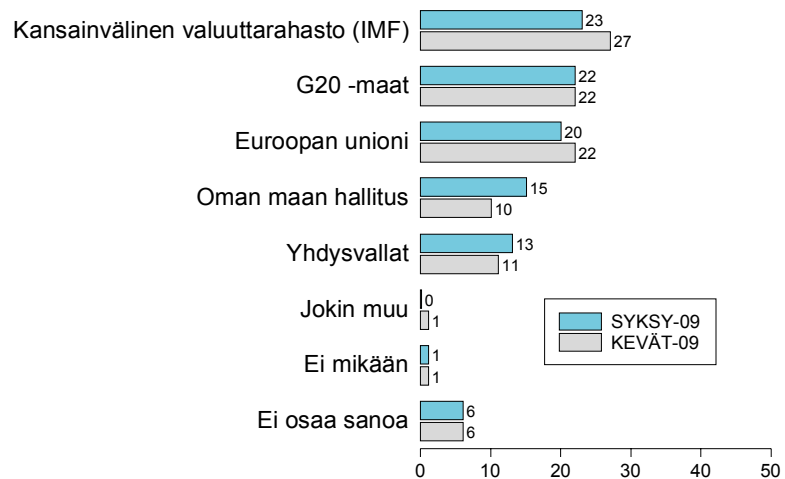
MIKÄ SEURAAVISTA TAHOISTA KYKENEE PARHAITEN TEHOKKAISIIN TOIMIIN TALOUS- JA RAHOITUSKRIISIN VAIKUTUKSIA VASTAAN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QC3.

MIKÄ SEURAAVISTA TAHOISTA KYKENEE PARHAITEN TEHOKKAISIIN TOIMIIN TALOUS- JA RAHOITUSKRIISIN VAIKUTUKSIA VASTAAN: SUOMALAISTEN ARVIOT KEVÄÄLLÄ JA SYKSYLLÄ 2009 (%)*.

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

*Kysymysmuotoa osin muutettu. Keväällä 2009 kysymys kuului: Mikä seuraavista tahoista mielestänne kykenee parhaiten hoitamaan talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia?

Enemmistön mielestä taluskriisin pahimmat vaikutukset työmarkkinoihin ovat vielä näkemättä

Vastaajilta tiedusteltiin tutkimuksessa, ovatko taluskriisin vaikutukset työmarkkinoihin saavuttaneet jo huippunsa vai onko pahin vielä edessä. Enemmistö suomalaisista (54 %) pelkää, että pahin on vielä näkemättä. Reilu kaksi viidestä (44 %) uskoo kriisin saavuttaneen huippunsa. Ikääntyneet ja vähemmän koulutetut suomalaiset uskovat muita useammin taluskriisin työmarkkinoilla vielä syvenevän nykyisestä.

Suomalaiset suhtautuvat asiaan kutakuinkin samalla tavoin kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. Keskimäärää pessimistisempiä ovat liettualaiset, kyproslaiset, latvialaiset ja romanialaiset. Ruotsalaiset poikkeavat kaikista muista siinä, että valtaosa kansalaisista uskoo taluskriisin vaikutusten työmarkkinoihin saavuttaneen huippunsa.

Suomalaisilla ja muilla EU:n jäsenmaiden kansalaisilla on kuitenkin vahva usko siihen, että EU:lla on tehokkaita keinoja kamppailussa taluskriisiä vastaan. Näitä tehokkaita keinoja ovat EU:n roolin korostaminen rahoituspalveluiden sääntelyssä, rahoituslaitosten tiukempi valvonta sekä yleensä jäsenmaiden talouspolitiikan vahvempi koordinointi.

Suomalaisilla on vahva usko (60 %) siihen, että yhteinen valuutta, euro, on vähentänyt talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia. Suomalaiset myös torjuvat (57 %) ajatuksen, että Suomi olisi paremmassa suojassa, jos kansallinen valuutta olisi säilytetty eikä siirrytty euroon. Suomalaisten luottamus yhteisen valuutan myönteiseen vaikutukseen on suurempaa kuin EU-maissa keskimäärin.

4.4 Ensisijaiset EU:n toimenpiteet autettaessa ihmisiä selviytymään talous- ja rahoituskriisin vaikutuksista

Terveydenhoitopalveluiden saatavuuden takaaminen on aiempaa tärkeämpi asia

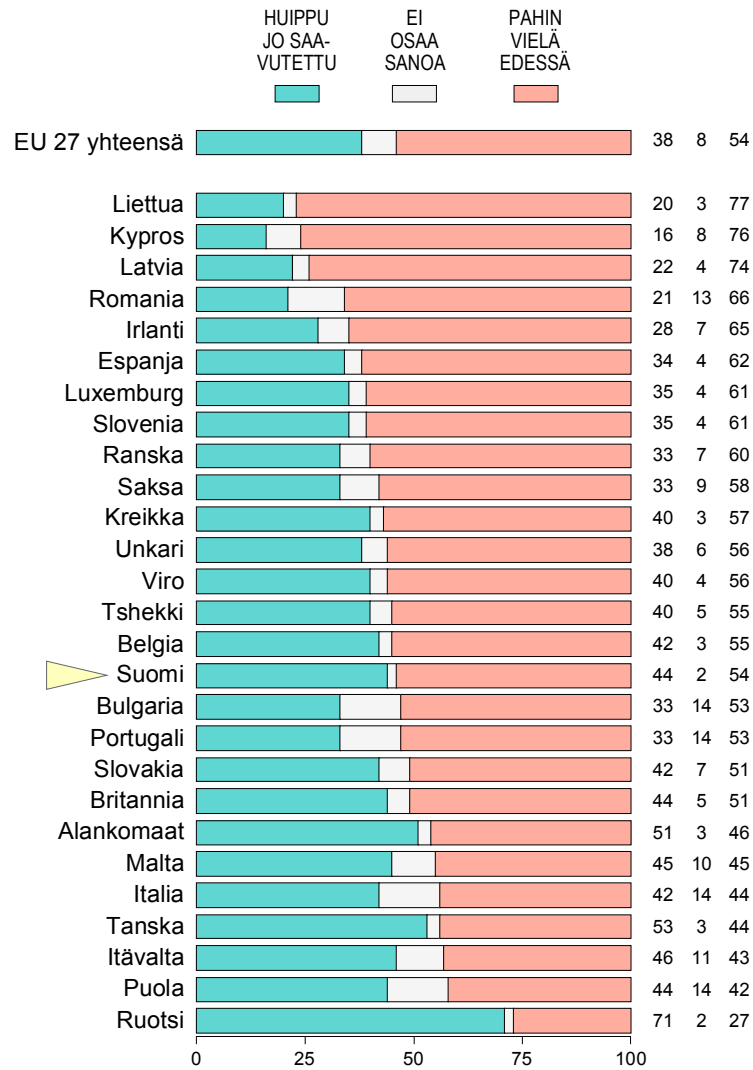
Tutkimuksessa pyydettiin vastaajia ilmoittamaan, mitkä kaksi yhdeksästä mainitusta toimenpiteestä EU:n pitäisi asettaa etusijalle auttaakseen ihmisiä selviytymään talous- ja rahoituskriisin vaikutuksista. Ensisijaiseksi keinoksi suomalaiset asettavat pk- yritysten/pienien yritysten tukemisen (44 % sijoittaa kahden tärkeimmän joukkoon). Toiseksi suosituimmaksi toimenpiteeksi nousee työttömien tukeminen (33 %) ja kolmanneksi terveydenhoidon saannin takaaminen (29 %). Vähemmässä määrin keskeisiksi panostuksen kohteiksi nähdään eläkeläisten tukeminen ja infrastruktuuriin sijoittaminen.

Suomalaisten käsitykset ovat jonkin verran muuttuneet viime kesästä. Aiempaa tärkeämpi asia on terveydenhoitopalveluiden saatavuus. Osaksi muutos voi selittyä syksyn 2009 sikainfluenssarokotusjonoja ja rokotusten saatavuutta koskevalla julkisuudella. Aiempaa vähemmän suomalaiset toivovat panostuksia koulutukseen ja tutkimukseen.

Kaikkien EU-kansalaisten ensisijainen toimenpidesuositus on suomalaisten tapaan pk- yritysten tukeminen. Suomalaiset kokevat asian kuitenkin tärkeämmäksi kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. Suomalaiset pitävät myös työttömien tukemista keskimäärää tärkeämpänä toimenpiteenä. Muiden EU-maiden kansalaisia vähemmän suomalaiset panostaisivat eläkeläisten tukeen.

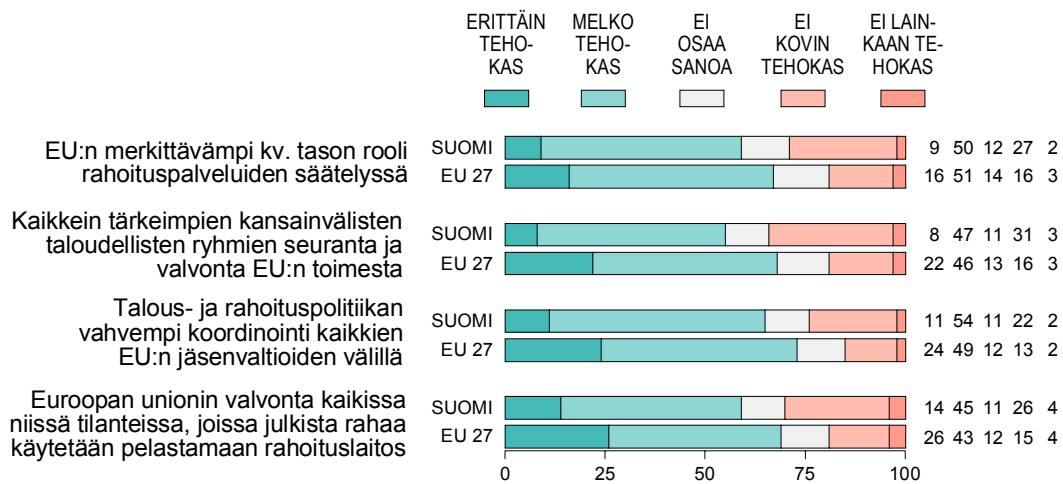
Kuvio QC1.

KUMPI KAHDESTA KANNASTA VASTAA PAREMMIN OMAA KÄSITYSTÄ: 1) TALOUSKRIISIN VAIKUTUKSET OVAT JO SAAVUTTANEET HUIPPUNSA 2) PAHIN ON VIELÄ EDESSÄ (%).

Kuvio QC6.

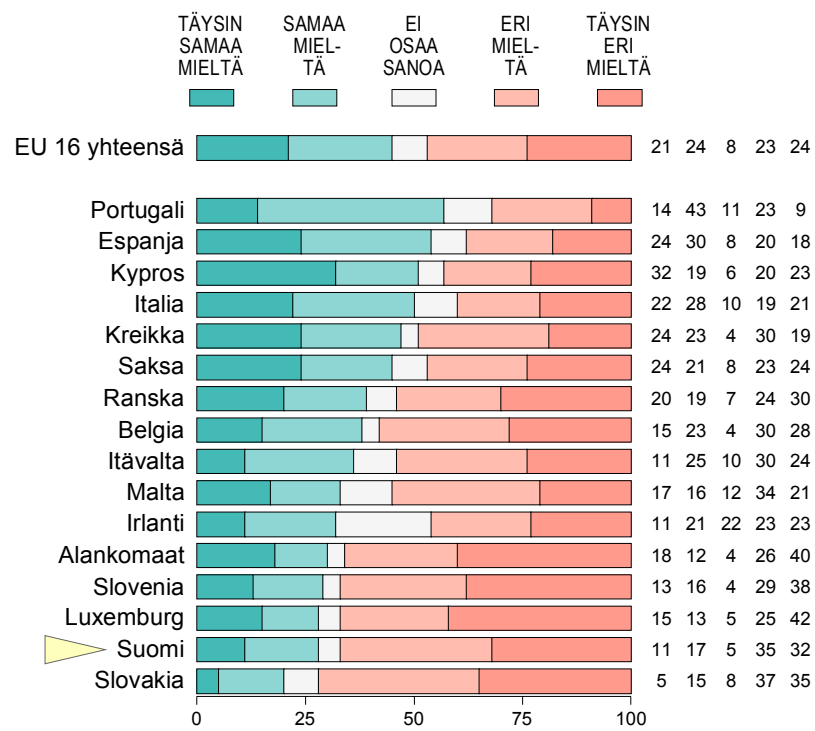
OLISIVATKO SEURAAVAT TOIMENPITEET TEHOKKAITA VAI TEHOTTOMIA KAMPPAILUSSA TÄMÄNHETKISTÄ TALOUS- JA RAHOITUSKRIISIÄ VASTAAN (%).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QC4a.

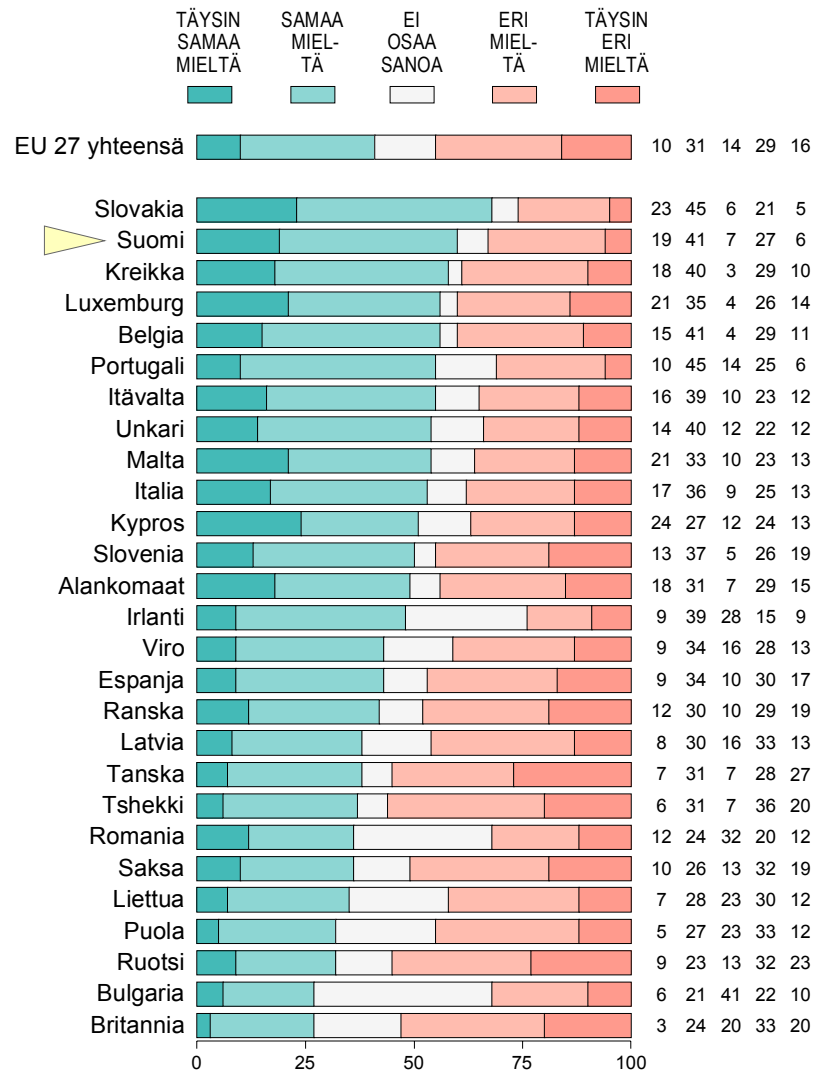
"SUOMI/OMA MAA OLISI PAREMMASSA SUOJASSA TÄMÄNHETKISELTÄ TALOUS- JA RAHOITUSKRIISILTÄ, JOS OLISIMME PITÄNEET MARKAN/KANSALLISEN VALUUTAN" (suhtautuminen väittämään; euromaat, %).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

Kuvio QC5.

"EURO ON VÄHENTÄNYT TÄMÄNHETKISEN TALOUS- JA RAHOITUSKRIISIN VAIKUTUKSIA" (suhtautuminen väittämään, %).

Eurobarometri 72 Suomi / TNS-Gallup Oy 2010 PGraphics

5. Loppuyhteenveto

SOSIAALIS-TALOUDELLISET OLOSUHTEET

Suomen työllisyystilanne huolestuttaa mutta itsellä menee hyvin

Valtaosa suomalaisista on kutakuinkin tyytyväisiä oman perheen taloudelliseen tilaan (88 %), ympäristön tilaan (86 %) ja henkilökohtaiseen työllisyystilanteeseen (73 %). Sen sijaan Suomen työllisyystilannetta suomalaiset pitävät huonona (75 %). Heikon suuntaan painuvat myös näkemykset maailman (73 %), Euroopan (50 %) ja Suomen (49 %) taloudellisesta tilasta.

Suomalaisten käsitykset eivät ole viime kesäkuusta muuttuneet kovin suuresti. Tulosten perusilme on sama. Aiempaa hieman valoisammin arvioidaan kuitenkin oman maan ja Euroopan taloudellista tilaa. Verrattaessa tuloksia vuoden takaisiin ovat käsitykset oman maan talous- ja työllisyystilanteesta kuin eri maailmasta. Syksyllä 2008 suomalaiset olivat vielä melko huolettomia

Suomalaisten huolenaiheet ovat työttömyys ja terveydenhuollon tila

Suomalaisten huolilistalla nousee esille kolme asiaa ylitse muiden. Ensisijainen ongelma, johon odotetaan ratkaisua, on työttömyys. Huolilistan kakkoseksi asettuu terveydenhuollon tila ja kolmanneksi kipeimmäksi ongelmaksi arvioidaan taloustilanne maassa.

Verrattaessa suomalaisten näkemyksiä EU-maiden kansalaisten keskimääräiseen suhtautumiseen nousee kipupisteeksi etenkin terveydenhuoltojärjestelmä. Yhdessäkään muussa EU-maassa kansalaiset eivät kannata huolta terveydenhuoltojärjestelmästä samassa määrin kuin Suomessa.

Viime kesäkuusta suomalaisten näkemykset ovat muuttuneet aika vähän. Työttömyys koetaan hieman kipeämmäksi ongelmaksi kuin aiemmin. Sensijaan vuoden 2007 syksystä suomalaisten käsitykset ovat muuttuneet tuntuvasti. Aiempaa isommiksi ongelmiksi nähdään työttömyys, maan taloudellinen tilanne ja terveydenhuoltojärjestelmä. Aiempaa vähemmän kansalaisia huolettavat hintojen nousu, eläkkeet, rikollisuus ja ympäristönsuojelu.

SUOMEN EU-JÄSENYYS

Enemmistö kansalaisista tukee Suomen jäsenyyttä EU:ssa

Enemmistö (51 %) suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Vain viidennes (20 %) arvioi jäsenyyden huonoksi asiaksi. Viime kesästä mielipiteet eivät ole muuttuneet mutta muuten tuki Suomen EU-jäsenyydelle on ollut noususuuntainen vuoden 2006 syksystä lähtien.

Selvä enemmistö (60 %) suomalaisista arvioi Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä. Niitä, jotka epäilevät hyötyjä löytyy kolmasosan (33 %) verran. Suhtautuminen ei ole muuttunut viime kesäkuusta. Sen sijaan keväästä 2008 on niiden osuus, jotka arvioivat Suomen hyötynneen jäsenyydestä, lisääntynyt yhdeksällä prosenttiyksiköllä. Vastaavasti hyötyjä epäilevien osuus on vähentynyt kahdeksalla prosenttiyksiköllä. Suomalaisten suhtautuminen on lähellä EU:n keskiarvoa.

Huolimatta siitä, että suomalaiset sanovat hyötynensä EU-jäsenyydestä, he eivät ole taipuvaisia uskomaan, että Suomen edut otettaisiin hyvin huomioon EU:ssa (66 %). Suomalaisten mielestä Suomi on siis hyötynyt jäsenyydestä, mutta vaatimustaso on korkeammalla.

Suomalaiset suhtautuvat EU-tasoiseen päätöksentekoon keskimääräistä varauksellisemmin

Enemmistö suomalaisista soisi yhteisesti EU:ssa päätettäväksi kahdeksan asiaryhmää kahdestakymmenestä kysytystä.

Nämä olivat:

Kamppailu terrorismia vastaan	85 %
Inflaation torjunta	67 %
Rikollisuuden torjunta	65 %
Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	63 %
Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	62 %
Ympäristönsuojelu	56 %
Kilpailuasiat	51 %
Energia-asiat	51 %

Eläkkeet, verotus, sosiaaliturva, koulutus, terveydenhuolto, maanpuolustus ja maatalous ovat asioita, joita koskevat päätökset tulisi kansalaisten mielestä tehdä oman maan hallituksessa. Kaikkein vastenmielisintä suomalaisille olisi EU-tasoinen päätöksenteko eläkeasioissa.

Mielipiteet ovat muuttuneet vuoden 2008 syksystä. Pääsääntöisesti usko EU-tasoiseen päätöksentekoon on lisääntynyt. Suomalaiset suhtautuvat kuitenkin useimmissa kysytyissä asioissa EU-maiden kansalaisia vähemmän innokkaasti yhteiseen päätöksentekoon.

Puolet suomalaisista usko demokratian toimivuuteen EU:ssa

Vajaat puolet (46 %) suomalaisista on vähintäänkin melko tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa. Enemmän tai vähemmän tyytymättömiä on likimain samansuuruinen joukko (49 %). Suomalaiset ovat tyytyväisempiä demokratian toimivuuteen omassa maassa kuin Euroopan unionissa yleensä. Suomalaisista enemmän kuin kaksi kolmesta (69 %) ilmaisee tyytyväisyytensä oman maansa demokratiaan. Tasoero on ollut silmiinpistävä kaikissa aiemmissakin tutkimuksissa.

Suomalaisten tyytyväisyys demokratian toimivuuteen EU:ssa on nyt suurempaa kuin vuonna 2007, jolloin asiaa kysyttiin edellisen kerran. Sen sijaan tyytyväisyys demokratian toimivuuteen omassa maassa näyttäisi hieman vähentyneen aiemmasta. Suomalaiset ovat vähemmän tyytyväisiä demokratian toimivuuteen EU:ssa kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin.

Aiempaa suurempi osa kansalaisista luottaa EU:n olevan menossa hyvään suuntaan

Vajaat puolet (46 %) suomalaisista luottaa siihen, että EU on tulevaisuudessa menossa hyvään suuntaan. Reilu kolmannes (36 %) usko asioiden EU:ssa kehittyvän huonoon suuntaan.

Suomalaiset näkevät EU:n kehityksen astetta myönteisemmässä valossa kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. EU-kansalaisista vain vajaa kolmannes arvioi unionin kehityksen suunnan hyväksi. Suomalaisten näkemykset Euroopan unionin suunnasta ovat muuttuneet viimeksi kuluneen vuoden aikana aiempaa selvästi valoisammiksi.

Suomalaiset ovat yhteisen valuutan puolesta mutta lisälaajentuminen hiertää

Valtaosa (81 %) suomalaisista on yhteisen valuutan, euron puolesta. Alle viidesosa suhtautuu yhteiseen valuuttaan kielteisesti. Suomalaisten näkemyksissä ei ole tapahtunut muutoksia viimeksi kuluneen vuoden aikana. Suomalaiset suhtautuvat yhteiseen valuuttaan suopeammin kuin kansalaiset EU-maissa keskimäärin.

Enemmistö (55 %) suomalaisista vastustaa sitä, että EU ottaisi tulevina vuosina lisää jäsenmaita. Kaksi viidestä (40 %) on kuitenkin lisälaajentumisen puolesta. Suomalaisten näkemykset EU:n lisälaajentumisesta ovat jonkin verran varauksellisempia kuin EU-maiden kansalaisten keskuudessa keskimäärin.

Suomalaisten ja monien muidenkin maiden kansalaisten varauksellisuutta selittää se, että valtaosa näkee EU:n kasvaneen nykyiselleen liian nopeasti. Suomalaisista kaksi kolmesta (65 %) kritisoii EU:ta liian nopeasta kasvamisesta.

GLOBALISAATIO JA TALOUSKRIISI

Suomalaiset suitsisivat globalisaatiota

Lähes kolme neljäsosaa (73 %) suomalaisista katsoo, että globalisaatio mahdollistaa taloudellisen kasvun. Samaan hengenvetoon lähes kaksi kolmesta (60 %) ilmoittaa, että globalisaatio lisää sosiaalista eriarvoisuutta.

Osaksi juuri viimeksi mainitun uskomuksen takia lähes kolme neljästä (73 %) suomalaisesta sanoo, että globalisaatio tekee yhteiset maailmanlaajuiset säännöt välttämättömiksi. Suomalaiset haluavat, että globalisaatiota voitaisiin säännellä. Suomalaisten näkemykset poikkeavat EU:n kansalaisten keskiarvosta vain siten, että suomalaisten on ollut helpompi ottaa kantaa. Suomalaisten näkemykset eivät ole suuresti muuttuneet viime kesäkuusta.

Suomalaisten mielestä EU on turvaverkko globalisaation kielteisiä vaikutuksia vastaan

Enemmistö (55 %) suomalaisista arvioi EU:n auttavan kansalaisia puolustautumaan globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta. Tämä käsitys on Suomessa yleisempi kuin EU-maissa keskimäärin. Monissa maissa kansalaisten on ollut vaikea muodostaa mielipidettä asiasta. Näin on ollut etenkin monissa uusissa EU:n jäsenmaissa.

Enemmistö (60 %) suomalaisista on myös sitä mieltä että EU:lla on riittävästi valtaa ja keinoja taloudellisten intressiensä puolustamiseen globaalissa taloudessa. Tässä asiassa suomalaiset eivät suuresti poikkea EU-maiden kansalaisten keskimääräisestä suhtautumisesta. Suomalaiset olivat kuitenkin vielä viime kesäkuussa hieman vakuuttuneempia asiasta kuin nyt.

Enemmistön mielestä talouskriisin pahimmat vaikutukset työmarkkinoihin ovat vielä näkemättä

Enemmistö (54 %) suomalaisista pelkää, että talouskriisin pahimmat vaikutukset työmarkkinoihin ovat vielä näkemättä. Reilu kaksi viidestä (44 %) uskoo kriisin tässä suhteessa saavuttaneen huippunsa. Suomalaiset suhtautuvat asiaan kutakuinkin samalla tavoin kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin.

Suomalaisilla ja muiden EU:n jäsenmaiden kansalaisilla on kuitenkin vahva usko siihen, että EU:lla on tehokkaita keinoja kamppailussa taluskriisiä vastaan. Näitä EU-kansalaisten mielestä tehokkaita keinoja ovat EU:n roolin korostaminen rahoituspalveluiden sääntelyssä, rahoituslaitosten tiukempi valvonta sekä yleensä jäsenmaiden talouspolitiikan vahvempi koordinointi.

Suomalaiset luottavat (60 %) siihen, että yhteinen valuutta, euro, on vähentänyt talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia. Suomalaiset myös torjuvat (57 %) ajatuksen, että Suomi olisi paremmassa suojassa, jos kansallinen valuutta olisi säilytetty eikä siirrytty euroon. Suomalaisten luottamus yhteisen valuutan myönteiseen vaikutukseen on suurempaa kuin EU-maissa keskimäärin.

LIITTEET

TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 23rd of October and the 18th of November 2009, TNS Opinion & Social, a consortium created between TNS plc and TNS opinion, carried out wave 72.4 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The EUROBAROMETER 72.4 is the "STANDARD EUROBAROMETER 72" and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The STANDARD EUROBAROMETER 72 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES	POPULATION 15+	
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.006	30/10/2009	17/11/2009	8.866.411
BG	Bulgaria	TNS BBS	1.008	29/10/2009	09/11/2009	6.584.957
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.056	30/10/2009	13/11/2009	8.987.535
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.006	24/10/2009	17/11/2009	4.503.365
DE	Germany	TNS Infratest	1.514	30/10/2009	15/11/2009	64.545.601
EE	Estonia	Emor	1.002	23/10/2009	16/11/2009	916.000
IE	Ireland	TNS MRBI	1.011	30/10/2009	15/11/2009	3.375.399
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	28/10/2009	15/11/2009	8.693.566
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.020	30/10/2009	17/11/2009	39.059.211
FR	France	TNS Sofres	1.005	28/10/2009	16/11/2009	47.620.942
IT	Italy	TNS Infratest	1.036	30/10/2009	14/11/2009	51.252.247
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	506	26/10/2009	15/11/2009	651.400
LV	Latvia	TNS Latvia	1.006	30/10/2009	16/11/2009	1.448.719
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.023	27/10/2009	11/11/2009	2.849.359
LU	Luxembourg	TNS ILReS	502	27/10/2009	15/11/2009	404.907
HU	Hungary	TNS Hungary	1.023	29/10/2009	15/11/2009	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	28/10/2009	14/11/2009	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.004	29/10/2009	18/11/2009	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.030	27/10/2009	13/11/2009	6.973.277
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	30/10/2009	15/11/2009	32.306.436
PT	Portugal	TNS EURÓTESTE	1.025	29/10/2009	15/11/2009	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.021	30/10/2009	11/11/2009	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.015	24/10/2009	15/11/2009	1.748.308
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.040	30/10/2009	15/11/2009	4.549.954
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.018	29/10/2009	18/11/2009	4.412.321
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.032	26/10/2009	15/11/2009	7.723.931
UK	United Kingdom	TNS UK	1.322	30/10/2009	17/11/2009	51.081.866
TOTAL EU27			26.731	23/10/2009	18/11/2009	406.557.138
CY(tcc)	Turkish Cypriot Community	Kadem	500	02/11/2009	14/11/2009	143.226
HR	Croatia	Puls	1.000	27/10/2009	12/11/2009	3.749.400
TR	Turkey	TNS PIAR	1.002	27/10/2009	15/11/2009	52.728.513
MK	Former Yugoslav Rep. of Macedonia	TNS Brima	1.005	27/10/2009	02/11/2009	1.678.404
TOTAL			30.238	23/10/2009	18/11/2009	464.856.681

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

A	Työnumero (101-105)	
	EB72.3 A	
B	Maakoodi (106-107)	
	EB72.3 B	
C	our survey number (108-110)	
	EB72.3 C	
D	Lomakenumero (111-116)	
	EB72.3 D	
E	Lomakeversio	(117)
	A	1
	B	2
	EB72.1 E	
	Kohtaa 28 ei kysytä Suomessa	
	Kohtaa 29 ei kysytä Suomessa	
	Kohtaa 30 ei kysytä Suomessa	
	ASK ITEM 31 ONLY IN FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA	
Q1	Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.	
	(Useampi vastaus mahdollinen)	(138-170)
	Belgia	1,
	Tanska	2,
	Saksa	3,
	Kreikka	4,
	Espanja	5,
	Ranska	6,
	Irlanti	7,
	Italia	8,
	Luxemburg	9,
	Alankomaat (Hollanti)	10,
	Portugali	11,
	Yhdistynyt kuningaskunta (Iso-Britannia, Pohjois-Irlanti)	12,
	Itävalta	13,
	Ruotsi	14,
	Suomi	15,
	Kypros (eteläosa)	16,
	Tšekin tasavalta	17,
	Viro	18,
	Unkari	19,
	Latvia	20,
	Liettua	21,
	Malta	22,
	Puola	23,
	Slovakia	24,
	Slovenia	25,
	Bulgaria	26,
	Romania	27,
	Joku muu maa/maat	32,
	EOS	33,

YDINKYSYMYKSET

QA1 Oletteko elämäänne kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen?

(LUETTELE)

Erittäin tyytyväinen	(191)
Melko tyytyväinen	1
Ette kovin tyytyväinen	2
Ette lainkaan tyytyväinen	3
EOS	4
	5

EB71.3 QA1

KYPROS SIIRTYY KYSYMYKSEEN QA2b

QA2a Millaiseksi arvoisitte tämänhetkisen tilanteen kunkin seuraavan asian kohdalla?

(KORTTI QA2a- YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Erittäin hyvä	Melko hyvä	Melko huono	Erittäin huono	EOS
(192)	1 Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(193)	2 Euroopan taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(194)	3 Maailman taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(195)	4 Henkilökohtainen työllisyystilanteenne	1	2	3	4	5
(196)	5 Perheenne taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(197)	6 Työllisyystilanne Suomessa	1	2	3	4	5
(198)	7 Ympäristön tila Suomessa	1	2	3	4	5

EB71.3 QA2a

DO NOT ASK QA3a IN CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QA3b

QA3a Kertokaa kunkin seuraavan asian kohdalla, onko Suomen tilanne mielestänne parempi vai huonompi kuin Euroopan unionin maiden tilanne keskimäärin?

(KORTTI A3a- YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Paljon parempi	Jonkin verran parempi	Jonkin verran huonompi	Ehdottomasti huonompi	EOS
(206)	1 Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(207)	2 Työllisyystilanne Suomessa	1	2	3	4	5
(208)	3 Elinkustannukset Suomessa	1	2	3	4	5
(209)	4 Energian hinta Suomessa	1	2	3	4	5
(210)	5 Elämänlaatu Suomessa	1	2	3	4	5
(211)	6 Ympäristön tila Suomessa	1	2	3	4	5

EB70.1 QA7a TREND MODIFIED

KYPROS SIIRTYY KYSYMYKSEEN QA4b

QA4a Mitä odotatte seuraavilta 12 kuukaudelta: ovatko seuraavat 12 kuukautta paremmat, huonommat vai samanlaiset, kun ajattelette...?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Paremmat	Huonommat	Samanlaiset	EOS
(218)	1 Oma elämäänne yleensä	1	2	3	4
(219)	2 Suomen taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(220)	3 Oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(221)	4 Suomen työllisyystilannetta	1	2	3	4
(222)	5 Henkilökohtaista työllisyystilannetta	1	2	3	4
(223)	6 Euroopan unionin taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(224)	7 Maailman taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(225)	8 Ympäristön tilaa Suomessa	1	2	3	4

EB71.3 QA3a (ITEM 1-7) + EB70.1 QA6a (ITEM 8) TREND MODIFIED

QA5a	Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä Suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?
------	---

(KORTTI QA5A - LUETTELE - KORKEINTAAN KAKSI VASTAUSTA)

	(234-250)
Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveystuoltojärjestelmä	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
Ympäristö	13,
Energia	14,
Muu (SPONTAANI)	15,
Ei mikään (SPONTAANI)	16,
EOS	17,

EB71.3 QA4a TREND MODIFIED

QA6a	Entä mitkä seuraavista ovat teille henkilökohtaisesti kaksi tärkeintä ongelmaa?
------	---

(KORTTI QA6A - LUETTELE - KORKEINTAAN KAKSI VASTAUSTA)

	(251-267)
Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveystuoltojärjestelmä	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
Ympäristö	13,
Energia	14,
Muu (Spontaani)	15,
Ei mikään (SPONTAANI)	16,
EOS	17,

EB71.3 QA5a TREND MODIFIED

ASK QA7a AND QA8a ONLY IN EU27 – FYROM, TR AND HR GO TO QA7b – CY(tcc) GO TO QA7c

QA7a	Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne...?
------	---

(LUETTELE)

	(302)
Hyvä asia	1
Huono asia	2
Ei hyvä eikä huono asia	3
EOS	4

EB71.3 QA6a

QA8a Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

	(303)
Hyötynyt	1
Ei ole hyötynyt	2
EOS	3

EB71.3 QA7a

DO NOT ASK QA9a IN CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QA9b

QA9a Sanoisitteko, että asiat ovat nyt yleisesti ottaen menossa hyvään vai huonoon suuntaan...?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Asiat ovat menossa hyvään suuntaan	Asiat ovat menossa huonoon suuntaan	Ei kumpaankaan (SPONTANI)	EOS
--	------------	------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------	-----

(308)	1	Suomessa	1	2	3	4
(309)	2	Euroopan unionissa	1	2	3	4
(310)	3	Yhdysvalloissa	1	2	3	4

EB71.3 QA8a (ITEMS 1-2) + EB71.1 QA8a (ITEM 3)

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA10 Seuraavaksi haluaisin kysyä Teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luetteleman instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	LUOTTAA	EI LUOTA	EOS
--	------------	---------	----------	-----

(314)	1	Lehdistö	1	2	3
(315)	2	Radio	1	2	3
(316)	3	Televisio	1	2	3
(317)	4	Internet	1	2	3
(318)	5	Puolustusvoimat	1	2	3
(319)	6	Suomen oikeuslaitos	1	2	3
(320)	7	Puolueet	1	2	3
(321)	8	Suomen hallitus	1	2	3
(322)	9	Suomen eduskunta	1	2	3
(323)	10	Euroopan unioni	1	2	3
(324)	11	Yhdistyneet Kansakunnat (YK)	1	2	3
(325)	12	Alue- ja paikallishallinto	1	2	3
(326)	13	NATO	1	2	3

EB71.3 QA9 (items 6-11) + EB69.2 QA12 (items 1-5) + EB70.1 QA12 (item 12-13)

QA11 Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(327)
Hyvin positiivisen	1
Melko positiivisen	2
Neutraalin	3
Melko negatiivisen	4
Hyvin negatiivisen	5
EOS	6

EB71.3 QA10

QA12 Mitä Euroopan unioni merkitsee Teille henkilökohtaisesti?

(NÄYTÄ VUOROTELLEN KORTTI QA12- ROTATOINTI- USEAMPI VASTAUS MAHDOLLINEN)

(328-343)

Rauhaa	1,
Taloudellista hyvinvointia	2,
Demokratiaa	3,
Sosiaaliturvaa	4,
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa	5,
Kulttuurista monimuotoisuutta	6,
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	7,
Euroa	8,
Työttömyyttä	9,
Byrokratiaa (virkavaltaisuutta)	10,
Varojen haaskausta	11,
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	12,
Enemmän rikollisuutta	13,
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	14,
Muuta (Spontaani)	15,
EOS	16,

EB71.3 QA11

QA13 Oletteko koskaan kuullut näistä toimielimistä...?

(LUETTELE) Kyllä Ei EOS

(344)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(345)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(346)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(347)	4	Euroopan keskuspankki	1	2	3

EB71.3 QA13 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA16 (item 3)

QA14 Kertokaa kustakin Euroopan unionin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

(LUETTELE) Luottaa Ei luota EOS

(348)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(349)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(350)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(351)	4	Euroopan keskuspankki	1	2	3

EB71.3 QA14 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA18 (item 3)

QA15 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

(LUETTELE - ROTATOIDAAN) Puolesta Vastaa EOS

(352)	1	Euroopan rahaliitto ja yhteinen valuutta, euro	1	2	3
(353)	2	Euroopan unionin lisälaajentuminen ottamalla tulevana vuosina mukaan muita maita	1	2	3
(354)	3	Eurooppaa kehitetään yhden valtioryhmän piirissä nopeammin kuin muissa valtioissa	1	2	3

EB71.3 QA15

QA16	Euroopan yhdyntymisessä on keskitytty useisiin kysymyksiin viime vuosien aikana. Mitä asioita Euroopan unionin toimielinten tulisi mielestänne painottaa tulevina vuosina, jotta Euroopan unioni vahvistuisi tulevaisuudessa?
------	---

KORTTI QA16 - LUETTELE - ROTATOIDAAN - ENINTÄÄN 3 VASTAUSTA

	(355-372)
Sisämarkkinat	1,
Kulttuuripolitiikka	2,
Ulkopolitiikka	3,
Puolustuspolitiikka	4,
Maahanmuuttoasiat	5,
Koulutuspolitiikka	6,
Ympäristöasiat	7,
Energia-asiat	8,
Solidaarisuus köyhempiä alueita kohtaan	9,
Tieteellinen tutkimus	10,
Sosiaali- ja terveysasiat	11,
Kamppailu rikollisuutta vastaan	12,
Taistelu ilmastonmuutosta vastaan	13,
Talousasiat	14,
Liikenne- ja energiainfrastruktuuri	15,
Muut (SPONTAANI)	16,
Ei mitään näistä (SPONTAANI)	17,
EOS	18,

EB71.3 QA18 TREND MODIFIED

QA17	Kertokaa jokaisesta seuraavasta Euroopan unionia koskevasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?
------	---

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Pitää paikkansa	Ei pidä paikkaansa	EOS
(373)	1 Euroopan unioniin kuuluu nykyisin 25 jäsenmaata	1	2	3
(374)	2 Irlanti äänesti "kyllä" Lissabonin sopimusta koskevassa toisessa kansanäänestyksessä 2. Lokakuuta 2009	1	2	3
(375)	3 Euroalue muodostuu tällä hetkellä 12 jäsenvaltiosta	1	2	3
(376)	4 Sveitsi on Euroopan unionin jäsen (OSIO A)	1	2	3
(377)	5 Islanti on Euroopan unionin jäsen (OSIO B)	1	2	3

EB70.1 QA24 TREND MODIFIED

DO NOT ASK QA18a TO QA19a IN CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QA19b

QA18a	Oletteko kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Suomessa?
-------	--

QA18b	Entä kuinka tyytyväinen olette demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa?
-------	---

(Skaalakortti QA18- Yksi vastaus per sarake)

(LUETTELE)	(378)	(379)
	QA18a Suomessa	QA18b Euroopan unionissa
Erittäin tyytyväinen	1	1
Melko tyytyväinen	2	2
Ei kovin tyytyväinen	3	3
Ei lainkaan tyytyväinen	4	4
EOS	5	5

EB68.1 QA11a & b

KOHTA 2 KYSYTÄÄN VAIN EU:N JÄSENMAISSA

QA19a Oletteko samaa vai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä?

(LUETTELE)	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
------------	--------------	------------	-----

(380)	1	Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	1	2	3
(381)	2	Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa	1	2	3

EB71.3 QA12a TREND MODIFIED

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA20 Oletteko samaa vai eri mieltä seuraavista EU:n rakentamista koskevista väittämistä?

(KORTTI QA20 - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

(LUETTELE)	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
------------	---------------------	--------------	------------	-------------------	-----

(383)	1	EU on kasvanut liian nopeasti.	1	2	3	4	5
(384)	2	Se mikä tuo eri maiden kansalaiset lähemmäksi toisiaan on tärkeämpää kuin se mikä heitä erottaa.	1	2	3	4	5
(385)	3	Tällä hetkellä EU:lta puuttuu ideoita ja hankkeita	1	2	3	4	5
(386)	4	EU on korvaamaton maailmanlaajuisten haasteiden käsittelemisessä (ilmastonmuutos, terrorismi jne.)	1	2	3	4	5

EB70.1 QD16

PUHEENJOHTAJUUSKYSYMYKSET

ASK QA21 TO QA25 ONLY IN EU27 - OTHERS GO TO QB1a

QA21 Kukin Euroopan unionin jäsenvaltio toimii vuorollaan kuuden kuukauden ajan Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajana. Ruotsin puheenjohtajuuskausi on menossa parhaillaan. Oletteko viime aikoina lkenut sanomalehdistä tai kuullut/nähty radiosta, televisiosta tai Internetistä jotain Ruotsin puheenjohtajuuteen liittyvää?

	(387)
Kyllä	1
Ei	2
EOS	3

EB71.3 QA19 TREND MODIFIED

ASK ALL IN THE EU27

QA23 Espanjan vuoro alkaa 1. tammikuuta 2010. Oletteko viime aikoina lkenut sanomalehdistä tai kuullut/nähty radiosta, televisiosta tai Internetistä jotain Espanjan puheenjohtajuuteen liittyvää?

	(389)
Kyllä	1
Ei	2
EOS	3

EB71.3 QA21 TREND MODIFIED

ASK ALL IN EU27

QA25	Oletteko erittäin optimistinen, melko optimistinen, melko pessimistinen vai erittäin pessimistinen Euroopan unionin tulevaisuuden suhteen?
------	--

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(391)
Erittäin optimistinen	1
Melko optimistinen	2
Melko pessimistinen	3
Erittäin pessimistinen	4
EOS	5

EB71.3 QF1

EU, MAAILMA, GLOBALISAATIO

ASK ALL

QB1a	Mikä seuraavista on mielestänne kaikkein tärkein asia määriteltäessä maan tai maaryhmän valta ja vaikutusvalta maailmassa? Ensimmäiseksi?
------	---

QB1b	Entä toiseksi?
------	----------------

(KORTTI QB1- ROTATOIDAAN - YKSI VASTAUS PER KOHTA)

	(412)	(413)
(LUETTELE - ROTATOIDAAN ALHAALTA YLÖS / YLHÄÄLTÄ ALAS)	QB1a	QB1b
	Ensimmäiseksi	Toiseksi
Sen taloudellinen valta	1	1
Sen poliittinen valta	2	2
Sen sotilaallinen voimakkuus	3	3
Sen kulttuurinen vaikutusvalta	4	4
Muu (SPONTAANI)	5	5
Ei mikään (SPONTAANI)	6	6
EOS	7	7

EB71.3 QB1a, b

QB2a	Mikä seuraavista mielestänne parhaiten kuvaa Euroopan unionia? Ensimmäiseksi?
------	---

QB2b	Entä toiseksi?
------	----------------

(KORTTI QB1 - ROTATOIDAAN - YKSI VASTAUS PER KOHTA)

	(414)	(415)
(LUETTELE - ROTATOIDAAN ALHAALTA YLÖS / YLHÄÄLTÄ ALAS)	QB2a	QB2b
	Ensimmäiseksi	Toiseksi
Sen taloudellinen valta	1	1
Sen poliittinen valta	2	2
Sen sotilaallinen voimakkuus	3	3
Sen kulttuurinen vaikutusvalta	4	4
Muu (SPONTAANI)	5	5
Ei mikään (SPONTAANI)	6	6
EOS	7	7

EB71.3 QB2a, b

QB3	Kertokaa kustakin seuraavasta väittämästä oletteko täysin samaa mieltä, jonkin verran samaa mieltä, jonkin verran eri mieltä vai täysin eri mieltä.
-----	---

(KORTTI QB3 - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
(416)	1 Globalisaatio mahdollistaa taloudellinen kasvun	1	2	3	4	5
(417)	2 Globalisaatio lisää sosiaalista epätasa-arvoa	1	2	3	4	5
(418)	3 Globalisaatio tekee yhteiset maailmanlaajuiset säännöt välttämättömiksi (yleismaailmallinen johtaminen)	1	2	3	4	5
(419)	4 EU:lla ja USA:lla on samat intressit globalisaation suhteen	1	2	3	4	5
(420)	5 Globalisaatio suojelee meitä hintojen korotukselta	1	2	3	4	5
(421)	6 Globalisaatio edistää maailmanrauhaa	1	2	3	4	5
(422)	7 Globalisaatio on uhka Suomen kulttuurille	1	2	3	4	5
(424)	9 Globalisaatio on hyödyllistä vain suurille yrityksille, ei kansalaisille	1	2	3	4	5
(425)	10 Globalisaatio lisää ulkomaisia sijoituksia Suomessa	1	2	3	4	5
(427)	12 Globalisaatio edistää köyhempien maiden kehitystä	1	2	3	4	5
(428)	13 Globalisaatio tekee ihmisistä avoimempia ulkopuolisille kulttuureille	1	2	3	4	5
(429)	14 EU:lla on riittävästi valtaa ja keinoja taloudellisten intressiensä puolustamiseen globaalissa taloudessa	1	2	3	4	5
(430)	15 (OSIO A) EU auttaa Euroopan kansalaisia puolustautumaan globalisaation kielteisiä vaikutuksia vastaan	1	2	3	4	5
(431)	16 (OSIO B) EU auttaa Euroopan kansalaisia hyötymään enemmän globaalisiaation myönteisistä vaikutuksista	1	2	3	4	5

EB71.3 QB3 (item 1-3) EB69.2 QA47a&b (item 4-13)

DO NOT ASK QB4a IN CY(tcc) - CY(tcc) GO TO QB4b

QB4a	Kumpi seuraavista kahdesta väittämästä on lähempänä Teidän mielipidettänne globalisaatiosta ?
------	---

(Luettele - vain yksi vastaus)

Globalisaatio tarjoaa suomalaisille yrityksille hyviä mahdollisuuksia markkinoiden avautumisen myötä	(432)
Globalisaatio uhkaa työllisyyttä ja yrityksiä Suomessa	1
EOS	2
	3

EB71.3 QB4a

KYSYTTÄÄN KAIKILTA

QB5 Entä sanoisitteko, että Euroopan talous toimii paremmin, huonommin vai yhtä hyvin kuin seuraavien maiden talous?

(NÄYTÄ KORTTI QB5)

	(LUETTELE)	Toimii paremmin	Toimii huonommin	Toimii yhtä hyvin	EOS
(434)	1 Yhdysvaltojen talous	1	2	3	4
(435)	2 Japanin talous	1	2	3	4
(436)	3 Kiinan talous	1	2	3	4
(437)	4 Intian talous	1	2	3	4
(438)	5 Venäjän talous	1	2	3	4
(439)	6 Brasilian talous	1	2	3	4

EB71.3 QB7

QB6 Mitä kahta seuraava asiaa yhteiskuntamme pitäisi painottaa kohdatakseen tärkeimmät globaalit haasteet?

(NÄYTÄ KORTTI QB6- LUETTELE - ROTATOIDAAN - MAKS. 2 VASTAUSTA)

	(440-448)
Ympäristönsuojelu	1,
Sosiaalinen tasa-arvo ja solidaarisuus	2,
Vapaa kauppa/markkinatalous	3,
Kulttuurin moninaisuus ja avoimuus muita kohtaan	4,
Kehitys ja uudistukset	5,
Perinteet	6,
Muu (SPONTAANI)	7,
Ei mitään (SPONTAANI)	8,
EOS	9,

EB71.3 QC3

3) TALOUS- JA RAHOITUSKRIISI

QC1 Jotkut analyytikot sanovat, että talouskriisin vaikutukset työmarkkinoihin ovat jo saavuttaneet huippunsa ja että asiat paranevat hiljalleen. Toiset sitä vastoin sanovat, että pahin on vielä edessä. Kumpi näistä kahdesta kannasta vastaa paremmin Teidän käsitystänne?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(469)
Kriisin vaikutukset työmarkkinoihin ovat jo saavuttaneet huippunsa	1
Pahin on vielä edessä	2
EOS	3

EB71.2 QB3

QC2 Mikä seuraavista väittämistä kuvaa kotitaloutenne tilannetta parhaiten?

(KORTTI D60 - LUETTELE- VAIN YKSI VASTAUS)

	(470)
Nykyinen tilanteenne ei mahdollista suunnitelmien tekemistä tulevaisuutta varten. Elätte päivän kerrallaan.	1
Tiedätte, mitä tulette tekemään seuraavan kuuden kuukauden aikana	2
Teillä on pitkän aikavälin käsitys siitä, millainen kotitaloutenne on seuraavien 1 tai 2 vuoden päästä	3
Muu	4
EOS	5

EB71.3 QJ6

QC3	Mikä seuraavista tahoista kykenee mielestänne parhaiten tehokkaisiin toimiin talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia vastaan?
-----	--

(KORTTI QB8- LUETTELE - ROTATOI- VAIN YKSI VASTAUS)

	(471)
Suomen hallitus	1
Euroopan unioni	2
Yhdysvallat	3
G20 -maat	4
Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF)	5
Muut (SPONTAANI)	6
Ei mitään (SPONTAANI)	7
EOS	8

EB71.3 QB8

ASK QC4a IN THE EU27 COUNTRIES THAT ARE IN THE EURO AREA - OTHERS GO TO QC4b

QC4a	Oletteko täysin samaa mieltä, samaa mieltä, eri mieltä vai täysin eri mieltä seuraavan väittämän kanssa: "Suomi olisi paremmassa suojassa tämänhetkiseltä talous- ja rahoituskriisiltä jos olisimme pitäneet markan."
------	---

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(472)
Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB71.1 QD6a

ASK QC5 TO QC8 ONLY IN EU27 - OTHERS GO TO QC9

QC5	Oletteko täysin samaa mieltä, samaa mieltä, eri mieltä vai täysin eri mieltä seuraavan väittämän kanssa: "Euro on vähentänyt tämänhetkisen talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia."
-----	---

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(474)
Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB71.1 QD8

QC6	Euroopan unionin toimielimet keskustelevat parhaillaan toimenpiteistä, joita voisi käyttää kamppailussa tämänhetkisen talous- ja rahoituskriisiä vastaan. Olkaa hyvä ja kertokaa kustakin toimenpiteestä olisiko se mielestänne tehokas vai tehoton?
-----	--

(KORTTI QC6- YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Erittäin tehokas	Melko tehokas	Ei kovin tehokas	Ei lainkaan tehokas	EOS
(475)	1 EU:n merkittävämpi kansainvälisen tason rooli rahoituspalveluiden säätelyssä	1	2	3	4	5
(476)	2 Kaikkein tärkeimpien kansainvälisten taloudellisten ryhmien seuranta ja valvonta EU:n toimesta	1	2	3	4	5
(477)	3 Talous- ja rahoituspolitiikan vahvempi koordinointi kaikkien EU:n jäsenvaltioiden välillä	1	2	3	4	5
(478)	4 Euroopan unionin valvonta kaikissa niissä tilanteissa, jossa julkista rahaa käytetään pelastamaan rahoituslaitos	1	2	3	4	5

EB71.1 QD9

QC7	Mitkä seuraavista tavoista asettaisitte etusijalle parannettaessa Euroopan talouden suorituskykyä?
-----	--

(Luettele - Kortti QC7 - enintään 3 vastausta)

(479-489)

(OSITE A) Työtuntien määrän lisääminen	1,
(OSITE B) Lakisääteisen työajan pidentäminen	2,
Koulutuksen ja ammattiopetuksen parantaminen	3,
Tutkimukseen ja innovaatioihin sijoittaminen	4,
(OSITE A) Yritysten luotonsaannin helpottaminen	5,
Yritysten perustamisen helpottaminen	6,
Energiankäytön tehostaminen	7,
Investoinnit liikenneväyliin (moottoriteihin, rautateihin, jne.)	8,
(OSITE A) Investoinnit ympäristöystävällisten tuotteiden tai palveluiden kehittämiseen	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

EB66.1 QA46 TREND MODIFIED

QC8	Mitkä kaksi seuraavista toimenpiteistä Euroopan unionin pitäisi asettaa etusijalle auttaakseen ihmisiä selviytymään talous- ja rahoituskriisin vaikutuksista?
-----	---

(KORTTI QB10- LUETTELE - ROTATOIDAAN - ENINTÄÄN 2 VASTAUSTA)

(490-501)

Sijoittaminen yleissivistävään koulutukseen/ammattilliseen koulutukseen/tutkimukseen	1,
Infrastruktuuriin sijoittaminen	2,
Sijoittaminen energiaan ja ympäristöön	3,
Suurten yritysten/teollisuuden tukeminen	4,
Pk-yritysten/pienien yritysten tukeminen	5,
Terveystieteiden saannin takaaminen	6,
Eläkeläisten tukeminen	7,
Työttömien tukeminen	8,
Köyhimpien tukeminen	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
Ei mikään (SPONTAANI)	11,
EOS	12,

EB71.3 QB10

ASK QC9 IN EU27+FM, HR, TR - CY(tcc) GO TO QD

QC9	Kertokaa kustakin seuraavasta väittämästä oletteko sen kanssa täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, melko eri mieltä tai täysin eri mieltä ?
-----	---

(KORTTI QA4 - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
(502)	1 (OSITE A) Talous- ja rahoituskriisi helpottaa uudistusten omaksumista	1	2	3	4	5
(503)	2 (OSITE B) Talous- ja rahoituskriisi vaikeuttaa uudistusten omaksumista	1	2	3	4	5
(504)	3 Uudistuksia joista on hyötyä tuleville sukupolville pitäisi tehdä, vaikka nykyisen sukupolven täytyisikin tehdä joitain uhrauksia	1	2	3	4	5
(505)	4 (OSITE A) Suomi tarvitsee enemmän uudistuksia tulevaisuutta varten	1	2	3	4	5
(506)	5 (OSITE B) Suomessa tähän mennessä tehdyt uudistukset ovat riittäviä tulevaisuutta varten	1	2	3	4	5

NEW

ASK QC10 IN EU27 - OTHERS GO TO QD

QC10 Mitkä seuraavista toimenpiteistä pitäisi asettaa etusijalle kun puhutaan Euroopan unionin talousjärjestelmän uudistamisesta?

(KORTTI QC10 - LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(507)
Rahoitusmarkkinoiden etujen, kulujen ja riskien läpinäkyvyys	1
Talusohtajien vastuuvollisuus, bonukset mukaan lukien	2
Hallituksen takuut yksityishenkilöiden tekemistä talletuksista	3
Voimakkaampi eurooppalainen järjestelmä valvomaan rahoitusmarkkinoita ja rahoituslaitoksia	4
Muu (SPONTAANI)	5
Ei mitään (SPONTAANI)	6
EOS	7

NEW

4) ARVOT

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QD1 Kertoisitko kunkin seuraavan asian kohdalla, tuoko se mieleenne jotain erittäin myönteistä, melko myönteistä, melko kielteistä vai ko erittäin kielteistä?

(KORTTI QD1- YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Erittäin myönteistä	Melko myönteistä	Melko kielteistä	Erittäin kielteistä	EOS
(528)	1 Yritys	1	2	3	4	5
(529)	2 Hyvinvointivaltio	1	2	3	4	5
(530)	3 Kilpailukyky	1	2	3	4	5
(531)	4 Vapaakauppa	1	2	3	4	5
(532)	5 Protektionismi	1	2	3	4	5
(533)	6 Globalisaatio	1	2	3	4	5
	7 Liberalisointi (vapaamielistäminen)	1	2	3	4	5
(534)	8 Ammattiyhdistys	1	2	3	4	5
(535)	9 Uudistukset	1	2	3	4	5
(537)	10 Julkinen hallinto	1	2	3	4	5
(538)	11 Joustavuus	1	2	3	4	5
(539)	12 Kilpailu	1	2	3	4	5
(540)	13 Turvallisuus	1	2	3	4	5
(541)	14 Solidaarisuus	1	2	3	4	5

EB67.2 QA28 (1-11) TREND MODIFIED

KYPROS SIIRTYY KYSYMYKSEEN QD2b

QD2a Missä määrin olette samaa tai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä ....?

(KORTTI QD2a - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

	(LUETTELE)	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
(542)	1 Valtio puuttuu liikaa meidän elämäämme	1	2	3	4	5
	2 (OSITE A) Talouskasvun pitää olla Suomessa etusijalle, vaikka se vaikuttaisikin ympäristöön	1	2	3	4	5
(543)	3 (OSITE B) Ympäristönsuojelun pitäisi olla Suomessa etusijalle, vaikka se vaikuttaisikin talouskasvuun	1	2	3	4	5
(544)	4 Vapaa kilpailu takaa varmimmin taloudellisen hyvinvoinnin	1	2	3	4	5
(545)						

EB71.3 QC1a

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QD3 Jos seuraavat muutokset elämäntavassamme tapahtuisivat lähitulevaisuudessa, olisiko se mielestänne hyvä tai huono asia tai ei kumpikaan?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Hyvä asia	Huono asia	Ei hyvä eikä huono asia	EOS
(550)	1 Rahaan ja materiaaliisiin seikkoihin kiinnitettäisiin vähemmän huomiota	1	2	3	4
(551)	2 Teknologian kehitykseen kiinnitettäisiin enemmän huomiota	1	2	3	4

EB71.3 QC2

QD4 Kun ajatellaan ostovoimaanne eli asioita, joihin taloudellanne on varaa arkielämässä, niin sanoisitteko että nykytilanne on viiden vuoden takaiseen nähden parantunut, pysynyt suunnilleen samana vai huonontunut?

	(552)
Parantunut	1
Pysynyt suunnilleen samana	2
Huonontunut	3
EOS	4

EB71.1 QA12

QD5 Ajatteletteko yleisesti ottaen, että nykyajan lasten elämä on helpompaa, vaikeampaa vai ei helpompaa eikä vaikeampaa kuin oman sukupolvenne lasten?

	(553)
Helpompaa	1
Vaikeampaa	2
Ei helpompaa eikä vaikeampaa	3
EOS	4

EB71.1 QA14

DO NOT ASK QD6a IN CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QD6b

QD6a Oletteko samaa vai eri mieltä seuraavan väittämän kanssa: Suomessa asuvilla lapsilla olisi parempi elämä, jos he muuttaisivat johonkin toiseen maahan.

	(554)
Samaa mieltä	1
Eri mieltä	2
Riippuu tilanteesta (SPONTAANI)	3
EOS	4

EB70.1 QA23 TREND

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QD7 Mitkä kolme seuraavalla listalla mainittua arvoa ovat Teille henkilökohtaisesti kaikkein tärkeimmät?

(NÄYTÄ KORTTI QD7 - LUETTELE - KORKEINTAAN KOLME VASTAUSTA)

	(556-569)
Lakien kunnioittaminen (oikeusvaltio)	1,
Ihmiselämän kunnioitus	2,
Ihmisoikeudet	3,
Yksilönvapaus	4,
Demokratia	5,
Rauha	6,
Tasa-arvo	7,
Solidaarisuus, toisten tukeminen	8,
Suvaitsevaisuus	9,
Uskonto	10,
Itsensä toteuttaminen	11,
Muiden kulttuurien kunnioittaminen	12,
Ei mitkään näistä (SPONTAANI)	13,
EOS	14,

EB69.2 QD2 TREND MODIFIED

QF2	Sanokaa kunkin seuraavan asian kohdalla, onko Euroopan unioni mielestänne edellä, jäljessä vai samalla tasolla kuin Yhdysvallat.
-----	--

(KORTTI QF2 -YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Edellä	Jäljessä	Samalla tasolla	EOS
(636)	1 Tieteellinen tutkimus	1	2	3	4
(637)	2 Ympäristönsuojelu	1	2	3	4
(638)	3 Innovatiivinen teknologia	1	2	3	4
(639)	4 Terveystieteiden tutkimus	1	2	3	4
(640)	5 Koulutus	1	2	3	4
(641)	6 Kamppailu yhteiskunnallista eriarvoisuutta vastaan	1	2	3	4
(642)	7 Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3	4
(643)	8 Kamppailu syrjintää vastaan	1	2	3	4
(644)	9 Yrittäjyys	1	2	3	4

EB66.1 QA39 TREND MODIFIED

QF3	Mitkä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mitkä taas yhteisesti Euroopan unionissa?
-----	--

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS
(645)	1 Kamppailu rikollisuutta vastaan	1	2	3
(646)	2 Verotus	1	2	3
(647)	3 Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3
(648)	4 Kamppailu terrorismia vastaan	1	2	3
(649)	5 Maanpuolustus ja ulkomaanasiat	1	2	3
(650)	6 Maahanmuutto	1	2	3
(651)	7 Koulutusjärjestelmä	1	2	3
(652)	8 Eläkkeet	1	2	3
(653)	9 Ympäristönsuojelu	1	2	3

EB70.1 QA25

QF4	Mistä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mistä yhteisesti Euroopan unionissa?
-----	---

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS
(654)	1 Terveys	1	2	3
(655)	2 Sosiaaliturva	1	2	3
(656)	3 Maatalous ja kalastus	1	2	3
(657)	4 Kuluttajansuoja	1	2	3
(658)	5 Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	1	2	3
(659)	6 Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	1	2	3
(660)	7 Energia	1	2	3
(661)	8 Kilpailu	1	2	3
(662)	9 Liikenne	1	2	3
(663)	10 Talous	1	2	3
(664)	11 Kamppailu inflaatiota vastaan	1	2	3

EB70.1 QA26

7) UUDEN EUROOPAN KOMISSION TÄRKEIMMÄT TEHTÄVÄT

ASK QG ONLY IN EU27 - OTHERS GO TO DEMOGRAPHICS

QG1 Mitkä seuraavista asioista Euroopan unionin pitäisi mielestänne asettaa etusijalle tulevina vuosina?

KORTTI QG1- LUETTELE - ROTATOIDAAN - ENINTÄÄN 3 VASTAUSTA

(685-692)

Talouden elpyminen	1,
Taistelu ilmastomuutosta vastaan	2,
Kestävän kasvun tukeminen	3,
Kansalaisoikeuksien edistäminen	4,
Auttaa luomaan vakautta maailmaan	5,
Muu (SPONTAANI)	6,
Ei mitään (SPONTAANI)	7,
EOS	8,

NEW

QG2 Mitkä seuraavista asioista Euroopan unionin tulisi asettaa etusijalle talouden elpymisen varmistamiseksi?

(LUETTELE - ROTATOIDAAN - KORKEINTAAN 2 VASTAUSTA)

(693-700)

Talouspoliittisen yhteistyön kehittäminen Euroopan tasolla	1,
Koulutuksen laadun parantaminen	2,
Asettaa voimakkaampi eurooppalainen järjestelmä valvomaan rahoitusmarkkinoita ja rahalaitoksia	3,
Rajoittaa julkisen talouden liiallisia alijäämiä tulevaisuudessa	4,
Yritysten luotonsaannin helpottaminen	5,
Muu (SPONTAANI)	6,
Ei mitään (SPONTAANI)	7,
EOS	8,

NEW

QG3 Mitkä seuraavista asioista Euroopan unionin tulisi asettaa etusijalle ilmastomuutosta vastaan taistellessa?

(LUETTELE - ROTATOIDAAN - KORKEINTAAN 2 VASTAUSTA)

(701-709)

Liikenteestä ja sähköstä johtuvien hiilidioksiidi-päästöjen vähentäminen	1,
Vähäpäästöisten autojen kehittäminen	2,
Ympäristöystävällisen teollisuuden, palveluiden ja teknologioiden kehittäminen	3,
Ilmastomuutostaistelun huomioonottaminen kaikessa Euroopan unionin politiikassa, kuten esim. teollisuudessa, maataloudessa tai liikenteessä	4,
Energian saannin turvaaminen	5,
Ydinenergian käytön kehittäminen	6,
Muu (SPONTAANI)	7,
Ei mitään (SPONTAANI)	8,
EOS	9,

NEW

QG4 Mitkä seuraavista asioista Euroopan unionin tulisi asettaa etusijalle edistääkseen vakaalla pohjalla olevaa kasvua?

(LUETTELE - ROTATOIDAAN - KORKEINTAAN 3 VASTAUSTA)

(710-724)

Tutkimuksen ja innovaation elvyttäminen eurooppalaisessa teollisuudessa	1,
Palvelusektorin nykyaikaistaminen	2,
Julkisten palvelujen tehostaminen	3,
Maatalouden tukeminen	4,
Tuotteiden ja palveluiden ympäristöystävällisen tuotannon tukeminen	5,
Ihmisten kannustaminen omien yritysten perustamiseen	6,
Maahanmuuttovirtauksen kontrolloiminen vastaamaan Euroopan taloudellisia tarpeita	7,
Laillisten maahanmuuttajien sopeuttamisen helpottaminen	8,
Kuluttajaoikeuksien vahvistaminen	9,
Nopeiden internet-yhteyksien saatavuuden parantaminen	10,
Investointi uuteen tieto- ja viestintäteknologiaan (ICT)	11,
Uusien ideoiden ja luovuuden palkitseminen	12,
Muu (SPONTAANI)	13,
Ei mitään (SPONTAANI)	14,
EOS	15,

NEW

QG5 Mitkä seuraavista asioista Euroopan unionin tulisi asettaa etusijalle kansalaisoikeuksien edistämiseksi?

(LUETTELE - ROTATOIDAAN - KORKEINTAAN 2 VASTAUSTA)

(725-732)

Euroopan unionin rajojen suojelun parantaminen	1,
Kehittää Euroopan unionin kykyä estää luonnonkatastrofeja ja reagoida niihin	2,
Nuorten henkilöiden liikkuvuuden helpottaminen Euroopan unionin sisällä	3,
Väestön ikääntymisen aiheuttamiin haasteisiin vastaaminen	4,
Euroopan unionin kansalaisten ja Euroopan unionin instituutioiden välisen vuoropuhelun tehostaminen	5,
Muu (SPONTAANI)	6,
Ei mitään (SPONTAANI)	7,
EOS	8,

NEW

QG6	Mitkä seuraavista asioista Euroopan unionin tulisi asettaa etusijalle kehittääkseen vakautta maailmassa
-----	---

(LUETTELE - ROTATOIDAAN - KORKEINTAAN 2 VASTAUSTA)

(733-741)

Ihmisoikeuksien edistäminen ja suojeleminen	1,
Osallistuminen konfliktien ratkaisuun, rauhanturvaamiseen ja -rakentamiseen	2,
Työskentely joukkotuhoseiden (ydinaseet, kemialliset aseet jne.) lisääntymistä vastaan	3,
Euroopan unionin suhteiden kehittäminen idässä olevien maiden, kuten Venäjän, Ukrainan jne. kanssa	4,
Euroopan unionin suhteiden kehittäminen Välimeren maiden kanssa	5,
Köyhien maiden kehityksen edistäminen	6,
Muu (SPONTAANI)	7,
Ei mitään (SPONTAANI)	8,
EOS	9,

NEW

8) DG RELEX- KYSYMYKSET

KYSYTÄÄN VAIN EU-MAISSA - MUUT, SIIRRY VÄESTÖTIETOIHIN

QH1	Mihin seuraavista globaaleista uhista ja haasteista Euroopan unionin tulisi mielestänne keskittää huomionsa suhteessaan muuhun maailmaan?
-----	---

KORTTI QH1- LUETTELE - ROTATOIDAAN - ENINTÄÄN 3 VASTAUSTA

(762-777)

Köyhyys	1,
Ilmastonmuutos	2,
Aseistariisunta	3,
Joukkotuhoseiden (ydinaseet, kemialliset aseet jne.) lisääntymisen estäminen	4,
Rauhanturvaaminen	5,
Humanitaarinen apu	6,
Ihmisoikeudet ja demokratia	7,
Terrorismi	8,
Koulutus	9,
Maailmanlaajuinen terveys (terveydenhoitoon pääsy, kamppailu pandemioita, AIDSia ja muita tauteja vastaan)	10,
Ympäristö	11,
Kaupallinen ja taloudellinen kasvu	12,
Muu (SPONTAANI)	13,
Kaikki näistä (SPONTAANI)	14,
Ei mitään (SPONTAANI)	15,
EOS	16,

NEW

QH2a	Missä seuraavista globaaleista uhista ja haasteista tulisi Yhdistyneiden kansakuntien mielestänne esittää laajempaa roolia?
------	---

KORTTI QH2a- LUETTELE - ROTATOIDAAN - ENINTÄÄN 3 VASTAUSTA

(778-793)

Köyhyys	1,
Ilmastonmuutos	2,
Aseistariisunta	3,
Joukkotuhoseiden (ydinaseet, kemialliset aseet jne.) lisääntymisen estäminen	4,
Rauhanturvaaminen	5,
Humanitaarinen apu	6,
Ihmisoikeudet ja demokratia	7,
Terrorismi	8,
Koulutus	9,
Maailmanlaajuinen terveys (terveydenhoitoon pääsy, kamppailu pandemioita, AIDSia ja muita tauteja vastaan)	10,
Ympäristö	11,
Kaupallinen ja taloudellinen kasvu	12,
Muu (SPONTAANI)	13,
Kaikki näistä (SPONTAANI)	14,
Ei mitään (SPONTAANI)	15,
EOS	16,

NEW

QH2b	Mille seuraavista globaaleista uhista ja haasteista Euroopan unionin ja Yhdistyneiden kansakuntien välinen lisääntyvä yhteistyö toisi suurimmat edut?
------	---

KORTTI QA6 - LUETTELE - ROTATOIDAAN - ENINTÄÄN 3 VASTAUSTA

(794-809)

Köyhyys	1,
Ilmastonmuutos	2,
Aseistariisunta	3,
Joukkotuhoukseiden (ydinaseet, kemialliset aseet jne.) lisääntymisen estäminen	4,
Rauhanturvaaminen	5,
Humanitaarinen apu	6,
Ihmisoikeudet ja demokratia	7,
Terrorismi	8,
Koulutus	9,
Maa-ilmastonlaajuinen terveys (terveydenhoitoon pääsy, kamppailu pandemioita, AIDSia ja muita tauteja vastaan)	10,
Ympäristö	11,
Kaupallinen ja taloudellinen kasvu	12,
Muu (SPONTAANI)	13,
Kaikki näistä (SPONTAANI)	14,
Ei mitään (SPONTAANI)	15,
EOS	16,

NEW

Taustatiedot

D1	Politiikan yhteydessä ihmiset puhuvat 'vasemmistosta' ja 'oikeistosta'. Miten sijoittaisitte omat poliittiset näkemyksenne tälle asteikolle?
----	--

(Kortti D1 - älä pumpkaa; jos haastatettava epäroi, yritä uudelleen)

(830-831)

VAS	2	3	4	5	6	7	8	9	OIK
EM									EIST
MIS									O
TO									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Kieltäytyi (Spontaani)

11

EOS

12

EB71.3 D1

EI KYSYMYKSIÄ D2-D6

D7	Mikä seuraavista kuvaa parhaiten nykyistä elämäntilannettanne?
----	--

(Kortti QF1 – luettele – vain yksi vastaus)

(832-833)

NAIMISSA ENSIMMÄISTÄ KERTAA TAI UUELLEEN	
Asutte ilman lapsia	1
Asutte tästä avioliitosta olevien lasten kanssa	2
Asutte lasten kanssa, jotka toinen puolisoista on saanut aikaisemmassa liitossa	3
Asutte lasten kanssa, joista osa on tästä avioliitosta ja osa toisen puolison aikaisemmasta liitosta	4
PARISUHTEESSA ELÄVÄ, EI NAIMISSA	
Asutte ilman lapsia	5
Asutte tästä liitosta olevien lasten kanssa	6
Asutte laikaisemmasta liitosta olevien lasten kanssa	7
Asutte tästä liitosta ja aikaisemmasta liitosta olevien lasten kanssa	8
NAIMATON	
Asutte ilman lapsia	9
Asutte lasten kanssa	10
ERONNUT TAI ASUMUSEROSSA	
Asutte ilman lapsia	11
Asutte lasten kanssa	12
LESKI	
Asutte ilman lapsia	13
Asutte lasten kanssa	14
Muu (SPONTAANI)	15
Kieltäytyi (SPONTAANI)	16

EB72.3 D7

D8 Minkä ikäisenä lopetitte täysipäiväisen opiskelun?

(Jos opiskelee edelleen, merkitse 00 - jos ei ole lainkaan opiskellut merkitse 01 - jos kieläytyi merkitse 98 - jos EOS, merkitse 99)

(834-835)

EB72.3 D8

NO QUESTION D9

D10 Vastaajan sukupuoli

Mies	(836)	1
Nainen		2

EB72.3 D10

D11 Minkä ikäinen olette?

(837-838)

EB72.3 D11

Ei kysymyksiä D12-D14

ASK D15b IF "NOT DOING ANY PAID WORK CURRENTLY", CODES 1 to 4 in D15a

D15a Mikä on tämänhetkinen ammattinne?

D15b Oletteko joskus tehnyt ansiotyötä? Mikä oli viimeisin ammattinne?

	(839-840)		(841-842)	
	D15a		D15b	
	TÄMÄNHETKIN EN AMMATTI		VIIMEISIN AMMATTI	
EI MUKANA TYÖELÄMÄSSÄ				
Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä	1			
Opiskelija	2			
Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella	3			
Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi	4			
ITSE ITSENSÄ TYÖLLISTÄVÄT				
Maanviljelijä	5		5	
Kalastaja	6		6	
Ammattinharjoittaja (lakimies, yksityisvastaanottoa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti)	7		7	
Kauppiaas, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö	8		8	
Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osuomistaja)	9		9	
TYÖSSÄ KÄYVÄ				
Toisen palveluksessa/virassa oleva ammattinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti)	10		10	
Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)	11		11	
Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko)	12		12	
Työntekijä, lähinnä toimistotyössä	13		13	
Matkustava työntekijä/toimihenkilö (myyntiedustaja, autonkuljettaja)	14		14	
Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies)	15		15	
Työnjohtaja	16		16	
Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä	17		17	
Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija	18		18	
EI OLE KOSKAAN TEHNYT PALKKATYÖTÄ				19

EB72.3 D15a&b

NO QUESTIONS D16 TO D24

D25 Sanoisitteko, että Te asutte...?

(LUETTELE)

(843)

Maaseutalueella tai kylässä	1
Pienessä tai keskiuudessa kaupungissa	2
Suuressa kaupungissa	3
EOS	4

EB72.3 D25

Ei kysymyksiä D26-D39

D40a Kuinka monta 15-vuotiasta tai vanhempaa henkilöä asuu taloudessanne, Teidät itsenne mukaan lukien?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(844-845)

--	--

EB72.3 D40a

D40b Kuinka monta alle 10-vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(846-847)

--	--

EB72.3 D40b

D40c Kuinka monta 10-14 -vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(848-849)

--	--

EB72.3 D40c

EI KYSYMYKSIÄ D41 JA D42

D43a Onko taloudessanne kiinteä puhelinliittymä?

D43b Onko Teillä itsellänne matkapuhelin?

(850)

(851)

	D43a	D43b
	Lankapuhelin	Matkapuhelin
Kyllä	1	1
Ei	2	2

EB72.3 D43a D43b

EI KYSYMYKSIÄ D44 - D59

D60 Sanoisitteko, että viimeisten 12 kuukauden aikana Teillä on ollut vaikeuksia maksaa kaikkia laskujanne palkkakauden aikana...?

(Kortti QF5 - luettele - vain yksi vastaus)

(852)

Useimmiten	1
Satunnaisesti	2
Tuskin koskaan/ Ei koskaan	3
Kieltäytyi (Spontaani)	4

EB72.3 D60

D61 Käyttäkää seuraavaa asteikkoa, jossa 1 tarkoittaa alhaisinta yhteiskunnallista asemaa ja 10 korkeinta yhteiskunnallista asemaa. Voisitko sanoa, mihin kohtaan asteikolla asettaisitte itsenne?

(KORTTI D61- VAIN YKSI VASTAUS)

(853-854)

1 Alhaisin yhteiskunnallinen asema	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10 Korkein yhteiskunnallinen asema	10
Kieltäytyi (Spontaani)	11

EB72.3 D61

D62 Voisitko kertoa...?

(KORTTI QA4 - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

(LUETTELE)	Joka päivä tai lähes joka päivä	Kaksi tai kolme kertaa viikossa	Noin kerran viikossa	Kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa	Vielä harvemmin	Ei koskaan	Ei internet-yhteyttä (SPONTAANI)
------------	---------------------------------	---------------------------------	----------------------	------------------------------------	-----------------	------------	----------------------------------

(855)	1	käytättekö Internetiä kotonanne	1	2	3	4	5	6	7
(856)	2	käytättekö Internetiä työpaikallanne	1	2	3	4	5	6	7
(857)	3	käytättekö Internetiä muualla (koulu, yliopisto, nettikahvila yms.)	1	2	3	4	5	6	7

EB72.3 D62

Haastattelutiedot

P1 Haastattelupäivä

(878-879)

(880-881)

PÄIVÄ

KUUKAUSI

EB72.3 P1

P2 Haastattelun aloitus aika

Käytä 24-tuntijakoa

(882-883)

(884-885)

TUNTI

MINUUTIT

EB72.3 P2

P3 Haastattelun kesto minuutteina

(886-888)

Minuuttia

EB72.3 P3

P4 Haastattelun aikana läsnä olleiden henkilöiden määrä, haastattelijaa mukaan lukien

(889)

Kaksi (haastattelijaa ja haastateltava)

1

Kolme

2

Neljä

3

Viisi tai enemmän

4

EB72.3 P4

P5 Haastateltavan yhteistyöhalukkuus

(890)

Erinomainen

1

Kohtalainen

2

Keskimääräinen

3

Huono

4

EB72.3 P5

P6	Paikkakuntatyyppi
	(Paikallinen luokitus) (891-892)
	<input type="text"/>
	EB72.3 P6
P7	Haastateltavan asuinpaikkakunnan nimi
	(Paikallinen luokitus) (893-894)
	<input type="text"/>
	EB72.3 P7
P8	Postinumero
	(895-902)
	<input type="text"/>
	EB72.3 P8
P9	LÄHTÖPISTEEN NUMERO
	(903-910)
	<input type="text"/>
	EB72.3 P9
P10	HAASTATELIJAN VALTUUSKORTIN NUMERO
	(911-918)
	<input type="text"/>
	EB72.3 P10
	Kysytään Suomessa
P13	Haastattelukieli
	(919)
	Suomi 1
	Ruotsi 2
	Muu kieli 3
	EB72.3 P13